

Christelijke Hogeschool Ede

Beoordelingstraject Experiment Leeruitkomsten

Beperkte opleidingsbeoordeling

Ad ICT Service Management

Ad Ondernemen

Ad Pastoraal Werk

Ad Pedagogisch Educatief Professional

B Bedrijfskunde

B Communicatie

B Human Resource Management

038A2021.01

Samenvatting

In mei 2021 zijn vier bestaande deeltijd Associate degree opleidingen en drie bestaande deeltijd bacheloropleidingen van de Christelijke Hogeschool Ede bezocht door een visitatiepanel van NQA. Deze opleidingen nemen deel aan het Experiment Leeruitkomsten en zijn beoordeeld volgens het Protocol *Beoordeling Bestaande Experimenten Leeruitkomsten* van de NVAO (2019). Het betreft de Ad opleidingen ICT Servicemanagement, Ondernemen, Pastoraal Werk, Pedagogisch Educatief Professional en de bacheloropleidingen Bedrijfskunde, Communicatie en Human Resource Management.

De kwaliteit van de beoordeelde deeltijdopleidingen beoordeelt het visitatiepanel als **positief**. De deeltijdopleidingen zijn ontwikkeld volgens een goed doordacht concept voor deeltijdonderwijs met duidelijke uitgangspunten en gemeenschappelijke opzet. Kenmerkend voor alle opleidingen is de sterke interne samenhang en transparantie van de programma's. Er is bij elke opleiding een duidelijke relatie tussen de beoogde leerresultaten, leeruitkomsten, modules en toetsing. Het visitatiepanel heeft bij de beoordeelde opleidingen een grote betrokkenheid en een sterk reflecterend vermogen ervaren. Dit is volgens het visitatiepanel in lijn met de aandacht die de opleidingen schenken aan de ontwikkeling van een waardengerichte professionele en persoonlijke identiteit van de student.

Standaard 1: Beoogde leerresultaten

De deeltijdopleidingen **voldoen** aan de basiskwaliteit voor deze standaard. De visie op flexibel deeltijdonderwijs is helder en is uitgewerkt in een duidelijk onderwijsconcept. Aan de hand van dit onderwijsconcept zijn generieke en opleidingsspecifieke leeruitkomsten ontwikkeld die voldoen aan de eisen van het Experiment Leeruitkomsten. De leeruitkomsten zijn leerwegonafhankelijk, transparant, specifiek en meetbaar. Ze zijn in samenhang geclusterd in modules van 30 EC en kunnen leerwegonafhankelijk worden ingevuld. De leeruitkomsten zijn representatief voor de eindkwalificaties van de opleidingen en herkenbaar voor het werkveld. Bij de Ad-opleidingen sluiten de eindkwalificaties aan op het landelijk geformuleerde Ad-profiel en op niveau 5 van het Netherlands Qualification Framework (NLQF). Bij de bacheloropleidingen ligt het niveau van de eindkwalificaties op niveau NLQF 6, waarmee de bacheloropleidingen voldoen aan de eisen die aan een bachelorniveau worden gesteld. De bacheloropleidingen sluiten aan bij de landelijk vastgestelde eindkwalificaties van de afzonderlijke opleidingen. Door de nadruk op generieke leeruitkomsten in de bacheloropleidingen is de aansluiting met de opleidingsspecifieke eindkwalificaties uit de landelijke opleidingsprofielen minder zichtbaar. Het visitatiepanel ziet mogelijkheden om de generieke leeruitkomsten sterker te koppelen met de opleidingsspecifieke eindkwalificaties. Het concept van trialogisch leren waarbij deeltijdstudent, werkorganisatie en opleiding nauw met elkaar samenwerken kan volgens het panel een belangrijke bijdrage leveren aan de doorontwikkeling van deze leeruitkomsten.

Standaard 2: Onderwijsleeromgeving

De deeltijdopleidingen **voldoen** aan de basiskwaliteit voor deze standaard. Het visitatiepanel vindt dat de opleidingen de studenten goed in staat stellen om zich te professionaliseren en de beoogde leerresultaten te realiseren. De onderwijsleeromgevingen voldoen aan de criteria van het Experiment Leeruitkomsten. De eigen beroepspraktijk wordt door het trialogisch leren nadrukkelijk betrokken bij het opleiden van de studenten. Per module maken de studenten met

de trajectbegeleider van de opleiding en de begeleider uit de eigen beroepspraktijk afspraken over de inhoudelijke invulling van de leeruitkomsten die in praktijkleervereenkomsten worden vastgelegd. Gedurende de gehele opleiding schrijven studenten aan een position paper waarin ze voortdurend reflecteren op professionele en persoonlijke ontwikkeling in het perspectief van hun beroep.

De programma's kennen een modulaire structuur met modules van 30 EC met leeruitkomsten van 10 EC. Het panel vindt dat de deeltijdopleidingen voldoende mogelijkheden bieden gepersonaliseerde leerroutes. Het panel merkt op dat deze persoonlijke leerroutes meer voorkomen bij de bacheloropleidingen. Het panel begrijpt dat er bij de Ad-opleidingen minder mogelijkheden zijn gezien de beperkte duur en de inhoudelijke opbouw van de Ad-programma's. De opleidingen hanteren een duidelijk uitgewerkte vrijstellingsregeling en instroomassessment. Met name bachelorstudenten maken gebruik van het assessment. Het panel ondersteunt het voornemen om de instroomassessments toe te passen voor onderdelen van leeruitkomsten.

De studenten worden adequaat begeleid door trajectbegeleiders van de opleiding en praktijkbegeleiders uit de praktijkleeromgeving. De docenten worden goed begeleid bij hun gewijzigde rol in het vraaggestuurd deeltijdonderwijs. Het panel ervaart dat er systematisch en laagdrempelig aandacht wordt geschonken aan het verbeteren van de kwaliteit van de opleidingen waarbij de verbeteringen planmatig worden doorgevoerd.

Standaard 3: Toetsing

De deeltijdopleidingen **voldoen** generiek aan de basiskwaliteit voor deze standaard. De opleidingen beschikken over een adequaat systeem van toetsing. Studenten kunnen leeruitkomsten goed aantonen met behulp van leerwegaafhankelijke toetsen zoals beroepsproducten en (instroom)assessments. De toetsmatrijzen zijn duidelijk en zorgvuldig opgesteld en de beoordelingsformulieren sluiten aan op deze toetsmatrijzen. Het panel is onder de indruk van de duidelijke relatie tussen leeruitkomsten, indicatoren, toetsmatrijzen en rubrics. De beoordelingen zijn weliswaar voldoende navolgbaar maar kunnen wat het panel betreft nog aan kwaliteit winnen.

Het panel stelt vast dat de opleiding goed oog heeft voor de kwaliteitsborging van toetsing. De verantwoordelijkheden en bevoegdheden zijn goed belegd bij het ontwikkelen, uitvoeren en verbeteren van de toetsing. Examinatoren en beoordelaars kalibreren regelmatig voorafgaand aan de beoordeling van beroepsproducten en assessments. Er is één examencommissie ingesteld voor alle deeltijdopleidingen. De leden zijn tevens lid van de examencommissie van de betrokken voltijdopleidingen. Het panel vindt dat de examencommissie goed in control is en dat zij een waardevolle bijdrage levert aan de toetskwaliteit. Het panel merkt naar tevredenheid op dat de examencommissie sinds de vorige accreditatie zich meer richt op het tactische en strategische niveau van toetsing.

Standaard 4: Gerealiseerde leerresultaten

De deeltijdopleidingen **voldoen** aan de basiskwaliteit voor deze standaard. De afstudeerprocedures voor Ad- en bachelordeeltijdopleidingen zijn goed uitgewerkt en maken het mogelijk om het Ad- of bachelorniveau correct te beoordelen. Ad-studenten tonen het eindniveau

aan met meerdere beroepsproducten van de derde en vierde module. Bachelorstudenten tonen het eindniveau aan in de laatste module met de leeruitkomsten Innoveren en onderbouwen, Professioneel werken en Professionele identiteit. Voor alle deeltijdstudenten geldt dat ze de opleiding afronden met een eindgesprek waarin aan de hand van de position paper wordt gereflecteerd op doorgemaakte ontwikkeling en wordt vooruitgekeken in het kader van leven lang leren. Op deze wijze schenken de opleidingen herkenbaar goed aandacht aan de beoogde waardengerichte professionalisering.

Het panel heeft studentwerken van afgestudeerde en nog niet afgestudeerde studenten bestudeerd en is ervan overtuigd dat de studenten van deze opleidingen het beoogde Ad- en bachelorniveau realiseren of gaan realiseren. Het panel ziet bij de bacheloropleidingen mogelijkheden om meer vakinhoudelijke diepgang tot stand te brengen. Studenten die zijn afgestudeerd geven aan dat zij de meerwaarde van de opleiding hebben ervaren en dat zij de verwachte professionele ontwikkeling hebben doorgemaakt. Praktijkbegeleiders ondersteunen deze ervaring: zij ondervinden in de praktijk dat studenten zich binnen de organisatie meer manifesteren en dat ze een professionele ontwikkeling doormaken. Het panel concludeert hieruit dat CHE hiermee laat zien dat ze met deze deeltijdopleidingen professionals opleidt tot het Ad- en bachelorniveau en daarmee een waardevolle bijdrage levert aan de samenleving.

Inhoudsopgave

Samenvatting	3
Inleiding	9
Generieke schets van de deeltijdopleidingen	11
Standaard 1 Beoogde leerresultaten	14
Standaard 2 Onderwijsleeromgeving	17
Standaard 3 Toetsing	24
Standaard 4 Gerealiseerde leerresultaten	27
Schets van de opleiding Ad ICT Service Management	31
Basisgegevens opleiding	31
Beoordeling NVAO-standaarden Ad ICT Service Management	32
Standaard 1 Beoogde leerresultaten	33
Standaard 2 Onderwijsleeromgeving	35
Standaard 3 Toetsing	39
Standaard 4 Gerealiseerde leerresultaten	41
Eindoordeel over de opleiding	43
Aanbevelingen	44
Schets van de Ad-opleiding Ondernemen	45
Basisgegevens opleiding	45
Beoordeling NVAO-standaarden Ad Ondernemen	46
Standaard 1 Beoogde leerresultaten	47
Standaard 2 Onderwijsleeromgeving	49
Standaard 3 Toetsing	53
Standaard 4 Gerealiseerde leerresultaten	55
Eindoordeel over de opleiding	57
Aanbevelingen	58
Schets van de opleiding Ad Pastoraal Werk	59
Basisgegevens opleiding	59
Beoordeling NVAO-standaarden Ad Pastoraal Werk	60
Standaard 1 Beoogde leerresultaten	61
Standaard 2 Onderwijsleeromgeving	64
Standaard 3 Toetsing	68

Standaard 4	Gerealiseerde leerresultaten	70
	Eindoordeel over de opleiding	72
	Aanbevelingen	73
	Schets van de opleiding Ad Pedagogisch Educatief Professional	74
	Basisgegevens opleiding	74
	Beoordeling NVAO-standaarden Ad Pedagogisch Educatief Professional	75
Standaard 1	Beoogde leerresultaten	76
Standaard 2	Onderwijsleeromgeving	79
Standaard 3	Toetsing	83
Standaard 4	Gerealiseerde leerresultaten	85
	Eindoordeel over de opleiding	87
	Aanbevelingen	88
	Schets van de opleiding Bedrijfskunde	89
	Basisgegevens opleiding	89
	Beoordeling NVAO-standaarden deeltijdopleiding Bachelor Bedrijfskunde	90
Standaard 1	Beoogde leerresultaten	91
Standaard 2	Onderwijsleeromgeving	95
Standaard 3	Toetsing	102
Standaard 4	Gerealiseerde leerresultaten	105
	Eindoordeel over de opleiding	107
	Aanbevelingen	108
	Schets van de opleiding Communicatie	109
	Basisgegevens opleiding	109
	Beoordeling NVAO-standaarden deeltijdopleiding Bachelor Communicatie	110
Standaard 1	Beoogde leerresultaten	111
Standaard 2	Onderwijsleeromgeving	115
Standaard 3	Toetsing	121
Standaard 4	Gerealiseerde leerresultaten	124
	Eindoordeel over de opleiding	126
	Aanbevelingen	127
	Schets van de opleiding Human Resource Management	128
	Basisgegevens opleiding	128

Beoordeling NVAO-standaarden deeltijdopleiding Bachelor Human Resource Management

		129
Standaard 1	Beoogde leerresultaten	130
Standaard 2	Onderwijsleeromgeving	134
Standaard 3	Toetsing	141
Standaard 4	Gerealiseerde leerresultaten	144
Eindoordeel over de opleiding		146
Aanbevelingen		147
Bijlagen		148
1.	Bezoekprogramma	149
2.	Bestudeerde documenten	151

Inleiding

Dit visitatierapport bevat de beoordeling van vier bestaande deeltijd Ad-opleidingen en drie bestaande deeltijd bacheloropleidingen van de Christelijke Hogeschool Ede (CHE). Deze opleidingen zijn bezocht door een visitatiepanel van NQA in het kader van het Experiment Leeruitkomsten. Het betreft de Ad opleidingen ICT Servicemanagement (Ad ICT), Ondernemen (Ad OND), Pastoraal Werk (Ad PW), Pedagogisch Educatief Professional (Ad PEP) en de bacheloropleidingen Bedrijfskunde (Ba BK), Communicatie (Ba COM) en Human Resource Management (Ba HRM).

Het rapport beschrijft de bevindingen, overwegingen en conclusies van het panel. Het rapport is opgesteld conform *Beoordelingskader accreditatiestelsel hoger onderwijs* van de NVAO (2018), *Beoordeling bestaande experimenten leeruitkomsten* van de NVAO (2019) en de *NQA Handleiding Opleidingsvisitaties Hoger Onderwijs 2020 Beperkte Opleidingsbeoordeling*. De CHE voert het Experiment Leeruitkomsten in samenhang voor alle deeltijdopleidingen uit. Daarom is ervoor gekozen om de beoordeelde deeltijdopleidingen in één rapport te beschrijven. Het rapport begint met een generieke beschrijving per standaard die voor alle deeltijdopleidingen geldt. Daarna volgt per deeltijdopleiding een aanvullende beschrijving per standaard en eventueel enkele aanbevelingen voor de opleiding.

De visitatie heeft plaatsgevonden op 26 en 27 mei 2021. Het visitatiepanel van NQA dat de beoordeling heeft uitgevoerd is samengesteld door NQA, in opdracht van CHE en in overleg met de opleidingen. Voorafgaand aan de visitatie heeft de NVAO het panel goedgekeurd. Het visitatiepanel bestaat uit de volgende negen panelleden:

- W.J. Foppen, MSM (voorzitter, domeindeskundige Sociaal Domein),
- Drs. M.J. Welmers (domeindeskundige Onderwijskunde, Social Work en Theologie),
- S.L. Smaal (domeindeskundige Pedagogiek),
- Drs. M.J. van Eerd (domeindeskundige Ondernemen en Informatica),
- Ing. M.G.C. van Haperen, MBI (domeindeskundige Informatica),
- Drs. J.H. van den Hoff (domeindeskundige Communicatie),
- Drs. J. Valk (domeindeskundige Human Resource Management),
- Ing. J.C. de Jong (domeindeskundige Bedrijfskunde, Economie),
- H.S. Subelack (student-lid, flexibele deeltijdopleiding Bedrijfskunde).

De heer ir. A.B.C. Hoitink, mevrouw I.M. Teerling, MMA LLB en mevrouw C.M.F. Bomhof, MOC, van NQA, hebben de visitatie als auditors begeleid, waarbij de heer Hoitink optrad als lead-auditor.

Werkwijze panel en procesverloop

Voor de beoordeling van de opleidingen is een generieke zelfevaluatie en per opleiding een zelfevaluatie met bijlagen aangeboden. Het panel heeft per opleiding onderwijsproducten van vier studenten beoordeeld om een indruk te krijgen van de gerealiseerde leerresultaten. Een overzicht van deze studentwerken is in bijlage twee te vinden.

Centraal in de beoordeling stond het locatiebezoek van het panel, bestaande uit deskundige *peers*. Ter voorbereiding op de visitatie is er een vooroverleg geweest. In dit overleg zijn de panelleden geïnstrueerd over de werkwijze van NQA, het NVAO-kader en het NVAO-protocol

Beoordeling bestaande experimenten leeruitkomsten. Tijdens het vooroverleg van het panel zijn voorlopige bevindingen besproken. Tijdens de visitatie zijn bevindingen voortdurend binnen het panel gedeeld.

De deeltijdopleidingen zijn op 26 en 27 mei door het panel bezocht. Er zijn gesprekken gevoerd met het hele panel en met delen van het panel. Het panel heeft gesproken met diverse stakeholders, waaronder met studenten, docenten (examinatoren) en vertegenwoordigers van het werkveld. De opleidingen hebben aanvullende documentatie digitaal beschikbaar gesteld en de digitale leeromgevingen gedemonstreerd. Het panel heeft tijdens de visitatie per opleiding de verkregen informatie verwerkt tot een totaalbeeld en een voorlopig oordeel met argumentatie. Vervolgens vond er een generieke en een opleidingsspecifieke mondelinge terugkoppeling plaats waarin het eindoordeel en de belangrijkste bevindingen zijn meegedeeld. Medewerkers en studenten van de opleidingen zijn in de gelegenheid gesteld om het panel (via mail) te benaderen buiten het bezoekprogramma om (inloopspreekuur). Van deze gelegenheid is geen gebruik gemaakt.

Na het visitatiebezoek is een conceptrapport opgesteld, dat is voorgelegd aan het panel. Met de input van de panelleden is een tweede concept opgesteld, dat ter controle op feitelijke onjuistheden is voorgelegd aan de opleidingen. De panelleden hebben kennisgenomen van de reactie van de opleidingen en waar nodig zijn aanpassingen doorgevoerd. Vervolgens is het rapport definitief vastgesteld. Met alle (mondeling en schriftelijk) verstrekte informatie heeft het panel tot een weloverwogen oordeel kunnen komen.

Het visitatiepanel verklaart dat de beoordeling van de opleidingen in onafhankelijkheid heeft plaatsgevonden.

Utrecht, 22 november 2021

Panelvoorzitter

De heer W.J. Foppen, MSM

Lead-auditor

De heer ir. A.B.C. Hoitink

Generieke schets van de deeltijdopleidingen

Het Experiment Leeruitkomsten

De Christelijke Hogeschool Ede (CHE) biedt vijf Ad- en acht bacheloropleidingen in deeltijd/duaal aan. Deze deeltijdopleidingen richten zich op (werkende) volwassenen met verschillende opleidingsachtergronden en loopbanen. Met het opleiden van deze doelgroep wil CHE dienstbaar zijn aan de samenleving en professionals opleiden tot het Ad- of bachelorniveau. Het Experiment Leeruitkomsten is bij CHE in 2016 gestart. In eerste instantie zijn één Ad- en vijf bacheloropleidingen gestart. Deze deeltijdopleidingen zijn in 2018 door een panel positief beoordeeld. De resterende vier Ad- en drie bacheloropleidingen zijn in september 2018 van start gegaan met de flexibele deeltijdopleiding. Deze zeven deeltijdopleidingen tellen ten tijde van de visitatie inmiddels samen bijna 270 studenten.

CHE heeft bij de ontwikkeling van de tweede groep deeltijdopleidingen gekozen voor een meer decentrale aanpak. Het Experiment Leeruitkomsten werd bij de eerste groep omwille van het innovatieve en vernieuwende karakter van het experiment centraal aangestuurd. In deze eerste groep deeltijdopleidingen zijn waardevolle, eerste ervaringen opgedaan en is een gemeenschappelijk concept voor flexibel deeltijdonderwijs ontwikkeld. Bij de tweede groep deeltijdopleidingen kon door de opgedane ervaringen en het ontwikkelde concept de aansturing meer bij de opleidingen zelf worden gelegd. In deze tweede groep zijn de deeltijdprogramma's vanuit de afzonderlijke opleidingen en docententeams ontwikkeld.

Uitgangspunten voor het CHE-deeltijdconcept

CHE heeft een gemeenschappelijk flexibel onderwijsconcept geformuleerd. Volgens het beleidsdocument CHE-deeltijdonderwijs 2015 – 2022 (versie 3.0) hanteert CHE hierbij de volgende uitgangspunten:

- Er zijn verschillen tussen studenten: de opleidingen waarderen eerder verworven competenties en/of geven vrijstellingen op grond van certificaten of diploma's,
- Er zijn verschillende (gepersonaliseerde) studieroutes mogelijk, waarbij een trajectbegeleider de gids is voor de student,
- De volgorde in het onderwijs sluit aan bij de student en de praktijkleeromgeving,
- Het tempo in het onderwijs is passend voor de student; versnellen of vertragen is mogelijk,
- Het onderwijs is onafhankelijk van tijd en plaats, daardoor is onderwijs op afstand mogelijk (bijvoorbeeld voor een student uit Zeeland),
- De inhoud van het onderwijs kan worden vertaald naar eigen context en profielkeuze,
- De toetsen zijn leerwegaafhankelijk en deels plaats- en tijdonafhankelijk,
- De leeruitkomsten worden aangetoond door middel van beroepsproducten uit de eigen beroepspraktijk,
- Het contactonderwijs is vraaggestuurd en wordt didactisch anders ingevuld dan bij een voltijdopleiding,
- Bij voldoende schaalgrootte en capaciteit zijn er twee startmomenten per jaar.

Een belangrijk kenmerk van de flexibele deeltijdopleidingen van CHE, is het concept van dialogisch leren. Dit is een vorm van leren waarin de student, zijn of haar werkorganisatie en de CHE-opleiding nauw met elkaar samenwerken. Per semester maken deze drie partijen

afspraken, beschreven in een studieplan of een leerarrangement, waarin wordt vastgelegd aan welke leeruitkomsten de student gaat werken, welke invulling daarvan van waarde is voor de organisatie en wat er volgens de opleiding nodig is om de leeruitkomsten te kunnen aantonen.

Generieke en opleidingsspecifieke modules

Alle deeltijdopleidingen zijn opgebouwd uit generieke en opleidingsspecifieke modules, die ieder bestaan uit drie leeruitkomsten. Een Ad-opleiding bestaat uit vier modules van 30 EC; één generieke en drie opleidingsspecifieke modules. Een bacheloropleiding bestaat uit acht modules van 30 EC; vijf generieke en drie opleidingsspecifieke modules. De leeruitkomsten van de generieke modules zijn gelijk voor alle opleidingen. De studenten tonen deze leeruitkomsten aan in de opleidingsspecifieke context en binnen hun eigen beroepssituatie. De leeruitkomsten van de opleidingsspecifieke modules verschillen per opleiding en zijn gericht op het leren van specifieke beroepskennis en specifieke beroepsvaardigheden. Volgens het onderwijsconcept kunnen modules onafhankelijk van elkaar in een willekeurige volgorde worden gevolgd met uitzondering van de startende en de afrondende module van een opleiding. Ook kunnen studenten aan meerdere leeruitkomsten van verschillende modules tegelijkertijd werken.

Organisatie CHE Deeltijdonderwijs

Elke deeltijdopleiding wordt aangestuurd door een coördinator, die voor de inhoud en organisatie verantwoordelijk is. Voor de vijf generieke modules van alle deeltijdopleidingen zijn drie coördinatoren verantwoordelijk. De opleidingscoördinatoren vormen samen met deze modulecoördinatoren de curriculumcommissie van alle deeltijdopleidingen. In deze commissie stemmen deze coördinatoren de organisatorische en onderwijskundige zaken met elkaar af onder leiding van de programmamanager Deeltijdopleidingen. De programmamanager draagt samen met de manager de bedrijfsvoering de verantwoordelijkheid over het deeltijdonderwijs. Om de inhoudelijke verbinding met de afzonderlijke voltijdopleidingen te borgen zijn de opleidingscoördinatoren ook lid van de opleidingsspecifieke curriculumcommissies.

Gevolgen van de coronamaatregelen

De coronamaatregelen hebben hun effect gehad op het contactonderwijs. Bij de modules van de Ad-deeltijdopleidingen en in de eerste twee jaar van de bachelordeeltijdopleidingen is het contactonderwijs teruggebracht van een hele dag naar een halve dag per week. Voor de overige modules, met uitzondering van de keuzemodule, is het contactonderwijs teruggebracht naar één dag per zes weken. Het contactonderwijs is in eerste instantie deels omgezet in onlineonderwijs, vervolgens zijn de deeltijdopleidingen ertoe overgegaan om het contactonderwijs sowieso óók online aan te bieden. Deze coronamaatregelen hebben een impuls gegeven aan het ontwikkelen van onlineonderwijs aan de hand van kennisclips en digitale colleges. De toetsing en de vaardigheidstrainingen zijn niet van vorm gewijzigd en blijven fysiek op de hogeschoollocatie plaatsvinden. Studenten geven aan dat CHE de gevolgen goed opvangt. Studenten worden goed geïnformeerd over de wijzigingen en kunnen online het onderwijs volgen. Ze geven aan in de gesprekken dat de impact van de coronamaatregelen voor hen als werkende student minder ingrijpend zijn dan voor de voltijdstudenten, maar geven ook aan dat de fysieke bijeenkomsten wel worden gemist.

Leeswijzer

Het deeltijdonderwijs van de hogeschool kiest ervoor om de beoordelingen van alle opleidingen in één rapport samen te voegen vanwege de samenhangende benadering van het Experiment Leerkomsten. In dit rapport wordt in het generieke eerste deel per standaard aangegeven wat voor alle zeven opleiding van toepassing is. Aanvullend bevat het rapport zeven opleidingsspecifieke delen waarin aanvullende informatie per opleiding en standaard wordt gegeven. Het generieke en opleidingsspecifieke deel horen per opleiding bij elkaar.

Standaard 1 Beoogde leerresultaten

De beoogde leerresultaten passen bij het niveau en de oriëntatie van de opleiding en zijn afgestemd op de verwachtingen van het beroepenveld en het vakgebied en op internationale eisen.

Experiment Leeruitkomsten:

- *De visie van de instelling op flexibilisering is vertaald naar een onderwijskundig concept dat is doorgevoerd in de experimenteervariant;*
- *De eindkwalificaties zijn vertaald naar eenheden van leeruitkomsten van maximaal 30 EC, die gezamenlijk en in samenhang de student in staat stellen de eindkwalificaties te realiseren;*
- *De leeruitkomsten zijn (a) leerwegonafhankelijk, (b) representatief voor de eindkwalificaties van de opleiding, (c) herkenbaar voor het werkveld, (d) specifiek en meetbaar, (e) transparant, (f) samenhangend en (g) duurzaam.*

Conclusie

De deeltijdopleidingen **voldoen** generiek aan de basiskwaliteit voor deze standaard. CHE wil T-shaped professionals opleiden met opleidingsspecifieke en generieke vaardigheden.

Kenmerkend voor CHE is hierbij de aandacht voor waardengericht kunnen werken vanuit levensbeschouwelijke bronnen. Er is een heldere visie op flexibel deeltijdonderwijs ontwikkeld. Vervolgens is deze visie zorgvuldig en degelijk uitgewerkt in een flexibel onderwijsconcept. Aan de hand van dit concept zijn opleidingsspecifieke en generieke leeruitkomsten ontwikkeld.

Volgens het panel is CHE erin geslaagd om leeruitkomsten te ontwikkelen die recht doen aan de beoogde leerresultaten van de deeltijdopleidingen. Voor de duiding van de beoogde leerresultaten van de Ad-deeltijdopleidingen volgt CHE het algemene landelijke Ad-profiel. Voor de bachelordeeltijdopleidingen ziet het panel dat de leeruitkomsten zijn afgestemd op de nationale en internationale kaders van het hbo-niveau. De koppeling met de opleidingsspecifieke eindkwalificaties zijn minder goed zichtbaar door het relatief grote aandeel generieke leeruitkomsten. Het panel ziet hier ruimte voor verbetering.

Het panel stelt vast dat de leeruitkomsten voldoen aan de criteria van het Experiment Leeruitkomsten. Het deeltijdonderwijs is opgebouwd aan de hand van leeruitkomsten die in samenhang zijn geclusterd in modules van 30 EC. De leeruitkomsten zijn transparant uitgewerkt in indicatoren. Het werkveld is nadrukkelijk bij de ontwikkeling van de leeruitkomsten betrokken. Er is per opleiding een duurzame samenhangende set van leeruitkomsten geformuleerd. Het panel herkent in de leeruitkomsten de nadruk die CHE wil leggen op het opleiden van waardengedreven professionals vanuit een professionele identiteit. Het panel waardeert deze nadruk en ondersteunt het voornemen van CHE om het werkveld meer en blijvend te betrekken bij de doorontwikkeling van de leeruitkomsten.

Onderbouwing

Visie op professionele ontwikkeling

In het deeltijdonderwijs gaat CHE uit van verschillende groepen studenten die op hbo-niveau willen gaan werken. Dit kunnen studenten met praktijkervaring zijn die zich willen door ontwikkelen of die van plan zijn om van werkveld te veranderen. Het kunnen ook mbo-studenten zijn met geringe praktijkervaring die door willen stromen in het hbo. Daarnaast merken de bacheloropleidingen dat er onder voltijdsstudenten belangstelling ontstaat om over te stappen naar de deeltijdvariant van de opleiding.

Het panel ondersteunt de nadruk die wordt gelegd op de T-shaped professional. Volgens CHE is een T-shaped professional een specialist in het eigen vakgebied die in staat is om verbindingen te leggen met andere vakgebieden. CHE vult dit in door in het onderwijs aandacht te schenken aan kritisch en beroepsoverstijgend kunnen denken, communiceren, reflecteren, coachen, samenwerken en organiseren. Op deze wijze wil CHE studenten opleiden tot zelfsturende professionals met generieke, reflectieve en onderzoekende vaardigheden en invulling geven aan het ontwikkelen van een professionele identiteit met aandacht voor waardengericht werken vanuit levensbeschouwelijke bronnen

Leeruitkomsten

Het panel stelt vast dat de leeruitkomsten voldoen aan de criteria van het Experiment Leeruitkomsten. Volgens het panel slaagt CHE erin om leeruitkomsten met indicatoren te formuleren die leerwegaafhankelijk zijn, de eindkwalificaties van de opleiding adequaat afdekken en herkenbaar zijn voor het werkveld. De leeruitkomsten bestaan uit een combinatie van kennis, vaardigheden en houding. Per opleiding wordt in een relatietabel de relatie aangegeven tussen de leeruitkomsten en de beoogde leerresultaten. De beoogde leerresultaten van de bacheloropleidingen sluiten aan bij de landelijk afgesproken profielen. Voor de Ad-opleidingen zijn de landelijke profielen in ontwikkeling en zijn er landelijke initiatieven waarin CHE participeert. De leeruitkomsten zijn in een passende samenhang geclusterd in modules en zodanig geformuleerd dat ze duurzaam kunnen worden gebruikt. Het panel is vooral onder de indruk van de modulekaarten waarop elke leeruitkomst is uitgewerkt in vier tot zes indicatoren. De modulekaarten geven een helder overzicht en geven duidelijk aan wat per leeruitkomst aangetoond moet worden.

De deeltijdopleidingen werken met opleidingsspecifieke en generieke leeruitkomsten. De opleidingsspecifieke leeruitkomsten hebben betrekking op competenties en leerresultaten die specifiek voor een bepaalde opleiding gelden. De generieke leeruitkomsten betreffen de generieke hbo-competenties en richten zich op het ontwikkelen van een professionele identiteit. Studenten vullen de generieke leeruitkomsten in binnen de context van hun opleiding en hun beroepspraktijk. Het panel stelt vast dat de aanbeveling bij de accreditatie van de eerste groep deeltijdopleidingen heeft geleid tot aanpassingen. In de beschrijving van de generieke leeruitkomsten is de specifieke context van de opleiding beter te herkennen. Daarnaast is de context beter te herkennen in de rubrics die voor de beoordeling wordt gebruikt. Het panel ondersteunt het voornemen van CHE om de beroepsspecifieke invulling van de generieke leeruitkomsten verder te uit te werken en beveelt aan de koppeling met de opleidingsspecifieke eindkwalificaties te versterken.

Twee niveaus voor leeruitkomsten

Het panel ondersteunt het toepassen van het Nederlands kwalificatieraamwerk (NLQF) voor de niveau aanduiding van de leeruitkomsten. Het NLQF-raamwerk beschrijft per niveau de context, kennis, vaardigheden, verantwoordelijkheid en zelfstandigheid. Een Ad-opleiding komt overeen met het niveau NLQF 5. De leeruitkomsten van de derde en vierde module van een Ad-opleiding zijn uitgewerkt op het niveau NLQF 5. De Ad-studenten tonen het eindniveau in deze modules aan. De leeruitkomsten in de eerste en tweede module werken toe naar het niveau NLQF 5. In de bachelordeeltijdopleidingen wordt halverwege de opleiding het niveau NLQF 5 bereikt. Het eindniveau op NLQF 6 tonen de bachelorstudenten aan in de laatste afrondende module.

Visie op onderzoek

Het panel onderschrijft de visie van CHE op onderzoek. Volgens deze visie is een praktische vraag of een dilemma uit de beroepspraktijk het uitgangspunt van onderzoek, waarbij langs de weg van de wetenschap wordt gezocht naar manieren om met een vraagstuk om te gaan. De studenten dienen daarvoor te beschikken over een onderzoekende houding en in staat te zijn om onderzoek van anderen te gebruiken of zelf onderzoek te doen. Deze visie op onderzoek is uitgewerkt in de generieke leeruitkomsten en is vooral van toepassing op de bacheloropleidingen. Onderzoekend vermogen en onderzoeksvaardigheden krijgen aanvullend aandacht in de opleidings specifieke leeruitkomsten. Bij de Ad-deeltijdopleidingen is dit met name gericht op het versterken van het probleemoplossende vaardigheden bij studenten. Volgens het panel sluit dit aan op het niveau NLQF 5.

Visie op internationalisering

De visie van CHE op internationalisering wordt door het panel ondersteund. CHE vindt het belangrijk dat studenten in de context van hun beroep in kunnen spelen op culturele diversiteit, etnische diversiteit en verschillen in levensbeschouwing. Studenten dienen in staat te zijn om internationale perspectieven in hun vakgebied te hanteren bij het professioneel handelen. CHE wil studenten uitdagen om relevante internationale ervaringen op te doen in de context van het beroep. Het panel ziet dat bij deze nieuwe deeltijdopleidingen het opdoen van internationale ervaringen aandacht behoeft en vindt het terecht dat internationalisering in het jaarplan van het deeltijdonderwijs is opgenomen.

Validering door het werkveld

Het panel stelt vast dat het werkveld nauw wordt betrokken bij de opzet van de flexibele deeltijdopleidingen en het ontwikkelen van het deeltijdonderwijs. Al in een vroeg stadium vóór de start van deze flexibele deeltijdopleidingen zijn er gesprekken gevoerd met vertegenwoordigers van de betreffende werkvelden. De doorontwikkeling van de deeltijdopleidingen wordt in de werkveldadviesraden van de desbetreffende opleiding of gelieerde opleiding besproken. Het flexibele deeltijdonderwijs komt in de werkveldadviesraden meer structureel besproken. Uit verslagen blijkt dat aanpassingen worden doorgevoerd op aangeven van het werkveld. Aanvullend op de werkveldadviesraden organiseren de deeltijdopleidingen netwerkbijeenkomsten tijdens de praktijkbegeleidersdagen. Het panel is positief over deze ontwikkeling en ondersteunt het voornemen van CHE om een structuur in te richten waardoor er een continue validering door het werkveld gaat ontstaan.

Standaard 2 Onderwijsleeromgeving

Het programma, de onderwijsleeromgeving en de kwaliteit van het docententeam maken het voor de instromende studenten mogelijk de beoogde leerresultaten te realiseren.

Experiment leeruitkomsten:

- Leersituatie en –omgeving zijn passend bij de beoogde leeruitkomsten en bij de behoefte en omstandigheden van (een groep) studenten;*
- Opleiding kan verantwoorden dat de leeractiviteiten en de begeleiding van studenten adequaat zijn voor het behalen van de leerresultaten en houdt daarmee rekening met verschillen in achtergrond van studenten;*
- Docenten zijn aantoonbaar competent om studenten te begeleiden bij de keuze voor en vormgeving van de leeractiviteiten*
- Student voldoet aan de wettelijke instroomeisen;*
- Vooraf maken opleiding en studenten expliciete inhoudelijke afspraken over de invulling van het individuele opleidingstraject per eenheid van de leeruitkomsten en de begeleiding daarvan door de docent*
- Bij duale opleiding is een tripartite overeenkomst met de werkorganisatie verplicht, bij deeltijd wenselijk*
- De opleiding verantwoordt hoe docenten tot een eenduidige interpretatie van leeruitkomsten komen;*
- De opleiding heeft een gestructureerde praktijk van kwaliteitsborging van opleidingstrajecten van individuele studenten en de versterking ervan door tussentijdse evaluatie en verbetering*

Conclusie

De deeltijdopleidingen **voldoen** generiek aan de basiskwaliteit voor deze standaard. Het panel is positief over de onderwijsleeromgeving die door de modulaire opzet voldoende flexibiliteit biedt. Het programma is duidelijk opgezet en bestaat uit modules van 30 EC met leeruitkomsten van 10 EC. Een deel van de leeruitkomsten is generiek voor alle deeltijdopleidingen. Deze leeruitkomsten hebben betrekking op professionele vaardigheden die in de beroepsspecifieke context van een opleiding worden uitgewerkt en aangetoond.

De studenten ontwikkelen de leeruitkomsten voor een belangrijk deel in de eigen beroepspraktijk. De CHE heeft het leren in de beroepspraktijk goed geborgd. Er wordt intensief samengewerkt met de begeleiders van de praktijkleeromgeving van de studenten. De afspraken over de beroepsproducten waarmee leeruitkomsten worden aangetoond zijn duidelijk vastgelegd in praktijkleerovereenkomsten. Het position paper neemt hierbij een centrale positie in. Aan de hand van dit paper beoordelen studenten hun professionele en persoonlijke ontwikkeling in het perspectief van hun beroep. De studenten worden daarbij adequaat begeleid door trajectbegeleiders van de opleiding en praktijkbegeleiders uit de praktijkleeromgeving. Het panel is ervan overtuigd dat het voor studenten mogelijk is om de beoogde leerresultaten te realiseren. De docenten worden bij de uitvoering van het onderwijs goed ondersteund door de CHE-Academy waarbij de veranderende docentrol in het deeltijdonderwijs voldoende aandacht krijgt.

In het algemeen is er sprake van systematische aandacht voor de kwaliteit van de onderwijsleeromgeving en worden verbeteringen planmatig doorgevoerd.

Onderbouwing

Onderwijsconcept deeltijdopleidingen

Het panel stelt vast dat CHE één onderwijsconcept hanteert voor alle deeltijdopleidingen. De belangrijkste onderdelen van dit concept zijn flexibiliteit, maatwerk, co-creatie met het werkveld, persoonlijke begeleiding, zelfsturing en de ontwikkeling van een professionele identiteit met aandacht voor waardengericht werken vanuit levensbeschouwelijke bronnen. Studenten kunnen volgens dit concept persoonlijke leerwegen afspreken die aansluiten bij hun beroepspraktijk, hun persoonlijke situatie en hun persoonlijke voorkeur van leren. Voor het realiseren van de leeruitkomsten is het daarom voorwaarde dat de studenten beschikken over een relevante praktijkleeromgeving. Mochten bepaalde leeruitkomsten al zijn gerealiseerd dan kunnen die aangetoond worden aan de hand van een assessment.

Een belangrijk kenmerk van het onderwijsconcept is het trialogisch leren. Dit is een vorm van leren waarin student, de werkorganisatie en de deeltijdopleiding nauw met elkaar samenwerken. Per semester maken deze drie partijen afspraken, beschreven in een leerarrangement, waarin wordt vastgelegd aan welke leeruitkomsten de student aan gaat werken, welke invulling daarvan van waarde is voor de organisatie en wat er volgens de opleiding nodig is om de leeruitkomsten te kunnen aantonen.

Het onderwijs kent een modulaire structuur die volgens het panel duidelijk is opgezet. De modules hebben een omvang van 30 EC. Ad-opleidingen bestaan uit vier modules en bacheloropleidingen uit acht modules. De modules kennen een vergelijkbare opzet met drie leeruitkomsten van elk 10 EC en bestaan uit leertaken, praktijkopdrachten en (online)bijeenkomsten. Het panel ziet daarbij in het onderwijsconcept de waardengerichte persoonlijke benadering van CHE terug in het intensieve en persoonlijke contact dat met de studenten wordt onderhouden.

Programma deeltijdopleidingen

Het panel vindt de opzet van de programma's duidelijk. Alle opleidingen starten met dezelfde generieke module Professionele identiteit. Deze module bestaat uit drie leeruitkomsten; Beroep en persoon, Professioneel werken en Basiskennis van het beroep. De eerste twee leeruitkomsten zijn generiek en worden door studenten in de context van hun beroepsdomein uitgewerkt. De derde leeruitkomst verschilt per opleiding en gaat in op de kennis die voor het beroep noodzakelijk is. De overige modules hebben dezelfde opzet met telkens drie leeruitkomsten per module. De leeruitkomsten van de tweede, derde en vierde module verschillen per opleiding. Een Ad-programma en de eerste twee studiejaar van een bachelorprogramma bestaan daardoor uit één generieke en drie opleidingsspecifieke modules. Het derde en vierde jaar van een bachelorprogramma bestaat uit een keuzemodule en drie generieke modules. In de keuzemodule verbreden of verdiepen de bachelorstudenten hun programma. De drie generieke hebben betrekking op de professionele ontwikkeling van de bachelorstudenten. De leeruitkomsten van deze modules worden binnen de context van de opleiding aangetoond. Het bacheloreindniveau wordt in de laatste module aangetoond. Tabel 1 geeft een overzicht van alle modules met bijbehorende leeruitkomsten.

Module	Leeruitkomst	EC	Leeruitkomst	EC	Leeruitkomst	EC
1 Professionele identiteit	1.1 Beroep en persoon	10	1.2 Professioneel werken	10	1.3 Basiskennis van het beroep	10
2	2.1 Opleidingsspecifiek	10	2.2 Opleidingsspecifiek	10	2.3 Opleidingsspecifiek	10
3	3.1 Opleidingsspecifiek	10	3.2 Opleidingsspecifiek	10	3.3 Opleidingsspecifiek	10
4	4.1 Opleidingsspecifiek	10	4.2 Opleidingsspecifiek	10	4.3 Opleidingsspecifiek	10
5.	5.1 Vrije ruimte voor professionalisering	10	5.2 Vrije ruimte voor professionalisering	10	5.3 Vrije ruimte voor professionalisering	10
6.	6.1 Professioneel samenwerken	10	6.2 Professioneel netwerken	10	6.3 Professioneel onderzoeken ten behoeve van de organisatie	10
7	7.1 Professioneel leiderschap	10	7.2 Innoveren en veranderen	10	7.3 Ondernemend en projectmatig werken	10
8	8.1 Professionele identiteit	10	8.2 Professioneel werken	10	8.3 Innoveren en onderbouwen	10

Afbeelding 1: Overzicht modules en leeruitkomsten deeltijdopleidingen CHE (Zelfevaluatie CHE Deeltijdopleidingen Generiek, maart 2021)

Inhoud generieke modules

Het panel stelt vast dat er in de generieke modules op een gedegen en systematische manier aandacht wordt besteed aan professionele vaardigheden. Het ontwikkelen van een professionele identiteit krijgt in het programma continu aandacht, te beginnen bij de eerste module Professionele identiteit. In deze module beschrijven studenten hun persoonlijke kenmerken en ambities en relateren deze aan het beroepsdomein. Voor de eerste leeruitkomst Beroep en persoon schrijven studenten een position paper waarin ze aangeven waar ze staan als persoon en als professional. Deze beschrijving koppelen ze aan een studieplan waarin ze hun studieroute aangeven. Na afronding van elke module werken studenten de position paper bij en passen ze eventueel de studieroute aan. De tweede leeruitkomst Professioneel werken betreft het professioneel omgaan met eenvoudige beroepsvraagstukken. Studenten laten bij deze leeruitkomst zien dat ze over algemene hbo-vaardigheden beschikken zoals het methodisch kunnen handelen op basis van theoretische inzichten.

De aandacht voor professionele vaardigheden en identiteit komt volgens het panel in de andere vier generieke modules meer dan voldoende aan bod. Bij het oriënteren op een generieke keuzemodule geven studenten aan welke verbreding of verdieping gewenst is voor hun ontwikkeling tot hbo-professional. Dat wordt met de trajectbegeleider besproken en vervolgens wordt een passend keuzeprogramma afgesproken. Het is ook mogelijk dat studenten onderdelen van afgeronde opleidingen of werkervaring inbrengen om aan te tonen dat er al sprake is van de gewenste verbreding of verdieping. Studenten komen dan in aanmerking voor vrijstelling voor (delen van) deze module. In de overige generieke modules worden professionele vaardigheden worden gecombineerd met het ontwikkelen van onderzoekend vermogen en onderzoeksvaardigheden. In de module zes laten studenten zien dat ze kunnen samenwerken binnen en buiten de eigen organisatie. Ze betrekken daarbij verschillende partijen en laten zien dat ze met verschillende belangen en culturen om kunnen gaan. Ze voeren een onderzoek voor

de eigen organisatie, rapporteren hierover en presenteren de resultaten van het onderzoek. In module zeven nemen studenten de regie over belangrijke processen en projecten binnen hun beroepsdomein. Studenten laten zien dat ze actief bij kunnen dragen aan het verbeteren van processen en producten. Ze tonen aan dat ze binnen hun beroepsdomein veranderingen en vernieuwingen door kunnen voeren en laten zien projectmatig en ondernemend te kunnen werken. In de afsluitende achtste module tonen studenten aan dat ze startbekwaam zijn als hbo-professional. De inhoud van deze module is bij standaard vier uitgewerkt.

Internationalisering

Het panel merkt op dat internationalisering per opleiding verschillend wordt ingevuld. In de eerste generieke module is internationalisering een onderdeel van de leeruitkomst Beroep en persoon. De invulling hangt af van de beroepscontext van de opleiding. In de modules zes en acht betrekken de studenten het internationale perspectief van hun beroep en het werkveld bij het aantonen van de leeruitkomsten. In de Ad-opleidingen is internationalisering ondergebracht bij leeruitkomsten van module twee, drie of vier, die zich richten op professionele netwerken. In de praktijk zijn de professionele netwerken veelal meer regionaal. Het panel adviseert de Ad-opleidingen om de focus op internationalisering tevens bij andere leeruitkomsten onder te brengen. Ook bij de bacheloropleidingen mag wat het panel betreft het internationale perspectief meer aandacht krijgen. Het panel ondersteunt de plannen die de deeltijdopleidingen hebben gemaakt voor het opdoen van internationale ervaringen voor studenten tijdens de opleiding.

Flexibiliteit programma

Het programma biedt volgens het panel voldoende flexibiliteit. Door de modulaire opzet van het programma en het (gedeeltelijk) twee keer per jaar aanbieden van de modules bestaan er voor studenten voldoende mogelijkheden om te versnellen of te vertragen. Bachelorstudenten kunnen met uitzondering van module 1 en module 8 alle modules in een willekeurige volgorde volgen. Het panel ziet bij de bachelorstudenten dat zij in toenemende mate deze flexibiliteit benutten. Studenten geven aan dat zij modules volgen in een volgorde die aansluit bij gemaakte keuzes en bij de activiteiten die in hun beroepspraktijk aan de orde zijn. Ook binnen modules variëren studenten in de volgorde waarmee zij de leeruitkomsten aantonen. Het panel heeft van meerdere studenten gehoord dat zij aan verschillende leeruitkomsten uit verschillende modules tegelijkertijd werken of een volgorde van leeruitkomsten kiezen die past bij hun beroepssituatie. Het panel merkt op dat de Ad-studenten doorgaans de modules volgens het overzicht in tabel 1 volgen. De Ad-studenten geven aan dat ze bij voorkeur meegaan in de aangegeven volgorde. Bovendien is de studenteninstroom bij een aantal Ad-opleidingen beperkt waardoor de modules een keer per jaar worden aangeboden.

Intake

Het panel is zeer te spreken over de wijze waarop de CHE-opleiding de intake en de verdere procedure naar de start van de opleiding heeft ingericht. Dankzij de zorgvuldige intake worden studenten goed in staat gesteld om een gepersonaliseerde leerroute te ontwikkelen. Om te mogen starten met een deeltijdopleiding moeten studenten voldoen aan de wettelijke instroomeisen. Ook moeten zij over een werk- of stageplek beschikken om de deeltijdopleiding te kunnen volgen (zie verder *Blend van onderwijsactiviteiten*). Het panel meent dat het voor studenten heel prettig is om bij de start van de opleiding goed zicht te hebben over de mogelijkheden die er zijn om de studie in te richten, met inzet van de eerder verworven competenties. De studenten die het panel heeft gesproken bevestigen deze mening. Met name de studenten uit de bacheloropleidingen maken veel gebruik van de mogelijkheden tot vrijstellingen. Ook de onderwijsleerovereenkomsten zijn in de vorm van

praktijkleervereenkomsten effectief en ondersteunend aan de invulling van de gepersonaliseerde leerroutes van studenten.

Het panel concludeert dat de opleidingen voldoende rekening houden met verschillen in al aanwezige vaardigheden en kennis. Aankomende studenten kunnen voorafgaand aan hun aanmelding een zelfscan uitvoeren. Deze zelfscan geeft zicht op de inhoud van de opleiding en op de leeruitkomsten die al eventueel worden beheerst. De zelfscan laat ook zien of er mogelijk vrijstellingen zijn op basis van eerder behaalde diploma's. Studenten kunnen een adviesgesprek met een studieadviseur aanvragen om de zelfscan te bespreken en de studieroute te verkennen. Dit kan ertoe leiden dat ze in aanmerking komen voor een instroomassessment waarbij aan de hand van een portfolio met bewijsstukken bepaalde leeruitkomsten worden aangetoond. Er zijn drie momenten om het instroomassessment te doen: (1) voorafgaand aan de studie bij een extern bureau, (2) gedeeltelijk voorafgaand aan de studie met het samenstellen van een portfolio en een eindgesprek bij de eerste module van de opleiding en (3) tijdens de eerste module van de opleiding. Aan optie (1) en (2) zijn kosten verbonden. Vervolgens wordt dan een persoonlijke studieroute ingericht waarin de gewaardeerde leeruitkomsten of eventueel vrijstellingen zijn verwerkt. Het panel waardeert het dat er zo voor studenten inmiddels al aangepaste studieroutes zijn ontstaan.

Per halfjaar maken studenten afspraken over de gepersonaliseerde leerroute. Deze worden vastgelegd in een leerarrangement en opgesteld door de student, de trajectbegeleider en de praktijkbegeleider. Deze afspraken zijn ook onderdeel van de position paper, die studenten opstellen ten behoeve van de ontwikkeling van hun professionele identiteit. In de praktijkleervereenkomst staat een verwijzing naar een leerplan, waarin een overzicht staat van de behaalde en nog te behalen leeruitkomsten. Leerplan en praktijkleervereenkomsten zijn digitaal vastgelegd.

Blend van onderwijsactiviteiten

De onderwijsactiviteiten bestaan uit een mix van praktijkleren, contactonderwijs, zelfstandig leren en online opdrachten/leertaken. Voor het praktijkleren dienen studenten te beschikken over een relevante praktijkleeromgeving waarbinnen zij 'het vak' kunnen leren en waar een praktijkbegeleider vanuit het werkveld coacht en feedback geeft. Het OER meldt dat voor module 1 een praktijkleeromgeving van 160 uur (1 dag per week) dringend gewenst is. Voor de overige modules is een structurele en krachtige praktijkleeromgeving noodzakelijk: voor de specifieke modules met een omvang van 320 uur (2 dagen per week); voor de generieke modules 160 uur (1 dag per week). Op de website van CHE staan de voorwaarden voor de praktijkleeromgeving verder uitgewerkt: (1) de werkomgeving moet relevant zijn voor de opleiding, (2) studenten moeten op hbo-niveau kunnen werken aan de leeruitkomsten van de opleiding, (3) studenten nemen deel aan (multidisciplinaire) overleggen en hun verantwoordelijkheid groeit toe naar de (eind)verantwoordelijkheid op hbo-niveau, (4) de werkgever stelt studenten in staat om de lesdagen bij te wonen en de opdrachten uit te voeren en (5) studenten hebben een praktijkbegeleider (zie verder onder begeleiding). CHE beoordeelt de geschiktheid van de praktijkomgeving met een praktijkscan. Voor werkgevers is er een brochure verkrijgbaar. Het panel merkt op dat de kracht van het leren in de eigen praktijkleeromgeving ertoe kan leiden dat kennis en vaardigheden alleen binnen de eigen organisatie van de student worden opgedaan. Het panel pleit ervoor om voldoende verschillende contexten aan te bieden waarin kennis en vaardigheden worden opgedaan.

Het leerproces van de studenten wordt voldoende ondersteund door de digitale leeromgeving Itslearning. De onderwijsdagen zijn gericht op het verrijken en integreren van het leren door inspiratiecolleges, community-bijeenkomsten, training of intervisie. Standaard worden er per module zes onderwijsdagen ingepland. Voor de Ad-studenten zijn er bij de eerste twee modules twee extra onderwijsdagen ingepland om deze studenten extra te begeleiden in de ontwikkeling van studievaardigheden en vindt er extra ondersteuning plaats.

Bij een aantal generieke modules worden studenten ingedeeld in 'professionele leergroepen' van zes tot acht studenten. In deze leergroepen ondersteunen studenten elkaar en wisselen ze kennis en ervaring uit. Deze leergroepen vormen als het ware de kern van het community-leren. Het is mogelijk dat studenten in deze leergroepen van verschillende opleidingen afkomstig zijn. De studenten van de leergroepen ontmoeten elkaar (online) tijdens de onderwijsdagen. Daarnaast is er online contact via Itslearning of online platforms zoals MS Teams. Het panel ziet dat het samenbrengen van studenten van verschillende opleidingen in een leergroep een extra impuls geeft aan het interprofessioneel leren. De studenten vinden het waardevol om met studenten van andere opleidingen ervaringen uit te wisselen en samen te werken aan thema's als innovatie en onderzoek. Juist de inbreng van verschillende vakinhoudelijke perspectieven maken deze thema's leerzaam en geven een duidelijke meerwaarde aan hun ontwikkeling.

Begeleiding

De persoonlijke begeleiding van studenten wordt volgens het concept van dialogisch leren goed ingevuld met trajectbegeleiders van de opleiding en praktijkbegeleiders uit de werkomgeving. Elke student krijgt een trajectbegeleider toegewezen die de student begeleidt gedurende de gehele opleiding. De trajectbegeleider heeft zicht op het gehele opleidingstraject en helpt beginnende studenten om een inschatting te maken van al eerder gerealiseerde leeruitkomsten en de beroepsproducten die dat kunnen bewijzen. Tijdens de opleiding coacht en begeleidt een trajectbegeleider studenten bij het opstellen en aanpassen van de position paper, de keuzes in het studietraject en bij de praktijkopdrachten. De trajectbegeleiders onderhouden daarom contact met de praktijkbegeleider. De studenten worden in hun praktijkleeromgeving gecoacht door een praktijkbegeleider en ontvangen regelmatig feedback van deze begeleider. Tijdens elke module komen de trajectbegeleider en de praktijkbegeleider minimaal een keer (online) bijeen waarbij ze de voortgang van de student bespreken en afspraken maken over het leren in de werkpraktijk. Deze afspraken worden in een praktijkleerovereenkomst vastgelegd. De praktijkbegeleider geeft daarnaast bij het beoordelen van bepaalde leeruitkomsten advies over de bereikte resultaten van de student.

Docenten

De deeltijdopleidingen volgen het personeelsbeleid van CHE dat wordt gekenmerkt door een sterke focus op professionalisering en op duurzame inzetbaarheid van medewerkers. De docenten maken voor scholings- en professionaliseringsactiviteiten gebruik van de CHE-Academy. Deze hogeschoolbrede academie verzorgt scholing en trainingen in onder andere Basiskwalificatie Examinering en Senior kwalificatie Examinering. De CHE-Academy organiseert ook bijeenkomsten over de veranderende rol van de docent in het deeltijdonderwijs. Deze rol verschuift van aanbodgericht werken in een lineair onderwijsconcept naar vraaggestuurd werken waarbij meer het accent ligt op de vraag van de student en van waaruit het onderwijs wordt vormgegeven. Uit de gevoerde gesprekken merkt het panel op dat docenten deze verschuiving duidelijk ervaren in het deeltijdonderwijs. Ze geven aan dat ze als docent in het deeltijdonderwijs minder zenden en uitleggen. Daarvoor in de plaats krijgen ze meer inzicht in wat er zich afspeelt

in de beroepspraktijk en maken ze meer gebruik van de beroepspraktijk bij de ontwikkeling van de student.

Kwaliteitszorg

Het panel ziet dat de deeltijdstudenten actief worden betrokken bij de kwaliteitszorg in het deeltijdonderwijs en dat de kwaliteitszorg zorgvuldig wordt uitgevoerd. Elke module wordt schriftelijk geëvalueerd en aansluitend vindt er een evaluatiegesprek plaats met de studenten. Ook vinden er informele vormen van evaluatie plaats. Het panel hoort van studenten dat de opleiding heel open staat voor feedback van studenten om daarmee de kwaliteit van de opleiding te verbeteren. Op basis van deze evaluaties stellen moduleteams verbeterplannen op en wordt er een jaarplanning gemaakt. De enquêtes, evaluaties en verbeterplannen worden besproken in de opleidingscommissie die voor alle deeltijdopleidingen is ingesteld. Dat de kwaliteitszorg goed wordt uitgevoerd bleek ook uit de extra evaluatie die tijdens de Covid-19 crisis is gehouden. Uit deze evaluatie bleek dat de coronamaatregelen in beperkte mate hebben geleid tot problemen of studievertraging bij studenten.

Standaard 3 Toetsing

De opleiding beschikt over een adequaat systeem van toetsing.

Experiment leeruitkomsten:

- *De gehanteerde methoden en systemen van toetsing zijn geschikt voor leerwegonafhankelijk toetsen en beoordelen;*
- *De opleiding hanteert een heldere procedure voor toetsing, waarop de examinatoren zijn voorbereid;*
- *De examencommissie heeft daarbij een uitgesproken proactieve rol: zij hanteert een adequate methode om te borgen dat de leeruitkomsten voor individuele studenten worden gerealiseerd en dat examinatoren voldoen aan de vereiste kwalificaties om de leeruitkomsten op een eenduidige wijze te toetsen en te beoordelen.*

Conclusie

De deeltijdopleidingen **voldoen** generiek aan de basiskwaliteit voor deze standaard. Het panel stelt vast dat de toetsing voldoet aan de criteria van het Experiment Leeruitkomsten. De studenten kunnen leeruitkomsten leerwegonafhankelijk aantonen met assessments en beroepsproducten. Van alle toetsen zijn toetsmatrijzen gemaakt waarbij de indicatoren van de leeruitkomsten leidend zijn voor de beoordeling. De deeltijdopleidingen hanteren een zorgvuldig opgezet systeem van vrijstellingen en waarden van leeruitkomsten.

De kwaliteitsborging van de toetsing is op orde en vindt plaats volgens de PDCA-cyclus. Bij de planning, uitvoering en verbetering van de toetsing zijn de verantwoordelijkheden en bevoegdheden goed belegd. Voor de deeltijdopleidingen is een Examencommissie ingesteld die is samengesteld uit gemandateerde examencommissieleden van de betrokken voltijdopleidingen. De Examencommissie is in control en levert een waardevolle bijdrage aan de toetskwaliteit. Het panel merkt naar tevredenheid op dat deze bijdrage in vergelijking tot de accreditatie van de eerste groep deeltijdopleidingen is verschoven van de operationele uitvoering naar het tactisch en strategische niveau van toetsing.

Onderbouwing

Systeem van toetsing

Het systeem van toetsing is duidelijk uitgewerkt en wordt helder beschreven in het document Toetsbeleid Deeltijdopleidingen CHE. Het toetsbeleid sluit aan bij het flexibele deeltijdonderwijs en biedt de mogelijkheid om leeruitkomsten leerwegonafhankelijk te toetsen aan de hand van beroepsproducten. Bij deze toetsing staan de leeruitkomsten centraal en een reflectie op het leerproces. De studenten dienen alle leeruitkomsten aan te tonen. Voor het merendeel van de leeruitkomsten geldt dat studenten deze aantonen met beroepsproducten uit de eigen beroepspraktijk, zoals een beroepshandeling, een advies, een ontwerp, een plan, een onderzoek of een fysiek product. De leeruitkomsten worden in deze beroepsproducten zoveel mogelijk geïntegreerd getoetst. Als bepaalde onderdelen, zoals vakkennis, niet goed zijn te integreren worden ze apart getoetst met een kennistoets.

Vrijstellingen en waarden

Het panel vindt dat het verlenen van vrijstellingen en het waarden van leer- en werkervaringen zorgvuldig is ingericht. Studenten kunnen rechtstreeks bij de examinator die verantwoordelijk is voor de toetsing van een leeruitkomst een vrijstelling aanvragen. De examinator geeft op basis van diploma's of certificaten een advies aan de Examencommissie, die de vrijstelling formeel kan verlenen. Voor het waarden van leer- en werkervaringen in een assessment leveren studenten bewijzen aan en worden daarbij begeleid door een assessmentbegeleider. Vervolgens vindt er een portfoliobeoordeling en een assessmentgesprek plaats waarbij twee onafhankelijke assessoren beoordelen of leeruitkomsten worden aangetoond in de gevalideerde bewijzen. De assessoren stellen een assessmentverslag op dat door de examinator van het assessment wordt beoordeeld. Deze beoordeling wordt vervolgens door de Examencommissie geaccordeerd en definitief vastgesteld. De CHE geeft aan dat studenten minder van het assessment gebruik maken dan werd verwacht. De CHE staat het daarom ook toe dat onderdelen van leeruitkomsten worden gevalideerd. Het panel ondersteunt deze ontwikkeling. Het panel verwacht dat dit samen met verbeterde uitleg over assessments, ertoe zal leiden dat waarden meer plaats gaat vinden en dat dit een impuls kan geven aan de student als regievoerder van het eigen leerproces.

Beroepsproducten en kennistoetsen

De studenten laten met beroepsproducten zien dat ze één of meerdere leeruitkomsten beheersen. In de beroepsproducten tonen studenten hun vakbekwaamheid, vakmanschap en vakkennis integraal aan. De beroepsproducten gaan altijd vergezeld met een theoretische verantwoording. De studenten tonen op deze wijze aan dat ze over de benodigde vakkennis beschikken. De beroepsproducten gaan daarnaast altijd vergezeld met een reflectie op het leerproces. In deze reflectie verantwoorden studenten de gemaakte keuzes bij de totstandkoming van het beroepsproduct. Ze geven in de reflectie bovendien aan hoe hun persoonlijke professionaliteit van betekenis is geweest voor de totstandkoming van het beroepsproduct.

De kennistoetsen zijn gericht op vakkennis die niet goed is te integreren in een beroepsproduct. Deze toetsen komen vooral voor in de Ad-opleidingen. De bacheloropleidingen hebben nagenoeg alle toetsing van kennis geïntegreerd in de beroepsproducten. Alleen de bacheloropleiding Communicatie maakt nog gebruik van één kennistoets. De omvang van de kennistoetsen is standaard 2,5 EC en het opstellen van deze toetsen gebeurt minimaal door twee docenten. De CHE heeft tijdens de coronamaatregelen het besluit genomen dat digitale kennistoetsen alleen fysiek bij de CHE mogen worden afgenomen. Voor zover mogelijk zijn er voor kennistoetsen alternatieve vormen ontwikkeld. De kennis wordt bijvoorbeeld nu ook getoetst aan de hand van kennisdossiers. Dit kunnen een verzameling producten en resultaten zijn waarmee studenten de vergaarde kennis aantonen. Voorbeelden van deze kennisproducten zijn verslagen, essays of online presentaties.

Beoordelingen en toetsmatrijzen

Het panel is van mening dat het beoordelen goed wordt ondersteund door duidelijk uitgewerkte procedures en formulieren voor het toetsen van beroepsproducten. Per leeruitkomst is er een toetsmatrijs ontwikkeld, waarin het NLQF-niveau, de competentiegebieden, de indicatoren en kennisbases staan vermeld. Tevens is aangegeven aan welke criteria en vormeisen een beroepsproduct moet voldoen. Deze toetsmatrijzen zijn op voorhand beschikbaar voor de studenten. De studenten geven in de gesprekken aan dat het systeem van toetsing voor hen

helder is. Zij kunnen zich goed voorbereiden op de toetsing en kunnen hun beroepsproducten afstemmen op de aan te tonen leeruitkomsten.

Het panel heeft een aantal beoordelingen bestudeerd en ziet dat de beoordelingen in het algemeen met behulp van rubrics van feedback worden voorzien. De studenten geven aan dat ze deze feedback leerzaam vinden. Bij de start van een module is de feedback op het vorige beoordeelde beroepsproduct onderdeel van het gesprek met de trajectbegeleider en desgewenst een van de onderwerpen voor het leerarrangement van de komende module. Het panel herkent in de wijze van beoordelen dat CHE streeft naar holistische en integrale beoordelingen. Het panel adviseert CHE om de beoordelingen duidelijk te onderbouwen zodat beoordelaars aan de hand van intervisie zich kunnen ontwikkelen in het holistisch beoordelen. Het panel ondersteunt het streven van de opleidingen om de praktijkbegeleiders meer te betrekken bij de beoordelingen en vindt dit streven passend bij het flexibel opleiden in de beroepspraktijk.

Kwaliteitsborging van de toetsing

De borging van de toetskwaliteit is gedegen en vindt plaats volgens de Plan Do Check Act (PDCA) cyclus. Voor elke leeruitkomst van 10 EC is een examinerator aangewezen die verantwoordelijk is voor de uitvoering van de toetsing en de beoordeling van de leeruitkomst. Ook voor de opleidingsspecifieke kennistoetsen zijn examineratoren verantwoordelijk gemaakt. De examineratoren zijn eigenaar van de toetsmatrijzen en het beoordelingsformulieren. Ze zijn verantwoordelijk voor de afstemming en kalibratie tussen verschillende beoordelaars. Aan de hand van evaluaties en toetsanalyses maken de examineratoren verbeterplannen en voeren ze de verbeteringen door. De examineratoren zijn door de examencommissie aangewezen en zijn minimaal basis gekwalificeerd in examinering (BKE).

Er is één examencommissie ingesteld voor alle deeltijdopleidingen. De leden van deze examencommissie zijn afgevaardigd vanuit de examencommissies van de verschillende domeinen waarvan ze ook lid zijn. De leden beschikken over een masterdiploma of een vergelijkbare graad en zijn senior gekwalificeerd in examinering (SKE). Het panel merkt op dat de Examencommissie in control is en actieve rol speelt bij de ontwikkeling van de flexibele deeltijdopleidingen. Het panel is positief over de gelijkwaardige uitwisseling tussen examencommissie en het management van de deeltijdopleidingen. Het panel constateert dat de examencommissie in de afgelopen jaren meer op tactisch en strategisch niveau is gaan opereren. Dit is mogelijk omdat volgens het panel de verantwoordelijkheden en taken ten aanzien van de borging van de kwaliteit van de toetsing en van het eindniveau duidelijk zijn aangegeven. Het panel merkt op dat de examencommissie zich ook verantwoordelijk voelt voor het professionaliseren van examineratoren en adviseert CHE na te gaan in hoeverre deze verantwoordelijkheid hoort bij het management van de deeltijdopleidingen.

Standaard 4 Gerealiseerde leerresultaten

De opleiding toont aan dat de beoogde leerresultaten zijn gerealiseerd.

Experiment leeruitkomsten:

- *De toetsen en eindwerken dragen aantoonbaar aan het behalen van de leeruitkomsten.*

Conclusie

De deeltijdopleidingen **voldoen** generiek aan de basiskwaliteit voor deze standaard. Het panel vindt dat de afstudeerprocedures goed zijn opgezet en een complete beoordeling van het eindniveau mogelijk maken. De Ad-studenten tonen het eindniveau aan met meerdere beroepsproducten en ronden de opleiding af met een ontwikkelgesprek. De bachelorstudenten tonen het eindniveau aan in de leeruitkomsten Professioneel werken, Innoveren en onderbouwen en Professionele identiteit. Dit vindt plaats aan de hand van één of meerdere beroepsproducten en tijdens een integraal eindgesprek. Het panel heeft studentwerken van afgestudeerde en nog niet afgestudeerde studenten bestudeerd en concludeert dat de opleidingen het beoogde Ad- en bachelorniveau realiseren of gaan realiseren. In de afronding van de opleidingen wordt herkenbaar aandacht geschonken aan de waardengerichte professionalisering. De studenten geven in het algemeen aan dat zij de meerwaarde van de opleiding ervaren. De praktijkbegeleiders ondersteunen dit en ondervinden in de praktijk dat studenten zich aan het ontwikkelen zijn. De specifieke bevindingen in de gerealiseerde leerresultaten per opleiding worden in de opleidingsdelen van dit rapport aangegeven.

Onderbouwing

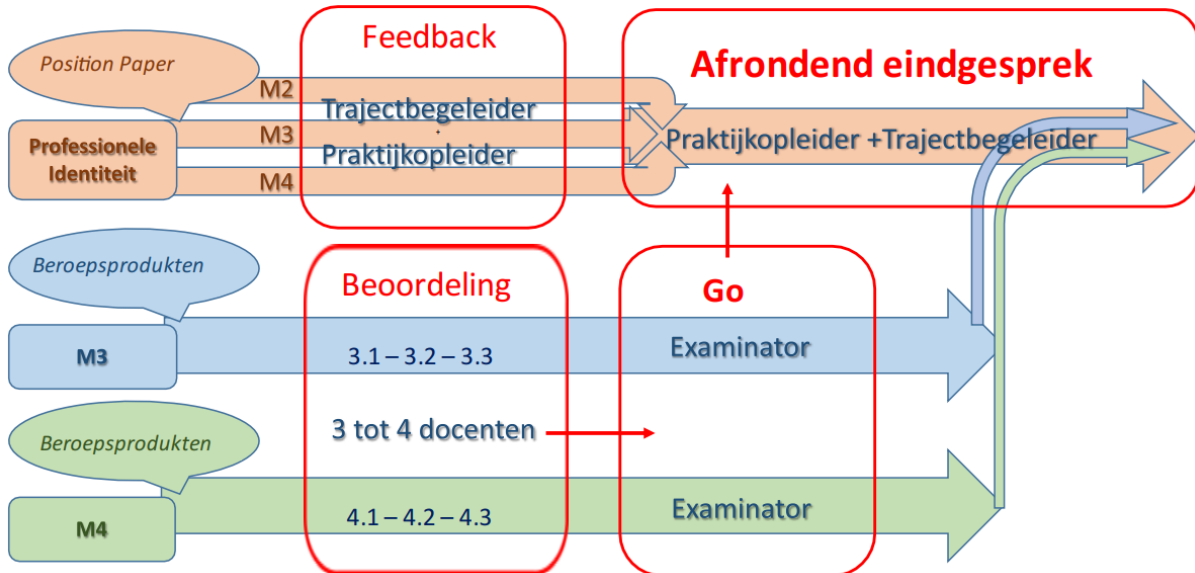
Regeling afstuderen

Het panel heeft de Regeling Afstuderen bestudeerd en vindt deze in lijn met wat van een afstudeertraject op Ad- en bachelorniveau verwacht mag worden. Het panel vindt de regeling inclusief de wijze van beoordeling adequaat, transparant en goed uitvoerbaar voor studenten. De informatie over de begeleiding en beoordeling is op Itslearning, in de modulekaarten, de regeling afstuderen en in de OER aangegeven. Verder zijn er toetsmatrijzen beschikbaar die de beoordeling van de leeruitkomsten beschikbaar met een beschrijving van de indicatoren, het niveau en de cesuur. Uit de gesprekken met de bacheloropleidingen blijkt dat deze bezig zijn om het afstudeertraject opnieuw vorm te geven, waarbij zij vooral aandacht willen besteden aan de opleidingsspecifieke inhoud van het afstuderen. Het panel vindt dat een goede ontwikkeling.

Afstudeerprocedure Associate degree

Het panel oordeelt positief over de Ad-afstudeerprocedure waarbij het eindniveau aan de hand van verschillende beroepsproducten wordt aangetoond. Ad-studenten tonen de opleidingsspecifieke leeruitkomsten aan in module 3 en 4 met beroepsproducten die door meerdere examinatoren worden beoordeeld. Door deze procedure wordt het eindniveau opleidingsspecifiek op meerdere momenten vanuit verschillende expertises vastgesteld. Uiteindelijk ronden de Ad-studenten de opleiding af met een ontwikkelgesprek dat op de werkplek van de student wordt gevoerd. Tijdens dit gesprek wordt het professioneel functioneren en de professionele identiteit van de student aan de hand van de position paper besproken. Aanvullend

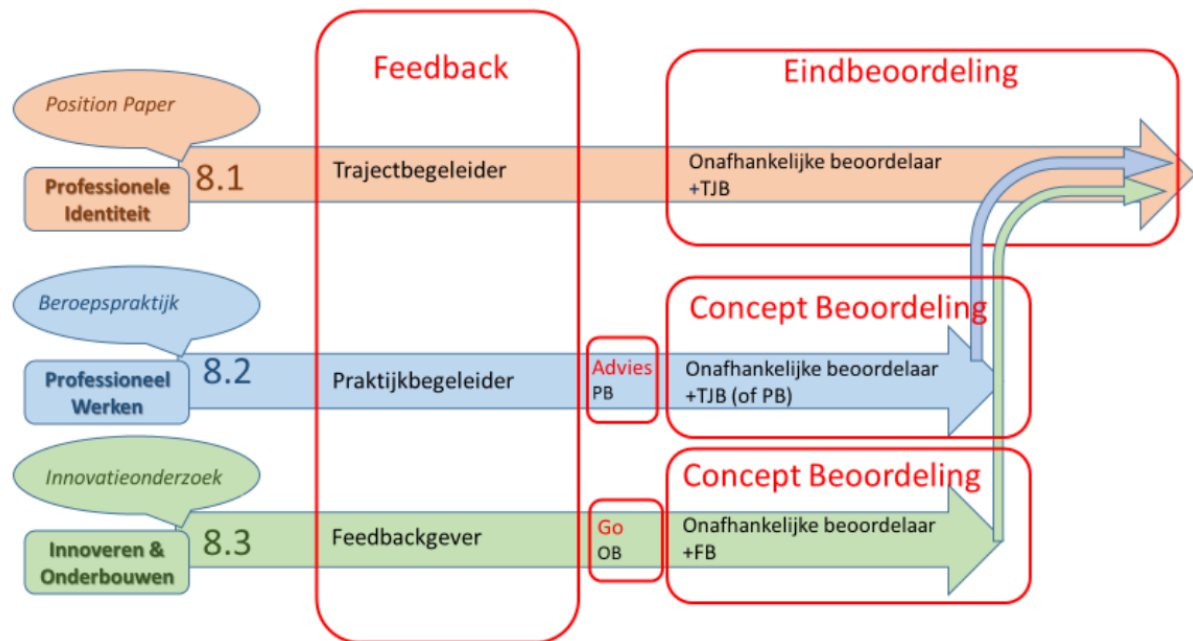
gaan de trajectbegeleider en de praktijkbegeleider na of de student aantoonbaar beschikt over de vijf landelijk vastgestelde kenmerken van het Ad-niveau; Methodisch handelen, Samenwerken, Communiceren, Probleemoplossend vermogen en Lerend vermogen. Afbeelding 2 geeft de totale procedure weer.

Afbeelding 2 Afstudeerprocedure Associate degree (AD startbekwaam, CHE DTO 2020)

Afstudeerprocedure bachelor

De bachelorstudenten tonen het eindniveau in module 8 aan. Voor de leeruitkomst Professionele identiteit leveren ze een position paper in dat vervolgens wordt besproken. De leeruitkomsten Professioneel werken en Innoveren & onderbouwen worden aangetoond met één of meerdere beroepsproducten. De studenten worden hierbij door verschillende personen begeleid. Bij het realiseren van de eerste leeruitkomst worden ze begeleid door de trajectbegeleider. De begeleiding bij de tweede leeruitkomst vindt plaats door een vakdocent en de praktijkbegeleider samen en de begeleiding bij de derde leeruitkomst gebeurt door een afstudeerbegeleider. De eindbeoordeling en daarmee de afronding van de opleiding vindt plaats in een integraal eindgesprek. Dit gesprek vindt plaats nadat de beroepsproducten van leeruitkomsten Professioneel werken en Innoveren & onderbouwen met een voldoende zijn beoordeeld en de student is geïnformeerd over deze beoordelingen. In het eindgesprek worden deze beoordelingen besproken en reflecteert de student op de beoordelingen. Vervolgens worden de beoordelingen definitief vastgesteld aan de hand van de position paper zoals in afbeelding 3 is uitgebeeld.

Afbeelding 3 Afstudeerprocedure Bachelor degree (Regeling afstuderen bachelors DTO 2020 – 2021)

Kwaliteit studentwerken

Per deeltijdopleiding heeft het panel onderwijsproducten van vier deeltijdstudenten beoordeeld. Voor zover mogelijk zijn dit onderwijsproducten die behoren bij de afstudeerprocedure. Het aantal afgestudeerden verschilt per opleiding, zoals in de opleidingsspecifieke delen van dit rapport wordt aangegeven. In het geval er minder dan vier studenten zijn afgestudeerd zijn representatieve studentwerken van studenten beoordeeld zoals in bijlage 2 is aangegeven.

In het algemeen merkt het panel bij de bestudeerde Ad-beroepsproducten op dat in deze producten praktijk en theorie goed met elkaar worden verbonden. De resultaten van module 3 en 4 laten zien dat het Ad-niveau wordt gerealiseerd. De beroepsproducten zien er in het algemeen goed verzorgd uit. Het panel adviseert de Ad-opleidingen wel om de visie op onderzoeksvaardigheden en onderzoekend vermogen beter uit te werken. De studenten laten in de eindresultaten vooral zien dat ze een stappenplan kunnen doorlopen. Wat het panel betreft houdt een kritische onderzoekende houding meer in en kan dit beter tot uiting komen in de bestudeerde beroepsproducten.

Het panel komt bij de bestudeerde eindproducten van de bacheloropleidingen tot de conclusie dat de toetsen en beroepsproducten laten zien dat het niveau NLQF 6 wordt aangetoond. Het panel is hierover tevreden. Het panel merkt op dat de beroepsproducten waarmee het eindniveau wordt aangetoond de vorm hebben van een eindschrijft. Het panel ziet mogelijkheden voor verdere ontwikkeling waarbij studenten aan de hand van een meer op het vak en praktijkgericht beroepsproduct aantonen dat het eindniveau is bereikt. Ook zoekt het panel naar meer opleidingsspecifieke diepgang in de eindwerken. De opleidingsspecifieke bevindingen zijn in het rapport bij de opleidingsspecifieke standaarden aangegeven.

Functioneren van de deeltijdstudenten in de praktijk

Het panel heeft met deeltijdstudenten, praktijkbegeleiders en werkveldvertegenwoordigers gesproken. De eerste ervaringen die met deze nieuwe deeltijdopleidingen zijn opgedaan zijn

positief. Deeltijdstudenten ervaren de meerwaarde van de deeltijdopleiding voor hun functioneren in de praktijk. Praktijkbegeleiders ervaren ook dat studenten zich ontwikkelen en zich meer manifesteren in de praktijk. Het aantal afgestudeerden is nog te gering om uitspraken te doen over het functioneren na afronding van de deeltijdopleiding. De meer opleidingsspecifieke bevindingen zijn per opleiding bij standaard 4 aangegeven.

Schets van de opleiding Ad ICT Service Management

De Ad-opleiding ICT Service Management (Ad ICT) van CHE is september 2018 gestart. Het programma van deze tweejarige opleiding wordt door CHE alleen in deeltijd aangeboden en bestaat uit vier modules van 30 EC zoals beschreven in het generieke deel van dit rapport. In verband met een beperkte instroom van gemiddeld tien studenten per jaar kent deze opleiding één startmoment per studiejaar.

De opleiding wil studenten opleiden die in staat zijn om mens, organisatie en techniek met elkaar te verbinden. De studenten leren om hun ICT-vaardigheden te verbinden aan specifieke bedrijfsprocessen in zowel profit- als non-profitsectoren. Kenmerkend voor de opleiding is dat men studenten op wil leiden die denken en handelen vanuit het perspectief van de gebruikers. Deze mensgerichte en dienstverlenende benadering sluit aan bij de nadruk die CHE legt op het werken vanuit een waardengerichte professionele identiteit.

Basisgegevens opleiding

Naam opleiding in CROHO	Ad ICT Service Management
Oriëntatie en niveau	hbo; Associate degree
Graad	Associate degree
Aantal studiepunten	120 EC
Locatie	Ede
Onderwijstaal	Nederlands
Variant	Deeltijd
Registratienummer in CROHO	80083

Beoordeling NVAO-standaarden Ad ICT Service Management

Standaard 1 Beoogde leerresultaten

De beoogde leerresultaten passen bij het niveau en de oriëntatie van de opleiding en zijn afgestemd op de verwachtingen van het beroepenveld en het vakgebied en op internationale eisen.

- *De visie van de instelling op flexibilisering is vertaald naar een onderwijskundig concept dat is doorgevoerd in de experimenteervariant;*
- *De leeruitkomsten zijn vertaald naar eenheden van leeruitkomsten van maximaal 30 EC, die gezamenlijk en in samenhang de student in staat stellen de eindkwalificaties te realiseren;*
- *De leeruitkomsten zijn (a) leerwegonafhankelijk, (b) representatief voor de eindkwalificaties van de opleiding, (c) herkenbaar voor het werkveld, (d) specifiek en meetbaar, (e) transparant, (f) samenhangend en (g) duurzaam.*

Conclusie

De opleiding **voldoet** aan de basiskwaliteit voor deze standaard. Ad ICT positioneert zich als een opleiding die professionals levert die de schakel vormen tussen techniek, mens en organisatie. Het panel ziet deze dienstverlenende rol van de ICT'er weerspiegeld in het onderwijs. Ook ziet het panel de visie van CHE op flexibel deeltijdonderwijs overtuigend terug in het onderwijskundig concept van de opleiding dat studenten flexibiliteit wil bieden in het moment en de wijze waarop wordt gestudeerd. Het panel vindt de beoogde leerresultaten overtuigend herleidbaar tot de landelijke hbo-i domeinbeschrijving. De leeruitkomsten zijn breed en duurzaam geformuleerd en meetbaar uitgewerkt in indicatoren. Ook vindt het panel de leeruitkomsten passend bij het beoogde niveau NLQF 5. Het werkveld wordt op diverse manieren betrokken bij de opleiding, hetgeen het panel waardeert. De Studenten Ad ICT worden breed opgeleid en het panel herkent het model van de T-shaped professional in het onderwijskundig concept. Wel constateert het panel dat de naam van de opleiding de inhoud ervan niet volledig dekt: studenten worden breder opgeleid dan de term servicemanagement suggereert.

Onderbouwing

Beroeps- en opleidingsprofiel

De opleiding Ad ICT is gericht op het ondersteunen van bedrijfsprocessen met behulp van innovatieve ICT-oplossingen. Het uitgangspunt hierbij is dat ICT een dienst is en dat IT'ers weten hoe zij optimaal deze dienst kunnen verlenen. De ontwikkelingen in de ICT gaan snel en processen worden doorlopend bijgesteld. Het is van belang dat IT'ers zich kunnen blijven ontwikkelen om van waarde te blijven voor een organisatie. De studenten dienen ontwikkelingen bij te kunnen houden en te vertalen naar de gebruiker. Volgens het panel sluit dit aan op de CHE-visie van het leren werken vanuit een professionele identiteit en vanuit een aanpak. De opleiding hanteert hierbij het model van de T-shaped professional, waarbij studenten breed worden opgeleid tot ondernemende professionals met ICT-vaardigheden. Het werkveld waarin de Ad ICT'ers terecht komen is dan ook breed (bedrijfsleven, zorg, welzijn, onderwijs, overheid) en de te vervullen functies zijn bijvoorbeeld functioneel beheerder, applicatiebeheerder, change manager, ICT-coördinator, projectmedewerker, softwaretester, projectmedewerker, projectcoördinator of kwaliteitsmedewerker.

Beoogde leerresultaten

Het panel heeft kunnen waarnemen dat de beoogde leerresultaten zijn gebaseerd op de landelijke HBO-i domeinbeschrijving uit 2018. Deze domeinbeschrijving bevat een landelijk profiel en een bijbehorend model waarin een kennisbasis en beroepstaken zijn beschreven. Het profiel geeft activiteiten weer (analyseren, adviseren, ontwerpen, realiseren en manage & control) en zogenaamde architectuurlagen (gebruikersinteractie, organisatieprocessen, infrastructuur, software en hardware interfacing). Daarbij onderscheidt het profiel vier niveaus. De Ad ICT opleiding richt zich op het eerste en tweede niveau. Het eindniveau is daarnaast afgestemd op het niveau NLQF 5. Het panel ziet dat de kennisbasis van het landelijke profiel het uitgangspunt is voor de kenniscomponenten in de Ad ICT. De eindkwalificaties zijn goed in kaart gebracht en breed beschreven. De kenniscomponenten uit het landelijk profiel ziet het panel terug in de beroepsproducten die worden gevraagd.

Leeruitkomsten

De leeruitkomsten van Ad ICT zijn uitgewerkt zoals in het generieke deel is beschreven. In elke leeruitkomst worden kennis, vaardigheden en houding geïntegreerd. De eerste module kent twee generieke leeruitkomsten. Alle andere leeruitkomsten zijn opleidings specifiek. Het panel vindt de leeruitkomsten mooi breed geformuleerd. De leeruitkomsten hebben hierdoor een duurzaam karakter. Het geheel van beoogde leerresultaten, leeruitkomsten en indicatoren sluit traceerbaar op elkaar aan. De opleiding beoogt in de leeruitkomsten de kenmerkende aspecten van CHE (de zogenaamde CHE-kleur) te reflecteren. Het panel heeft in de gesprekken met zowel de studenten als het werkveld kunnen constateren dat dit ook zo wordt ervaren: de nadruk op professionele persoonsvorming, waardengericht en mensgericht handelen en de integrale benadering van bedrijfsprocessen zijn herkenbaar aanwezig en worden gewaardeerd. Het panel ziet dit als een meerwaarde voor de opleiding.

Het panel vindt de leeruitkomsten duidelijk herleidbaar tot het landelijk profiel. Het panel kan zich goed vinden in de leerwegaafhankelijke formulering van de leeruitkomsten en waardeert het dat het werkveld wordt betrokken bij de totstandkoming van de leeruitkomsten: de leeruitkomsten zijn niet alleen aan de werkveldadviescommissie voorgelegd, maar eveneens is een aparte werkgroep geraadpleegd. Per module zijn de leeruitkomsten uitgewerkt in indicatoren die zijn beschreven in zogenaamde modulekaarten. Per leeruitkomst zijn er maximaal zes indicatoren geformuleerd. Door deze wijze van uitwerking meent het panel dat de opleiding erin is geslaagd om de brede leeruitkomsten adequaat, specifiek en meetbaar te vertalen voor de student, docent en praktijkbegeleider.

Afstemming met het beroepenveld

Door de dialogische opzet van de flexibele deeltijdopleidingen en dus ook van de Ad ICT, is de beroepspraktijk vanaf het moment van aanvang betrokken bij het opleidingstraject van de individuele student en daarbij bij de opleiding. Dit levert veel waardevolle input, net als de feedback die door de werkveldadviescommissie wordt ingebracht. Het panel constateert – in lijn met wat door het werkveld is aangegeven en met hetgeen de Ad ICT zelf als ontwikkelvraagstuk heeft ingebracht – dat er vraagtekens kunnen worden geplaatst bij de naamgeving van de opleiding. De student wordt door de huidige leeruitkomsten breder opgeleid dan 'enkel' tot servicemanager. Vanuit de beroepspraktijk is deze constatering eveneens gedaan. Het panel adviseert om de naam van de opleiding te heroverwegen zodat deze beter overeenkomt met het brede inhoudelijke profiel van de opleiding.

Standaard 2 Onderwijsleeromgeving

Het programma, de onderwijsleeromgeving en de kwaliteit van het docententeam maken het voor de instromende studenten mogelijk de beoogde leerresultaten te realiseren.

Experiment leeruitkomsten:

- *Leersituatie en –omgeving zijn passend bij de beoogde leeruitkomsten en bij de behoefte en omstandigheden van (een groep) studenten;*
- *Opleiding kan verantwoorden dat de leeractiviteiten en de begeleiding van studenten adequaat zijn voor het behalen van de leerresultaten en houdt daarmee rekening met verschillen in achtergrond van studenten;*
- *Docenten zijn aantoonbaar competent om studenten te begeleiden bij de keuze voor en vormgeving van de leeractiviteiten*
- *Student voldoet aan de wettelijke instroomeisen;*
- *Vooraf maken opleiding en studenten expliciete inhoudelijke afspraken over de invulling van het individuele opleidingstraject per eenheid van de leeruitkomsten en de begeleiding daarvan door de docent*
- *Bij duale opleiding is een tripartite overeenkomst met de werkorganisatie verplicht, bij deeltijd wenselijk*
- *De opleiding verantwoordt hoe docenten tot een eenduidige interpretatie van leeruitkomsten komen;*
- *De opleiding heeft een gestructureerde praktijk van kwaliteitsborging van opleidingstrajecten van individuele studenten en de versterking ervan door tussentijdse evaluatie en verbetering.*

Conclusie

De opleiding **voldoet** aan de basiskwaliteit voor deze standaard. De leeromgeving is overzichtelijk en duidelijk vormgegeven. Het programma kent een logische opbouw en sluit goed aan bij de ontwikkelbehoefte van de studenten en op de beroepspraktijk waarin ze werkzaam zijn. In het programma leren studenten om te denken in processen en maken ze meerdere beroepsproducten waarin ze dit laten zien. De inhoud van het programma is breed en de studenten kunnen het programma inhoudelijk flexibel invullen. Bij het aantonen van de leeruitkomsten kunnen studenten goed gebruik maken van hun eigen beroepspraktijk. Het panel ziet dat het contactonderwijs vraaggestuurd is ingevuld en dat de docenten goed begeleid zijn bij de invulling van deze nieuwe rol. De studenten geven aan dat ze adequaat worden begeleid door de trajectbegeleider en de vakdocenten. De digitale leeromgeving is duidelijk gestructureerd ingericht en biedt goede ondersteuning van het leerproces, zodat het voor studenten goed mogelijk is om de beoogde leerresultaten aan de hand van leeruitkomsten te realiseren.

Onderbouwing

De opzet en inhoud van het programma

Het programma is volgens het panel duidelijk opgezet en overzichtelijk ingericht. Het programma bestaat uit vier modules van 30 EC met elk drie leeruitkomsten van 10 EC. De eerste generieke module Professionele identiteit bevat twee generieke leeruitkomsten die in het generieke deel

van dit rapport zijn beschreven. De opleidingsspecifieke leeruitkomst Basiskennis ICT gaat in op de basiskennis van hardware, software, netwerken, business & ICT en samenleving & ICT. De overige modules en leeruitkomsten zijn inhoudelijk specifiek voor de opleiding Ad ICT, afbeelding 4 geeft een overzicht van alle modules en leeruitkomsten.

Module	Leeruitkomst	EC	Leeruitkomst	EC	Leeruitkomst	EC
1 Professionele identiteit	1.1 Beroep en persoon	10	1.2 Professioneel werken	10	1.3 Basiskennis ICT	10
2 IT en Bedrijfsprocessen	2.1 Bedrijfsprocessen en informatiestromen	10	2.2 Requirements management	10	2.3 Impact analyse	10
3 Oplossing realiseren en overdragen van beheer	3.1 Onwerpen van IT-oplossingen	10	3.2 Testen van IT-oplossingen	10	3.3 Bouwen van IT-oplossingen	10
4 ICT beheer, testen en kwaliteit	4.1 Kwaliteitsborging	10	4.2 IT beheer	10	4.3 Communicatie leveranciers	10

Afbeelding 4: Modules en leeruitkomsten Ad ICT (Bron: Zelfevaluatie deeltijd Ad ICT Service Management, CHE, Januari 2021)

In de tweede module IT en Bedrijfsprocessen richten studenten zich op het documenteren van bedrijfsprocessen binnen een organisatie of een onderdeel van organisatie. Studenten leren processen te documenteren en gaan op zoek naar verbeteringen door software in te zetten of door bestaande software te wijzigen. Het panel herkent in de benadering van deze module het voor CHE kenmerkende denken en handelen vanuit de gebruikers. Bij het documenteren en het zoeken naar verbeteringen is er nadrukkelijk aandacht voor de gevolgen voor gebruikers en stakeholders. Dit blijkt uit bijvoorbeeld uit het plan van aanpak waarin de noodzaak van de wijziging wordt beargumenteerd en aandacht wordt geschonken aan de rollen van de gebruikers en stakeholders.

De derde module Oplossing realiseren en overdragen aan beheer, sluit volgens het panel aan op de vorige module. In deze module werken studenten een technische oplossing uit dat een probleem weg gaat nemen voor hun organisatie. Het kan ook een oplossing betreffen voor een klant van hun organisatie. Studenten schrijven een implementatieplan voor de ontwikkeling of configuratie van een nieuwe softwareapplicatie binnen een organisatie of het wijzigen van de technische infrastructuur. Het is mogelijk dat het verbeterde proces uit de tweede module wordt gebruikt om de technische oplossing uit te werken. In deze module brengen de studenten in kaart waar deze software of infrastructuur aan moet voldoen en werken dit uit in een implementatieplan. Met dit plan kan de software worden ontwikkeld of geïmplementeerd of wijzigingen worden aangebracht in de infrastructuur van de organisatie.

In de vierde module ICT-beheer, testen en kwaliteit verdiepen studenten zich in de beheerfase van de ICT-dienstverlening. In het algemeen is er in de beroepspraktijk met name aandacht voor implementatie- en ontwikkelprojecten. Op een bepaald moment gaan deze ICT-projecten over naar het ICT-beheer van een organisatie. Deze module gaat in op het beheren en bewaken van de kwaliteit van informatiesystemen en (data)beheersysteem. Het vastleggen van afspraken en

duidelijke kunnen communiceren met leveranciers zijn belangrijke onderdelen van het beheer. Het panel ziet deze onderdelen herkenbaar terug in de beroepsproducten die ingaan op de kwaliteitsborging, het IT-beheer en de communicatie met leveranciers van een organisatie.

Intake

De intake voor Ad ICT vindt plaats zoals in het generieke deel is beschreven. De instroom is bij deze nieuwe Ad-deeltijdopleiding voorlopig vrij beperkt en homogeen. De studenten hebben een mbo-opleiding afgerond en werken als ICT-professional in de beroepspraktijk. Ze willen zich verder ontwikkelen en kiezen voor de Ad-opleiding om een impuls te geven aan hun professionele ontwikkeling. Het waarden van eerder verworven kennis en vaardigheden aan de hand van een assessment is bij deze opleiding nog niet aan de orde geweest. Volgens de docenten willen studenten in principe alles van het programma volgen. Het panel kan zich goed voorstellen dat vrijstellingen en assessments nog niet aan de orde zijn, gezien de homogene achtergrond en interesse van studenten. Het panel verwacht wel dat dit gaat wijzigen als de instroom gaat groeien en de diversiteit in vooropleiding en ervaring toe gaat nemen.

Gepersonaliseerde leerroutes

Het panel ziet dat gepersonaliseerde leerroutes mogelijk zijn voor wat betreft de inhoudelijk invulling van de leeruitkomsten. De studenten kunnen goed gebruik maken van hun beroepspraktijk en in eigen tijd en tempo werken aan de leeruitkomsten. Het panel stelt vast dat studenten op één uitzondering na werken aan de modules in de aangegeven volgorde. Het panel heeft hiervoor begrip omdat de modules één keer per jaar worden aangeboden. Daarnaast herkent het panel in het programma een inhoudelijke volgorde waardoor een andere volgorde minder voor de hand ligt.

Leeromgeving

Het leren in de praktijk, in de eigen beroepspraktijk, staat centraal in de leeromgeving. Het panel vindt het daarom terecht dat de opleiding een relevante praktijkleeromgeving verplicht stelt. De leeromgeving kent een vaste structuur van praktijkopdrachten en onderwijsbijeenvakkomsten. Per module worden er zes contactdagen ingepland. Om het leerproces van de Ad-student extra te ondersteunen zijn er bij de eerste twee modules drie of vier extra contactdagen ingeroosterd. Het panel is het eens met deze extra ondersteuning om de studievvaardigheden bij de studenten goed te ontwikkelen. Het panel is onder de indruk van de duidelijke structuur van de digitale leeromgeving die het leerproces goed ondersteunt. De modules bestaan uit leertaken en opdrachten die per week zijn aangegeven. Deze vaste duidelijke opbouw is herkenbaar voor de studenten en biedt een goede ondersteuning van het leerproces.

Het panel ziet dat de contactdagen vraaggestuurd worden ingevuld en vindt dit passend voor een flexibele deeltijdopleiding. De contactdagen beginnen met een begeleidingsbijeenvakkomst waarbij volgens de scrum methode wordt nagegaan wat er bij de studenten aan de orde is. De bevindingen van deze bijeenkomst worden meegenomen bij de invulling van het onderwijs voor het resterende deel van de contactdag. De studenten geven aan dat ze flexibiliteit ervaren bij het invullen van het onderwijs. Het panel is van mening dat door deze opzet de opleiding erin slaagt om het onderwijs vraaggestuurd aan te bieden.

De studenten worden volgens het panel adequaat begeleid door trajectbegeleiders die het leren in de beroepspraktijk goed ondersteunen. Tijdens de contactdagen brengen studenten conceptversies en onderdelen van beroepsproducten in. De vakdocenten bieden kennis en

theorie aan die aansluit op de leervragen van de studenten. Het panel ziet dat op deze wijze een learning community ontstaat waarbij studenten van en met elkaar leren onder begeleiding van trajectbegeleiders en docenten.

Docenten

Het panel ziet dat de docenten IT-deskundig zijn en dat ze als team op een gedreven wijze het programma uitvoeren. Aan de deeltijdopleiding Ad ICT zijn vier docenten verbonden. Drie van hen zijn opgeleid tot masterniveau, één docent studeert een masteropleiding in deeltijd. De docenten zijn ervaren in IT-functies als consultant, projectmanager, product owner, scrum master, developer, functioneel ontwerper, applicatiebeheerder of functioneel beheerder. De praktijkervaring wordt ingezet en onderhouden door regelmatige contact met de beroepspraktijk van de studenten.

De docenten geven aan dat ze adequaat zijn ondersteund bij het ontwikkelen en uitvoeren van het flexibele deeltijdonderwijs. Medewerkers van de afdeling Onderwijs en Kwaliteit hebben hun tijdens het ontwikkelproces ondersteund. In de uitvoering van het onderwijs kunnen docenten gebruik maken van onderwijsadviseurs. Het panel vindt het sterk dat bij de start van de opleiding het contactonderwijs in duo's is uitgevoerd, zodat ervaringen werden uitgewisseld en binnen het team intervisie plaats kon vinden over de nieuwe rol van de docent in het deeltijdonderwijs. Verder laat het docenten overzicht zien dat de docenten voldoen aan de algemene kwalificaties; alle docenten beschikken over de basiskwalificatie examinering.

Standaard 3 Toetsing

De opleiding beschikt over een adequaat systeem van toetsing.

Experiment leeruitkomsten:

- *De gehanteerde methoden en systemen van toetsing zijn geschikt voor leerwegaafhankelijk toetsen en beoordelen;*
- *De opleiding hanteert een heldere procedure voor toetsing, waarop de examinatoren zijn voorbereid;*
- *De examencommissie heeft daarbij een uitgesproken proactieve rol: zij hanteert een adequate methode om te borgen dat de leeruitkomsten voor individuele studenten worden gerealiseerd en dat examinatoren voldoen aan de vereiste kwalificaties om de leeruitkomsten op een eenduidige wijze te toetsen en te beoordelen.*

Conclusie

De opleiding **voldoet** aan de basiskwaliteit voor deze standaard. Naast kennistoetsen, assessments en een eindgesprek bestaat de toetsing vooral uit beroepsproducten waarin één of meerdere leeruitkomsten worden getoetst. De toetsing wordt zorgvuldig uitgevoerd en de beoordelingsprocedure is duidelijk uitgewerkt. De beoordelingen geven studenten voldoende inzicht en zijn voldoende navolgbaar. Het panel vindt terecht en zinvol dat de opleiding sinds kort het processchema review en beoordelen hanteert. Er wordt door dit processchema een duidelijk onderscheid gemaakt tussen feedback geven en het beoordelen van een beroepsproduct. Op deze wijze blijft de student eigenaar van het beroepsproduct en kan de begeleider zich beperken tot het geven van feedback. De borging van de toetskwaliteit vindt plaats zoals in het generieke deel is beschreven.

Onderbouwing

Systeem van toetsing

Zoals in het generieke deel is aangegeven is het systeem van toetsing passend voor een flexibele deeltijdopleiding. De toetsing bestaat uit kennistoetsen, beroepsproducten, assessments en een eindgesprek. Het aantal kennistoetsen is beperkt. Deze toetsen worden digitaal afgenomen en zorgvuldig uitgevoerd. Ook tijdens de coronamaatregelen werden deze digitale toetsen alleen afgenomen op de locatie van de hogeschool. Het panel heeft toetsen ingezien en is onder de indruk van de toetsanalyse die standaard wordt uitgevoerd bij deze toetsen. Het panel merkt wel op dat de getoetste ICT-basiskennis breder en fundamenteler is dan voor ICT-service management nodig is. De studenten geven aan dat de kennistoetsen verder gaan dan ze vooraf hadden verwacht. Het panel adviseert om de onderwerpen van deze toetsen meer in lijn te brengen met het domein van ICT-servicemanagement.

Het overgrote deel van de leeruitkomsten wordt getoetst aan de hand van beroepsproducten. Per leeruitkomst is een toetsmatrijs opgesteld waarin de wijze van beoordelen, de indicatoren en de cesuur is aangegeven. Aanvullend zijn mogelijke bewijzen of activiteiten aangegeven waarmee studenten een leeruitkomst zou kunnen aantonen. Het panel ziet dat de beroepsproducten een

vergelijkbare opbouw kennen; eerst wordt een proces beschreven of uitgewerkt, vervolgens een product of activiteit beschreven en daarna wordt er nagegaan wat de toegevoegde waarde is van het product of het proces. Het panel vindt deze opbouw relevant voor Ad ICT. Volgens het panel biedt deze opbouw voldoende flexibiliteit bij de invulling. De studenten kunnen beroepsproducten die passen bij hun eigen werkzaamheden inzetten bij het aantonen van leeruitkomsten. Typische voorbeelden van deze beroepsproducten zijn: een plan van aanpak, een stakeholderanalyse, een technisch ontwerp, een functioneel ontwerp, een trendanalyse of een service level agreement.

De beoordelingen die zijn ingezien zijn volgens het panel voldoende inzichtelijk en worden duidelijk onderbouwd. De studenten leveren de beroepsproducten in via de online leeromgeving. Een vakdocent die niet direct betrokken is bij de begeleiding van de student beoordeelt het product. De trajectbegeleider beoordeelt niet, maar is wel beschikbaar om eventueel aanvullende informatie te verstrekken. De beoordeling wordt doorgegeven aan de examinator van de leeruitkomst die fungeert als het tweede paar ogen. Om te voorkomen dat de trajectbegeleider tijdens de begeleiding te veel wordt gevraagd tussentijds te beoordelen heeft de opleiding het processchema review en beoordelen opgesteld en ingevoerd. Door dit processchema wordt er een duidelijk verschil gemaakt tussen het tussentijds feedback geven en het beoordelen van het beroepsproduct. Het panel ondersteunt dit processchema volledig omdat wordt voorkomen dat de trajectbegeleider tussentijds gaat beoordelen en de student eigenaar blijft van het beroepsproduct tot het wordt ingeleverd om te worden beoordeeld.

Borging kwaliteit toetsing

Volgens het panel zijn er geen aanvullingen op wat in het generieke deel over de borging is beschreven.

Standaard 4 Gerealiseerde leerresultaten

De opleiding toont aan dat de beoogde leerresultaten zijn gerealiseerd.

Experiment leeruitkomsten:

- *De toetsen en eindwerken dragen aantoonbaar aan het behalen van de leeruitkomsten.*

Conclusie

De opleiding **voldoet** aan de basiskwaliteit voor deze standaard. Het eindniveau wordt aan de hand van meerdere toetsen aangetoond en komt overeen met de afstudeerprocedure die in het generieke deel bij standaard vier is beschreven. Het panel heeft van vier studenten meerdere beroepsproducten ingezien en is onder de indruk van de lay-out, de opgeleverde producten zien er goed verzorgd uit. De inhoud van de producten is volgens het panel op het niveau van een Ad-opleiding of gaat leiden tot het Ad niveau. Zowel studenten als hun werkgevers ervaren dat de studenten tijdens de opleiding een ontwikkeling doormaken. Door de opleiding positioneren en manifesteren studenten zich meer binnen hun eigen organisatie en ervaren ze dat ze zich ontwikkelen als ICT-service manager.

Onderbouwing

Aantonen van het eindniveau

Het panel ziet dat het eindniveau van Ad ICT wordt aangetoond volgens de afstudeerprocedure Ad zoals die in het generieke deel is beschreven en in afbeelding 2 is aangegeven. Het panel is het eens met het uitgangspunt dat het passend is om het eindniveau op meerdere momenten en aan de hand van meerdere producten aan te tonen. Het eindniveau wordt aangetoond in de derde en vierde module. Aan het einde van de opleiding wordt in een gesprek teruggekeken en vooruitgeblikt in het kader van leven lang leren. Aan de hand van dit gesprek wordt getoetst of de student op Ad-niveau professioneel functioneert en wordt nagegaan of de student beschikt over de vijf landelijk vastgestelde kenmerken van het Ad-niveau.

Kwaliteit studentwerken

Tijdens het visitatiebezoek heeft één student de opleiding afgerond. Van deze student zijn de toetsen die behoren bij derde en vierde module door het panel bekeken en beoordeeld. Aanvullend heeft het panel van drie studenten de toetsen van modules een, twee en drie beoordeeld. Het panel is onder de indruk van de bestudeerde beroepsproducten. De lay-out is doorgaans goed verzorgd en de inhoud van de producten is op het niveau van een Associate degree dan wel gaat leiden tot het niveau van Associate degree. Het panel merkt op dat bij elk beroepsproduct de planning en control cyclus wordt doorlopen en ondersteunt deze werkwijze. Daarnaast worden voorstellen en gemaakte keuzes goed onderbouwd en de relatie met stakeholders en afdelingen duidelijk uitgelegd. Dit is volgens het panel in lijn met de doelstelling van de opleiding om professionals op te leiden die mens, techniek en organisatie met elkaar weten te verbinden. De beoordelingen zijn duidelijk en navolgbaar door het gebruik van de rubrics bij het onderbouwen van de oordelen. Het panel moedigt daarbij de examinatoren aan om ook toelichtingen in positieve zin op te nemen in de beoordeling.

Functioneren studenten na opleiding.

Aangezien één student is afgestudeerd zijn de ervaringen over het functioneren na de opleiding beperkt. Werkgevers van studenten merken op dat de opleiding een professionele en persoonlijke ontwikkeling in gang zet. De werkgevers ervaren dat studenten zich persoonlijk en professioneel manifesteren en ontwikkelen. De studenten geven ook aan dat ze tijdens de opleiding een persoonlijke en professionele ontwikkeling doormaken. Wat het panel betreft kunnen studenten zich meer focussen op waar ze na afronding van de opleiding binnen hun organisatie werkzaam willen of kunnen zijn. Op deze wijze kunnen studenten nog bewuster doorgroeien naar andere functies binnen hun organisatie en als ICT-service manager van waarde zijn voor hun organisatie.

Eindoordeel over de opleiding

	Deeltijdopleiding Ad ICT Service Management
<i>Standaard 1 Beoogde leerresultaten</i>	Voldoet
<i>Standaard 2 Onderwijsleeromgeving</i>	Voldoet
<i>Standaard 3 Toetsing</i>	Voldoet
<i>Standaard 4 Gerealiseerde leerresultaten</i>	Voldoet

De deeltijdopleiding Ad ICT Service Management voldoet op alle standaarden aan de basiskwaliteit van het beoordelingskader. De oordelen zijn gewogen volgens de beslisregels van de NVAO. Op basis van de positieve kwaliteit over de vier standaarden komt het panel tot een positief eindoordeel over de opleiding als geheel. Het visitatiepanel beoordeelt de kwaliteit van de deeltijdvariant van de bestaande Ad- opleiding Ad ICT Service Management van de Christelijke Hogeschool Ede als **positief**.

Aanbevelingen

Het panel heeft geen specifieke aanbevelingen voor de deeltijdopleiding Ad ICT Service Management.

Schets van de Ad-opleiding Ondernemen

De Ad-opleiding Ondernemen van CHE is vanaf september 2018 gestart. CHE is een van de vijf hogescholen in Nederland die deze Ad-opleiding aanbiedt. Bij CHE wordt deze opleiding alleen in deeltijdvariant aangeboden. Het aantal studenten dat in deeltijd deze opleiding volgt is beperkt, daarom is er bij deze opleiding sprake van één startmoment per studiejaar. De instroom van studenten is in de afgelopen jaren overigens wel gegroeid van acht studenten in september 2018 naar 22 studenten in september 2020.

De opleiding wil studenten opleiden die zelfstandig een onderneming kunnen oprichten en leiden. Het ondernemen wordt hierbij breed benaderd en beperkt zich niet tot de detailhandel. De studenten leren om ondernemend, zelfstandig en vanuit een bedrijfskundige blik in te spelen op maatschappelijke en economische trends. Ze leren in deze opleiding om kansen en mogelijkheden te zien en daarop te acteren. De opleiding verwacht dat studenten een eigen onderneming starten. Dat kan een eigen bedrijf zijn maar ook een onderneming zijn in bijvoorbeeld de culturele sector of een meer dienstverlenend karakter hebben en gericht zijn op zorg- en welzijn. Net als bij de andere flexibele deeltijdopleidingen neemt bij Ad Ondernemen het ontwikkelen van professionele identiteit in het programma ook een belangrijke plaats in.

Basisgegevens opleiding

Naam opleiding in CROHO	Ad Ondernemen
Oriëntatie en niveau	hbo; Associate degree
Graad	Associate degree
Aantal studiepunten	120 EC
Locatie	Ede
Onderwijstaal	Nederlands
Variant	Deeltijd
Registratienummer in CROHO	80080

Beoordeling NVAO-standaarden Ad Ondernemen

Standaard 1 Beoogde leerresultaten

De beoogde leerresultaten passen bij het niveau en de oriëntatie van de opleiding en zijn afgestemd op de verwachtingen van het beroepenveld en het vakgebied en op internationale eisen.

- *De visie van de instelling op flexibilisering is vertaald naar een onderwijskundig concept dat is doorgevoerd in de experimenteervariant;*
- *De leeruitkomsten zijn vertaald naar eenheden van leeruitkomsten van maximaal 30 EC, die gezamenlijk en in samenhang de student in staat stellen de eindkwalificaties te realiseren;*
- *De leeruitkomsten zijn (a) leerwegonafhankelijk, (b) representatief voor de eindkwalificaties van de opleiding, (c) herkenbaar voor het werkveld, (d) specifiek en meetbaar, (e) transparant, (f) samenhangend en (g) duurzaam.*

Conclusie

De opleiding **voldoet** aan de basiskwaliteit voor deze standaard. De Ad-opleiding Ondernemen wil ondernemers opleiden die creatief en flexibel zijn, maatschappelijke trends en ontwikkelingen volgen en branche overstijgend denken. Het panel vindt het positief dat de opleiding het landelijk opleidingsprofiel voor Ad Ondernemen mede heeft ontwikkeld en stelt vast dat de beoogde leerresultaten aansluiten op dit profiel. Het panel herkent in de leeruitkomsten een deel van de landelijk vastgestelde kennisbasis voor de bacheloropleiding Bedrijfskunde en de competenties van het Entrepreneurship Competence Framework. De leeruitkomsten zijn breed geformuleerd en daardoor duurzaam van karakter. Het panel vindt de leeruitkomsten passend bij het beoogde NLQF 5-niveau. Het werkveld is actief betrokken bij de ontwikkeling van de Ad-opleiding. De opleiding onderhoudt contacten met regionale branche- en ondernemersorganisaties. Individuele ondernemers worden bij de onderwijsuitvoering betrokken en begeleidt als praktijkbegeleider de studenten bij het ontwikkelen van een eigen bedrijf. Het panel waardeert deze samenwerking met ondernemers die waardevolle inzichten levert voor de verdere ontwikkeling van de opleiding.

Onderbouwing

Beroeps- en opleidingsprofiel

Het panel onderschrijft het beroepsprofiel dat de opleiding hanteert. Volgens de opleiding is ondernemerschap gericht op een breed domein en kan het allerlei branches betreffen. Volgens de opleiding zijn bepaalde persoonskenmerken en een effectieve aanpak cruciaal om succesvol te zijn als ondernemer. Dit zijn kenmerken als ambitie, gedrevenheid, enthousiasme, ondernemend en onderzoekende houding. De effectieve aanpak betreft de ondernemersvaardigheden die nodig zijn voor een succesvolle uitvoering van een onderneming. Het panel ziet dat in dit beroepsprofiel het waardengericht handelen en de professionele identiteit ook zijn meegenomen.

De opleiding is branche overstijgend opgezet. Studenten ontwikkelen ondernemersvaardigheden die ze in verschillende sectoren kunnen inzetten. Bij aanvang van de opleiding starten studenten een onderneming. Ze leren inspelen op maatschappelijke trends en veranderingen in diverse sectoren en zijn in staat om op strategisch en operationeel niveau nieuwe concepten, producten

en diensten tot een levensvatbare onderneming uit te bouwen. De opleiding is breder opgezet dan de detailhandel of een klein bedrijf. Door deze opzet wil de opleiding invulling geven aan het opleiden van de T-shaped professional.

Beoogde leerresultaten

Het landelijk profiel voor de Ad Ondernemen was bij aanvang van de opleiding nog 'in wording'. De opleiding participeert samen met andere hogescholen die een Ad Ondernemen aanbieden, actief in het ontwikkelen van dit landelijke profiel. Het panel waardeert dit. De huidige beoogde leerresultaten zijn afgeleid van de eindkwalificaties het landelijke opleidingsprofiel van Bedrijfskunde en het Entrepreneurship Competence Framework. De landelijke vastgestelde kennisbasis voor de bacheloropleiding Bedrijfskunde vormt samen met het Entrepreneurship Competence Framework eveneens de basis voor de kenniscomponenten van Ad Ondernemen. De Ad Ondernemen dient op NLQF5-niveau afgerond te worden. Het panel is van mening dat de beoogde leerresultaten op dit niveau zijn beschreven.

Leeruitkomsten

De leeruitkomsten van Ad Ondernemen zijn uitgewerkt zoals in het generieke deel is beschreven. In elke leeruitkomst worden kennis, vaardigheden en houding geïntegreerd. De eerste module kent twee generieke leeruitkomsten. Alle volgende leeruitkomsten zijn opleidings specifiek. Het panel vindt de leeruitkomsten mooi breed en leerwegonafhankelijk geformuleerd. De leeruitkomsten hebben hierdoor een duurzaam karakter. Het geheel sluit traceerbaar op elkaar aan. De opleiding beoogt in de leeruitkomsten de kenmerkende aspecten van CHE (de zogenaamde CHE-kleur) te reflecteren. Het panel heeft in de gesprekken met zowel de studenten als het werkveld kunnen constateren dat dit ook zo wordt ervaren: de nadruk op professionele persoonsvorming, waardengericht en mensgericht handelen en het branche overstijgend denken zijn herkenbaar aanwezig en worden gewaardeerd.

De leeruitkomsten zijn in overleg met vertegenwoordigers van ondernemingen uit diverse sectoren tot stand gekomen. Het panel vindt dit waardevol. Per module zijn de leeruitkomsten uitgewerkt in indicatoren die zijn beschreven in zogenaamde modulekaarten. Per leeruitkomst zijn er maximaal zes indicatoren geformuleerd. Door deze wijze van uitwerking meent het panel dat de opleiding erin is geslaagd om de brede leeruitkomsten adequaat, specifiek en meetbaar te vertalen voor de student, docent en de externe ondernemer die als praktijkbegeleider fungeert.

Afstemming met het beroepenveld

Door de dialogische opzet van de flexibele deeltijdopleidingen en dus ook van de Ad Ondernemen, is de beroepspraktijk vanaf het moment van aanvang betrokken bij het opleidingstraject van de individuele student en daarbij bij de opleiding. Er is een actieve werkveldadviesraad, die bestaat uit vertegenwoordigers van ondernemingen uit diverse sectoren. De ondernemers uit deze werkveldadviesraad hebben niet alleen de kerntaken en leeruitkomsten gevalideerd, maar begeleiden ook individuele studenten tijdens het ontwikkelen van hun bedrijf. Zo worden ze betrokken bij de start van de onderneming (bij aanvang van de opleiding) tot aan het afstuderen. Het panel vindt dit waardevol, naast praktijkbegeleiding levert dit ook input voor het vormgeven van de opleiding, het curriculum en de leeruitkomsten. De opleiding kan zo bovendien adequaat inspelen op regionale trends en ontwikkelingen.

Standaard 2 Onderwijsleeromgeving

Het programma, de onderwijsleeromgeving en de kwaliteit van het docententeam maken het voor de instromende studenten mogelijk de beoogde leerresultaten te realiseren.

Experiment leeruitkomsten:

- *Leersituatie en –omgeving zijn passend bij de beoogde leeruitkomsten en bij de behoefte en omstandigheden van (een groep) studenten;*
- *Opleiding kan verantwoorden dat de leeractiviteiten en de begeleiding van studenten adequaat zijn voor het behalen van de leerresultaten en houdt daarmee rekening met verschillen in achtergrond van studenten;*
- *Docenten zijn aantoonbaar competent om studenten te begeleiden bij de keuze voor en vormgeving van de leeractiviteiten*
- *Student voldoet aan de wettelijke instroomeisen;*
- *Vooraf maken opleiding en studenten expliciete inhoudelijke afspraken over de invulling van het individuele opleidingstraject per eenheid van de leeruitkomsten en de begeleiding daarvan door de docent*
- *Bij duale opleiding is een tripartite overeenkomst met de werkorganisatie verplicht, bij deeltijd wenselijk*
- *De opleiding verantwoordt hoe docenten tot een eenduidige interpretatie van leeruitkomsten komen;*
- *De opleiding heeft een gestructureerde praktijk van kwaliteitsborging van opleidingstrajecten van individuele studenten en de versterking ervan door tussentijdse evaluatie en verbetering.*

Conclusie

De opleiding **voldoet** aan de basiskwaliteit voor deze standaard. De leeromgeving is overzichtelijk en duidelijk vormgegeven. Het programma kent een logische opbouw en sluit goed aan bij het starten van een eigen onderneming. In het programma werken studenten aan beroepsproducten die behoren bij een onderneming en bij ondernemerschap. Het programma is praktisch gericht en studenten kunnen een eigen inhoudelijk invulling geven aan het programma. Het panel ziet dat het contactonderwijs vraaggestuurd is ingevuld en dat de docenten goed begeleid zijn bij de transitie naar hun nieuwe meer coachende rol. De studenten geven aan dat ze adequaat worden begeleid door de trajectbegeleider en door de externe ondernemer die als coach en praktijkbegeleider fungeert. De digitale leeromgeving is duidelijk gestructureerd ingericht en biedt goede ondersteuning van het leerproces, zodat het voor studenten goed mogelijk is om de beoogde leerresultaten aan de hand van leeruitkomsten te realiseren.

Onderbouwing

De opzet en inhoud van het programma

Het programma is volgens het panel duidelijk opgezet en ingericht. Het programma bestaat uit vier modules van 30 EC met elk drie leeruitkomsten van 10 EC. De eerste generieke module

Professionele identiteit bevat twee generieke en één opleidingsspecifieke leeruitkomst. De generieke leeruitkomsten zijn in het generieke deel van het rapport beschreven. De eerste opleidingsspecifieke leeruitkomst betreft Marktkennis. Bij deze leeruitkomst tonen studenten aan dat ze een organisatiescan uit kunnen voeren waarbij ze relevante kennisgebieden gebruiken, zoals marketing, sales, finance en management en organisatie. Aan het einde van de module hebben de studenten een kansrijk businessconcept uitgewerkt, dat ze verder uitwerken in de resterende 3 modules. Afbeelding 5 geeft een overzicht van alle modules en leeruitkomsten.

Module	Leeruitkomst	EC	Leeruitkomst	EC	Leeruitkomst	EC
1 Professionele identiteit	1.1 Beroep en persoon	10	1.2 Professioneel werken	10	1.3 Marktkennis	10
2 De onderneming op de kaart	2.1 Opstarten van het bedrijf / business	10	2.2 Event organiseren en relatiemanagement opbouwen	10	2.3 Jouw bedrijfsvoering	10
3 Business Full Speed	3.1 Management	10	3.2 Trends en risico's	10	3.3 Verkopen en adviseren	10
4 In the picture	4.1 Verbeteren	10	4.2 Strategie	10	4.3 Balans opmaken en overdragen	10

Afbeelding 5: Modules en leeruitkomsten Ad-opleiding Ondernemen (Bron: Zelfevaluatie deeltijd Ad Ondernemen, CHE, Januari 2021)

In de tweede module; De onderneming op de kaart, maken de studenten de omslag van denken naar doen. In deze module beginnen de studenten met het realiseren van het gepresenteerde businessconcept. Ze schrijven een ondernemingsplan dat op haalbaarheid is getoetst. Daarna werken ze een event uit waarin het bedrijf wordt gelanceerd. Voorafgaand aan dit event ontwikkelen ze een promotie en marketingcampagne. Het is de bedoeling dat naar aanleiding van het event een klantenbestand gaat ontstaan dat door gerichte communicatie en klantenmanagement wordt onderhouden en verder wordt uitgebouwd. De studenten dienen daarnaast te laten zien dat ze beschikken over de benodigde kennis, vaardigheden en visie om het bedrijf te kunnen voeren.

In de derde module; Business Full Speed, worden de ambities en doelen van de eigen onderneming verder gerealiseerd. In deze fase gaat het vooral om verkopen van producten of diensten. Om deze verkoop te realiseren zijn goede bedrijfsprocessen nodig en is een goed netwerk belangrijk, dit is volgens het panel duidelijk terug te zien in de drie leeruitkomsten van deze module; Management, Trends en risico's en Verkopen en adviseren.

In de vierde module; In the picture, laten studenten zien dat ze hun product of bepaalde processen kunnen vernieuwen aan de hand van de Customer Journey. Studenten evalueren hun onderneming en heroverwegen de doelstelling en strategie van hun bedrijf. Tot slot maken ze in de laatste leeruitkomst de balans op van hun onderneming en van hun eigen rol als ondernemer. De studenten maken een magazine waarin ze hun onderneming en zichzelf als ondernemer presenteren. Daarnaast maken ze een financieel jaarverslag waarin de waarde van het resultaat

van de onderneming is aangegeven. Op deze manier presenteren ze hun onderneming aan potentiële overnamekandidaten, financiers, mede-eigenaren of samenwerkingspartners. Het panel vindt het magazine zeer passend voor een Ad-opleiding Ondernemen.

Intake

De intake vindt plaats zoals dat is beschreven in het generieke deel van dit rapport. Door de beperkte instroom is er ten tijde van het visitatiebezoek sprake van één startmoment per jaar. De instromende studenten hebben mbo-opleiding afgerond en willen zich als ondernemer verder ontwikkelen. Er is vooralsnog aan één student een vrijstelling verleend. Deze student is ingestroomd vanuit een bacheloropleiding Bedrijfskunde. Het waarden van eerder verworven kennis en vaardigheden aan de hand van een assessment is nog niet aan de orde geweest. Volgens de docenten willen de studenten in principe het hele programma volgen en alle onderdelen meemaken. Het panel heeft hiervoor begrip gezien de homogene achtergrond van de studenten. Het panel verwacht wel dat dit gaat wijzigen als de instroom groeit en de diversiteit in vooropleiding en ervaring toe gaat nemen.

Gepersonaliseerde leerroutes

Het panel stelt vast dat gepersonaliseerde leerroutes bij deze opleiding betrekking heeft op de invulling van de beroepsproducten waarmee de leeruitkomsten worden aangetoond. Alle beroepsproducten zijn te relateren aan het ontwikkelen, starten, uitvoeren en evalueren van een onderneming. De studenten hebben bij de ontwikkeling van hun onderneming de vrije keuze in het product, de dienst of het domein. Het panel stelt vast dat de studenten de modules in de aangegeven volgorde volgen en heeft hiervoor begrip omdat de modules volgens het proces van het opstarten van een onderneming zijn ingericht. Bovendien worden de modules voorlopig een keer per jaar aangeboden.

Leeromgeving

Het leren in de praktijk, op de eigen werkplek, is bij deze opleiding niet vanzelfsprekend. De studenten zijn veelal niet bij een organisatie werkzaam maar werken in de praktijk aan het opstarten van de eigen onderneming. De studenten worden daarbij gecoacht door een externe ondernemer die als praktijkbegeleider fungeert en door een trajectbegeleider van CHE die de student procesmatig en persoonlijk ondersteunt. Deze begeleiding door de trajectbegeleider vindt plaats in groepen van vier studenten die vergelijkbare ondernemingen op gaan starten.

De leeromgeving is opgebouwd uit opdrachten en onderwijsbijeenkomsten. Per module worden zes contactdagen ingeroosterd. Om het leerproces van de Ad-student extra te ondersteunen zijn er bij de eerste twee modules drie extra contactdagen ingeroosterd. Het panel is het eens met deze extra ondersteuning in studievaardigheden. De modules bestaan uit leertaken en opdrachten die per week in de online leeromgeving zijn aangegeven. Deze vaste duidelijke opbouw is herkenbaar voor de studenten en biedt volgens het panel een goede ondersteuning van het leerproces.

Het panel vindt de invulling van de contactdagen passend voor een flexibele deeltijdopleiding. De contactdagen beginnen met een startbijeenkomsten. In deze bijeenkomsten wordt nagegaan wat er aan de orde is bij de studenten. De bevindingen van deze bijeenkomsten nemen de trajectbegeleiders mee bij de invulling van het resterende deel van de contactdag. Het panel is van mening dat door deze opzet de opleiding erin slaagt om het onderwijs vraaggestuurd aan te

bieden. De externe ondernemers spelen een waardevolle rol bij de uitvoering en evaluatie van het onderwijs. De studenten brengen tijdens contactdagen de onderdelen van beroepsproducten in waaraan ze op dat moment werken. De docenten bieden, gericht op de vragen van de studenten, kennis en theorie aan. Het panel ziet dat op deze wijze in de groepen de studenten van en met elkaar leren onder begeleiding van de trajectbegeleiders, docenten en ondernemers.

Docenten

Het panel ziet aan de hand van het medewerkers overzicht dat acht docenten deels zijn verbonden aan Ad Ondernemen. Uit dit overzicht blijkt dat de expertise die nodig is voor opstarten en uitvoeren van een eigen onderneming bij deze docenten aanwezig is. Zes docenten zijn opgeleid tot op masterniveau en één docent is bezig met een promotietraject. Twee docenten zijn ook ondernemer en één docent heeft een adviesbureau. Zoals hiervoor is aangegeven worden externe ondernemers ingezet voor inspiratiesessies en het coachen van studenten. De docenten geven aan dat ze adequaat zijn ondersteund bij het ontwikkelen en uitvoeren van het flexibele deeltijdonderwijs. Ze kregen ondersteuning van de afdeling Onderwijs en Kwaliteit bij de ontwikkeling van de opleiding en kunnen in de uitvoering van het onderwijs ondersteuning krijgen van onderwijsadviseurs van CHE. Verder laat het medewerkers overzicht zien dat de docenten voldoen aan de algemene kwalificaties en dat de docenten over de basiskwalificatie examinering beschikken.

Standaard 3 Toetsing

De opleiding beschikt over een adequaat systeem van toetsing.

Experiment leeruitkomsten:

- *De gehanteerde methoden en systemen van toetsing zijn geschikt voor leerwegaafhankelijk toetsen en beoordelen;*
- *De opleiding hanteert een heldere procedure voor toetsing, waarop de examinatoren zijn voorbereid;*
- *De examencommissie heeft daarbij een uitgesproken proactieve rol: zij hanteert een adequate methode om te borgen dat de leeruitkomsten voor individuele studenten worden gerealiseerd en dat examinatoren voldoen aan de vereiste kwalificaties om de leeruitkomsten op een eenduidige wijze te toetsen en te beoordelen.*

Conclusie

De opleiding **voldoet** aan de basiskwaliteit voor deze standaard. Het systeem van toetsing sluit volgens het panel goed aan op de opleiding. De toetsing bestaat uit beroepsproducten en assessments die gerelateerd zijn aan ondernemerschap en aan het starten van een onderneming. Het panel is onder de indruk van de duidelijke relatie tussen leeruitkomsten, indicatoren, toetsmatrijzen en rubrics. De beoordelingsprocedure is correct en de beoordelingen zijn voldoende inzichtelijk. De examencommissie houdt goetd toezicht op de kwaliteit van toetsing, zoals blijkt uit het mede beoordelen van de afstudeerdossiers in deze beginfase van de opleiding. Het panel concludeert dat de kwaliteit van toetsing door de examencommissie goed wordt geborgd.

Onderbouwing

Systeem van toetsing

Zoals in het generieke deel is aangegeven is het systeem van toetsing passend voor een flexibele deeltijdopleiding. Het panel ziet dat bij Ad Ondernemen de toetsing plaatsvindt aan de hand van beroepsproducten en assessments die een relatie hebben met het starten van een onderneming of met ondernemerschap. Aanvullend is er sprake van een instroomassessment en wordt er aan het einde van de opleiding een eindgesprek gevoerd zoals in het generieke deel is beschreven. In de beroepsproducten wordt de kennis integraal getoetst en tonen studenten aan dat zij de leeruitkomsten beheersen. Voorbeelden van deze beroepsproducten zijn een ondernemingsplan, een procesbeschrijving, een risicoanalyse, de customer journey en het magazine waarin de ondernemer en zijn / haar onderneming wordt gepresenteerd. Het panel heeft verschillende toetsen ingezien en is onder de indruk van de traceerbaarheid van de toetsing. De relatie tussen leeruitkomsten, indicatoren, toetsmatrijs, rubrics is duidelijk aangegeven en laat zien dat de beoogde leerresultaten systematisch worden getoetst.

De beoordelingen die zijn ingezien zijn volgens het panel voldoende inzichtelijk en worden duidelijk geformuleerd. De te beoordelen beroepsproducten worden door de studenten ingeleverd via de online leeromgeving. Een vakdocent die niet direct betrokken is bij de begeleiding van de student beoordeelt het product. De trajectbegeleider beoordeelt niet maar is wel beschikbaar om

eventueel aanvullende informatie te verstrekken. De beoordeling wordt doorgegeven aan de examiner van de leeruitkomst die fungeert als het tweede paar ogen. De beoordelingen van de beroepsproducten die behoren tot het afstuderen zijn volgens het panel duidelijk en navolgbaar. Het panel moedigt daarbij de opleiding aan om ook positieve toelichtingen te vermelden bij de beoordelingen.

Borging kwaliteit toetsing

Aanvullend op wat er in het generieke deel is beschreven merkt het panel op dat de examencommissie alle afstudeerdossiers in deze beginfase van de opleiding controleert en mede beoordeelt. De examencommissie geeft aan dat de eindkwalificaties worden aangetoond en merkt op dat bij de beoordeling van het eindniveau sterker gekalibreerd kan worden. Daarnaast maakt de examencommissie opmerkingen over de beoordelingschaal die afwijkt van de afgesproken werkwijze en beveelt aan deze beoordeling te wijzigen. De opleiding heeft deze aanbevelingen meegenomen in het verbeterplan van module 3 en 4. Volgens het panel blijkt hieruit dat de examencommissie adequaat toezicht houdt op de kwaliteit van de toetsing en dat de kwaliteit van toetsing goed wordt geborgd.

Standaard 4 Gerealiseerde leerresultaten

De opleiding toont aan dat de beoogde leerresultaten zijn gerealiseerd.

Experiment leeruitkomsten:

- *De toetsen en eindwerken dragen aantoonbaar aan het behalen van de leeruitkomsten.*

Conclusie

De opleiding **voldoet** aan de basiskwaliteit voor deze standaard.

Het eindniveau wordt aan de hand van meerdere toetsen aangetoond en komt overeen met de afstudeerprocedure die in het generieke deel bij standaard vier is beschreven. Het panel heeft van vier afgestudeerde studenten de beroepsproducten ingezien waarin ze het eindniveau van de opleiding aantonen. De beroepsproducten zien er goed verzorgd uit. De inhoud en het niveau zijn volgens het panel passend voor de Ad-opleiding Ondernemen. De ervaringen na het afstuderen zijn nog beperkt. Studenten zetten hun onderneming voort, de mate waarin dat gebeurt varieert. Ondernemers pleiten ervoor dat studenten tijdens de opleiding echt starten met hun onderneming en deze door ontwikkelen omdat dit een positief effect zal hebben op de continuïteit van de onderneming en het blijvend ondernemen bij de afgestudeerde studenten.

Onderbouwing

Aantonen van het eindniveau

Het panel ziet dat het eindniveau van Ad Ondernemen wordt aangetoond volgens de afstudeerprocedure Ad zoals die in het generieke deel is beschreven en in afbeelding 2 is aangegeven. Het panel is het eens met het uitgangspunt dat het passend is om het eindniveau op meerdere momenten en aan de hand van meerdere producten aan te tonen. Het eindniveau wordt aangetoond in de derde en vierde module. Aan het eind van de opleiding wordt in een gesprek teruggekeken en vooruitgeblikt in het kader van leven lang leren. Aan de hand van dit gesprek vindt er een toets plaats over het professioneel functioneren van de student op Ad-niveau en wordt nagegaan of de student beschikt over de vijf landelijk vastgestelde kenmerken van het Ad-niveau.

Kwaliteit studentwerken

Ten tijde van het visitatiebezoek hebben vier studenten de opleiding afgerond. Het panel heeft van deze studenten meerdere beroepsproducten van de derde en vierde module en de bijbehorende beoordelingen bestudeerd. Dit betreft de volgende producten: een opdracht Management en Leiderschap, een scenariobeschrijving van de onderneming, een trend en risicoanalyse en een glossy magazine. Het panel is onder de indruk van het inhoudelijke niveau van de beroepsproducten en is ervan overtuigd dat de beoogde leerresultaten worden gerealiseerd. Het panel merkt op dat de lay-out van de beroepsproducten doorgaans goed is verzorgd en dat in de producten het niveau van een Associate degree tot uiting komt. Het panel vindt de producten relevant voor het starten van een eigen onderneming en is met name onder de indruk van de glossy magazine waarin de ondernemer en de onderneming worden gepresenteerd.

Functioneren studenten na opleiding

Vier studenten zijn afgestudeerd ten tijde van de visitatie. De ervaringen over het functioneren na de opleiding zijn daarom nog beperkt. De afgestudeerde studenten zetten hun onderneming voort na afronding van hun opleiding. De mate waarin dit gebeurt verschilt per student afhankelijk van de persoonlijke situatie. Twee studenten hebben besloten om na deze opleiding door te studeren en zijn doorgestroomd naar een bacheloropleiding HRM en bacheloropleiding Bedrijfskunde. Deze studenten combineren het ondernemen met de vervolgstudie. De ondernemers die studenten hebben begeleid tijdens de opleiding geven aan dat de studenten goed worden voorbereid op het ondernemerschap en op het starten van een onderneming. Ze benadrukken dat het van belang is om tijdens de opleiding de onderneming echt te starten en dat de onderneming is door ontwikkeld. Volgens de ondernemers wordt zo voorkomen dat het ondernemen zo eenmalig plaats gaat vinden en leidt dit tot continuïteit in de onderneming en in het ondernemen van de afgestudeerde student.

Eindoordeel over de opleiding

	Deeltijdopleiding Ad Ondernemen
<i>Standaard 1 Beoogde leerresultaten</i>	Voldoet
<i>Standaard 2 Onderwijsleeromgeving</i>	Voldoet
<i>Standaard 3 Toetsing</i>	Voldoet
<i>Standaard 4 Gerealiseerde leerresultaten</i>	Voldoet

De deeltijdopleiding Ad Ondernemen voldoet op alle standaarden aan de basiskwaliteit van het beoordelingskader. De oordelen zijn gewogen volgens de beslisregels van de NVAO. Op basis van de positieve kwaliteit over de vier standaarden komt het panel tot een positief eindoordeel over de opleiding als geheel. Het visitatiepanel beoordeelt de kwaliteit van de deeltijdvariant van de bestaande Associate degree opleiding Ad Ondernemen van de Christelijke Hogeschool Ede als **positief**.

Aanbevelingen

Het panel heeft geen specifieke aanbevelingen voor de deeltijdopleiding Ad Ondernemen.

Schets van de opleiding Ad Pastoraal Werk

De opleiding Ad Pastoraal Werk is een opleiding van 120 EC waarin studenten worden opgeleid voor het sociaal-agogisch werkveld, op het snijvlak van kerk en maatschappij. De Ad PW leidt op voor verschillende rollen in een breed werkveld, variërend van onder andere kerkelijk werk, jeugdwerk en werk in de zorg- en welzijnssector. Als eerstelijnswerker, begeleider of coach zal de Ad'er Pastoraal Werk ondersteuning bieden bij het omgaan met levensbeschouwelijke en religieuze vragen, vanuit een christelijke inspiratie. De opleiding wordt alleen door CHE aangeboden en is daarmee uniek in Nederland.

Binnen CHE is de opleiding Ad Pastoraal Werk sinds 2018 onderdeel van het cluster van opleidingen dat deelneemt aan het Experiment Flexibele Leeruitkomsten. De opleiding bestaat uit vier modules, die gelijk zijn aan de eerste vier modules van de bacheloropleiding Theologie. De Ad en bacheloropleiding worden aangeboden in een zogenaamde stapelbare moduleopbouw: als een student de eerste vier modules heeft afgerond, kan hij indien gewenst verder met de laatste vier modules van de bachelor. Andersom kan een bachelorstudent ook na vier modules besluiten om voor het Ad-diploma te gaan.

De Ad PW hanteert als specifieke kenmerken de reflectieve competentie en de hermeneutische competentie. De student leert vanaf de start van de opleiding te reflecteren op zichzelf als professional en op de beroepssituaties die hij tegenkomt. Dit tekent ook CHE: de hogeschool heeft persoonsvorming hoog in het vaandel staan. De hermeneutische competentie richt zich op het verbinden van bronnen en concrete vraagstukken: de studenten leren zingevingsvragen duiden aan de hand van theologische bronnen en deze duiding af te stemmen op de doelgroep.

De opleiding kent twee instroommomenten per jaar. Ten tijde van de visitatie had de opleiding Ad Pastoraal Werk 65 ingeschreven studenten waarvan een deel ook is ingeschreven voor de bacheloropleiding.

Basisgegevens opleiding

Naam opleiding in CROHO	Pastoraal Werk
Oriëntatie en niveau	Associate degree
Graad	Associate degree Pastoraal Werk
Aantal studiepunten	120
Locatie	Ede
Onderwijstaal	Nederlands
Variant	Deeltijd
Registratienummer in CROHO	80146

Beoordeling NVAO-standaarden Ad Pastoraal Werk

Standaard 1 Beoogde leerresultaten

De beoogde leerresultaten passen bij het niveau en de oriëntatie van de opleiding en zijn afgestemd op de verwachtingen van het beroepenveld en het vakgebied en op internationale eisen.

- *De visie van de instelling op flexibilisering is vertaald naar een onderwijskundig concept dat is doorgevoerd in de experimenteervariant;*
- *De leeruitkomsten zijn vertaald naar eenheden van leeruitkomsten van maximaal 30 EC, die gezamenlijk en in samenhang de student in staat stellen de eindkwalificaties te realiseren;*
- *De leeruitkomsten zijn (a) leerwegonafhankelijk, (b) representatief voor de eindkwalificaties van de opleiding, (c) herkenbaar voor het werkveld, (d) specifiek en meetbaar, (e) transparant, (f) samenhangend en (g) duurzaam.*

Conclusie

De opleiding **voldoet** aan de basiskwaliteit voor deze standaard. Het panel ziet passende leerdoelen en is overtuigd van het beoogde leerresultaten passen bij NLQF-niveau 5. Het panel ziet de waardengedreven en mensgerichte visie van CHE terug in de profilering van de opleiding en is zeer te spreken over de ontwikkeling van de professionele identiteit die gedurende de gehele opleiding centraal staat. De leeruitkomsten zijn breed en duurzaam geformuleerd en op mooie wijze specifiek en meetbaar vertaald naar indicatoren. Het werkveld wordt op diverse manieren betrokken bij de opleiding, hetgeen het panel waardeert. Het panel adviseert de opleiding om het T-shape model voor de Ad'er PW te concretiseren, door niet alleen in te zetten op vakoverstijgende vaardigheden en kennis, maar ook te verdiepen naar interprofessioneel samenwerken. Het panel moedigt de opleiding daarnaast aan om de positie van de Ad'er PW op de arbeidsmarkt ten opzichte van de bachelor-theoloog scherper neer te zetten. Het panel is het eens met het voornemen van de opleiding om hierbij aan te sluiten bij maatschappelijke ontwikkelingen en moedigt de opleiding aan om aan te geven op welke wijze de Ad'er in andere sectoren dan sec de theologische werkzaam kan zijn.

Onderbouwing

Beroeps- en opleidingsprofiel

De opleiding Ad Pastoraal Werk is gepositioneerd in het sociaal-agogische domein. De opleiding is gericht op theologie en zingeving en is de enige in het land. De Ad'er PW onderscheidt zich van andere Ad-opleidingen in het sociaal-agogische domein door te werken vanuit een christelijke inspiratie begeleiding en ondersteuning te bieden op het gebied van identiteits-, geloofs- en zingevingsvragen. Het panel ziet dit profiel in het onderwijs terug.

De opleiding hanteert net als de andere flexibele deeltijdopleidingen het model van de T-shaped professional, waarbij studenten breed worden opgeleid en generieke vaardigheden krijgen aangeboden. Het panel zet echter vraagtekens bij de zichtbaarheid van dit T-shape model in de opleiding. Het panel is van mening dat ofwel een herbezinning op zijn plaats is, waarbij de vraag centraal staat of de beperkte omvang van een Ad ten opzichte van een bachelor zich leent voor vakoverstijgend opleiden, ofwel het T-shape model sterker aangezet en concreter gemaakt kan

worden. Dit kan door niet alleen in te zetten op vakoverstijgende vaardigheden en kennis, maar ook te verdiepen naar interprofessioneel samenwerken.

Het panel merkt ook op dat de positionering van de Ad'er in het werkveld scherper neergezet kan worden. Zowel uit gesprekken met de studenten als met het werkveld is duidelijk geworden dat men hier nog zoekende in is: wat kan en mag een Ad'er concreet ten opzichte van een bachelor-theoloog? Dit hangt samen met het thema dat de opleiding heeft geagendeerd als reflectie- en ontwikkelpunt: namelijk de zoektocht naar de rol van theologie en de functie van de AD'er PW buiten de kerk. Op diverse plekken in de maatschappij is men met zingeving bezig: bijvoorbeeld met vraagstukken die zien op hoe men betekenis kan geven aan het bestaan of thema's als omgaan met eenzaamheid, armoede of een naderend levenseinde. Het panel herkent het vraagstuk van CHE hoe de AD'er PW zich hierin kan positioneren en hoe de opleiding binnen deze thematiek een nieuwe arbeidsmarkt aan kan boren. Er zijn weliswaar op diverse terreinen vrijwilligersbewegingen actief, maar het verwerven van een betaalde arbeidsplek is lastig. Het panel moedigt de opleiding dan ook aan om dit vraagstuk verder uit te diepen en hierin de handen ineen te slaan met de landelijke opleidingen Theologie. Het panel moedigt de opleiding aan om hierbij tevens andere disciplines, zoals de zorg en het sociaal-maatschappelijk werk te betrekken. Mogelijk dat ook samenwerking met Ad ICT en Ad Ondernemen tot vernieuwende en innovatieve ideeën leidt. De zogenaamde 'Zoom'kerken die gedurende de lockdowns ten gevolge van de Covid 19-maatregelen ontstonden, zijn een enthousiasmerend voorbeeld volgens het panel.

Beoogde leerresultaten

Het opleidings- en beroepsprofiel van de Ad PW is gerelateerd aan het geactualiseerde competentieprofiel van de bacheloropleiding Theologie dat in 2017 is opgesteld door het Brancheoverleg Godsdienst Pastoraal Werk. De Ad'er opereert weliswaar op een ander niveau dan de hbo-theoloog, maar de missie en de uitgangspunten zijn hetzelfde. Het panel ziet dat de geformuleerde leerresultaten herkenbaar zijn afgeleid van dit competentieprofiel. Het landelijk opleidingsoverleg Ad's Zorg, Welzijn en Educatie zijn landelijke beroeps- en opleidingsprofielen voor diverse Ad's aan het ontwikkelen. Omdat de Ad PW alleen door CHE wordt aangeboden, schrijft de opleiding om die reden momenteel aan een eigen opleidingsprofiel dat zij zal inbrengen in het landelijk overleg.

De Ad'er opereert op niveau NLQF-5. Voor de afstemming van de beoogde leerresultaten op niveau NLQF-5 zijn CHE-richtlijnen het uitgangspunt geweest. De CHE-richtlijnen zijn op hun beurt weer gebaseerd op de handleidingen NLQF en de Europese Tuning Competenties. Het panel is van mening dat het niveau van de beoogde leerresultaten van de Ad PW adequaat zijn afgestemd op NLQF-5.

Leeruitkomsten

De leeruitkomsten van Ad PW zijn uitgewerkt zoals in het generieke deel is beschreven. In elke leeruitkomst worden kennis, vaardigheden en houding geïntegreerd. De eerste module kent twee generieke leeruitkomsten. Alle andere leeruitkomsten zijn opleidingsspecifiek. Het panel vindt de leeruitkomsten mooi breed geformuleerd. De leeruitkomsten hebben hierdoor een duurzaam karakter. Het geheel sluit traceerbaar op elkaar aan. De opleiding beoogt in de leeruitkomsten op de kenmerkende aspecten van CHE (de zogenaamde CHE-kleur) te reflecteren. Het panel heeft in de gesprekken met zowel de studenten als het werkveld kunnen constateren dat dit ook zo wordt ervaren: de nadruk op professionele persoonsvorming, waardengericht en mensgericht

handelen en de integrale benadering van bedrijfsprocessen zijn herkenbaar aanwezig en worden gewaardeerd. Het panel ziet dit als een meerwaarde voor de opleiding. Het panel kan zich goed vinden in de leerwegaafhankelijke formulering van de leeruitkomsten en waardeert het dat het werkveld wordt betrokken bij de totstandkoming van de leeruitkomsten. Per module zijn de leeruitkomsten uitgewerkt in indicatoren die zijn beschreven in zogenaamde modulekaarten. Per leeruitkomst zijn er maximaal zes indicatoren geformuleerd. Door deze wijze van uitwerking meent het panel dat de opleiding erin is geslaagd om de brede leeruitkomsten adequaat, specifiek en meetbaar te vertalen voor de student, docent en praktijkbegeleider.

Afstemming met het beroepenveld

Door de dialogische opzet van de flexibele deeltijdopleidingen en dus ook van de Ad PW, is de beroepspraktijk vanaf het moment van aanvang betrokken bij het opleidingstraject van de individuele student en daarmee bij de opleiding. Dit levert veel waardevolle input. Het beroepsprofiel is - inclusief de beoogde leerresultaten en de leeruitkomsten - aan vertegenwoordigers van het werkveld voorgelegd en gevalideerd. Deze vertegenwoordigers zijn onder andere afkomstig van de Protestantse Kerk Nederland, Youth for Christ, het Leger des Heils en het inspiratienetwerk TijdVoorActie.

De Ad PW staat aan de vooravond van een curriculumherziening. Deze herziening komt tot stand in co-creatie met het werkveld. Het panel waardeert de nauwe samenwerking met het werkveld en ziet deze ook als essentieel. Zeker ook in het licht van het thema dat de Ad PW als ontwikkelpunt heeft geagendeerd: de zoektocht naar de rol van theologie en de functie van de AD'er PW buiten de kerk.

Standaard 2 Onderwijsleeromgeving

Het programma, de onderwijsleeromgeving en de kwaliteit van het docententeam maken het voor de instromende studenten mogelijk de beoogde leerresultaten te realiseren.

Experiment leeruitkomsten:

- *Leersituatie en –omgeving zijn passend bij de beoogde leeruitkomsten en bij de behoefte en omstandigheden van (een groep) studenten;*
- *Opleiding kan verantwoorden dat de leeractiviteiten en de begeleiding van studenten adequaat zijn voor het behalen van de leerresultaten en houdt daarmee rekening met verschillen in achtergrond van studenten;*
- *Docenten zijn aantoonbaar competent om studenten te begeleiden bij de keuze voor en vormgeving van de leeractiviteiten*
- *Student voldoet aan de wettelijke instroomeisen;*
- *Vooraf maken opleiding en studenten expliciete inhoudelijke afspraken over de invulling van het individuele opleidingstraject per eenheid van de leeruitkomsten en de begeleiding daarvan door de docent*
- *Bij duale opleiding is een tripartite overeenkomst met de werkorganisatie verplicht, bij deeltijd wenselijk*
- *De opleiding verantwoordt hoe docenten tot een eenduidige interpretatie van leeruitkomsten komen;*
- *De opleiding heeft een gestructureerde praktijk van kwaliteitsborging van opleidingstrajecten van individuele studenten en de versterking ervan door tussentijdse evaluatie en verbetering.*

Conclusie

De opleiding **voldoet** aan de basiskwaliteit voor deze standaard.

Het panel ziet een mooi, samenhangend en uitdagend programma. Er is een mooie traceerbare lijn van de leeruitkomsten naar de indicatoren, overzichtelijk uitgewerkt in modulekaarten. De Ad PW kent relatief een groot component aan kennis: het panel stimuleert de opleiding om de voorgenomen mogelijkheid om kennis in grotere mate te integreren bij de op handen zijnde curriculumherziening, te onderzoeken. Ook raadt het panel de opleiding aan om in de opdrachten ook evenwichtige aansluiting te vinden bij studenten die buiten een kerkelijke organisatie werkzaam zijn.

Het werkplekleren wordt kundig begeleid, door zowel de trajectbegeleiders als de praktijkbegeleiders. De bijeenkomsten worden door studenten ook als zeer waardevol ervaren. Het panel moedigt de opleiding wel aan om deze bijeenkomsten een meer interdisciplinair karakter te geven, in lijn met de onderwijsvisie van de flexibele deeltijdopleidingen. De opleiding heeft een deskundig, bekwaam en gedreven docententeam. Docenten zijn zeer betrokken en benaderbaar. Studenten worden zeer goed begeleid: er is veel persoonlijke aandacht en begeleiding.

Er wordt nog weinig gebruik gemaakt van het instroomassessment. Het cluster flexibele deeltijdopleidingen onderzoekt de mogelijkheid om met kleinere assessments delen van leeruitkomsten te valideren; het panel juicht deze ontwikkeling toe.

Onderbouwing

De opzet en inhoud van het programma

Het programma is volgens het panel duidelijk opgezet en overzichtelijk ingericht. Het programma bestaat uit vier modules van 30 EC met elk drie leeruitkomsten van 10 EC. Een van deze drie leeruitkomsten per module is gericht op kennisvergaring. De eerste generieke module Professionele identiteit bevat twee generieke leeruitkomsten, die zijn beschreven in het generieke deel van dit rapport. De derde leeruitkomst van deze module gaat in op meerdere opleidingsspecifieke kennisgebieden. De overige modules en leeruitkomsten zijn allemaal opleidingsspecifiek. Het programma overzicht is als volgt:

Module	Leeruitkomst	EC	Leeruitkomst	EC	Leeruitkomst	EC
1 Professionele identiteit	1.1 Beroep en persoon	10	1.2 Professioneel werken	10	1.3 Basiskennis	10
2 Leren	2.1 Leiding geven aan leren	10	2.2 Planmatig coachen	10	2.3 Basiskennis	10
3 Dienen	3.1 Present in de samenleving	10	3.2 Respectvol communiceren	10	3.3 Basiskennis	10
4 Zingeven	4.1 Begeleiding bij levensvragen	10	4.2 Vieringen leiden	10	4.3 Basiskennis	10

Afbeelding 6: Overzicht leeruitkomsten en modules, afkomstig uit zelfrapportage Ad-PW, 2021 (p. 13)

Het programma is helder uitgewerkt in zogenaamde modulekaarten. Het panel vindt deze kaarten overzichtelijk en richtinggevend. Het generieke Module 1 is beschreven in het generieke deel van dit rapport. Daarnaast verwerft de Ad'er PW voor 10 EC aan kennis op het gebied van Dogmatiek.

Module 2 'Leren' gaat over het methodisch handelen in het primaire proces. De student leert vanuit gestelde doelen en een probleemstelling door methodisch handelen tot een oplossing te komen, en leert zo leiding te geven aan leer- en vormingsprocessen rond levensbeschouwelijke thema's (module 2.1) en groepen vrijwilligers te begeleiden en te coachen bij het halen van hun doelen (module 2.2). Daarbij verdiept de student zich in kennis van het Oude Testament.

In module 3 'Dienen' leert de student eveneens methodisch handelen in het primaire proces, maar richt zich hierbij op de samenleving buiten de eigen organisatie. In module 3.1 richt de student zich op het missionair en diaconaal present zijn in de samenleving en om te gaan met thema's als armoede en eenzaamheid. De student baseert zich op methodisch onderzoek in de context. In module 3.2 staat respectvolle communicatie centraal met mensen met een andere levensovertuiging. Daarbij verdiept de student zich in kennis van het Nieuwe Testament.

In module 4 staat zingeving centraal. In module 4.1 'Begeleiding bij levensvragen' leert de student een groep of individu op methodische wijze begeleiden bij geloofs- en/of levensvragen. In module 4.2. leidt of begeleidt de student een christelijke viering. Daarbij verdiept de student zich in kennis van wereldreligies. Hier is Internationalisering aan gekoppeld.

Het panel is van mening dat er een mooi en stevig programma staat. Het panel vindt het programma passend en uitdagend. De persoonlijke en professionele ontwikkeling van de student komt mooi terug in alle modules, dat ziet het panel als een meerwaarde. De studenten kunnen op veel manieren aantonen aan de indicatoren te voldoen, door het brede pallet aan mogelijke beroepsproducten. Het panel vraagt zich wel af of het programma even studeerbaar is voor een student die werkzaam is buiten een kerkelijke organisatie als een student die binnen de kerkelijke gemeenschap actief is. De modules en bijbehorende opdrachten zijn in de optiek van het panel wel kerkelijk gericht. De studentgesprekken bevestigen dit beeld. Het panel raadt dan ook aan om opdrachten met een bredere scope in te zetten.

Het panel adviseert om bij de voorgenomen curriculumherziening te kijken naar de rol van kennis binnen het programma. Kennisvergaring omvat nu een aanzienlijk deel van het programma, wat het panel begrijpelijk vindt vanuit de behoefte van de doelgroep (namelijk theologische verdieping). De opleiding kan zich echter beraden op de passendheid van grote kenniscomponenten in een praktijkgerichte opleiding waarbij dialogisch leren en persoonlijke en professionele ontwikkeling belangrijke pijlers zijn. De oriëntatie van de opleiding om bij de curriculumherziening kennis mogelijk meer integratief aan te bieden, moedigt het panel dan ook aan.

Ten aanzien van de component onderzoek, raadt het panel de opleiding ook aan om zich te bezinnen op de visie en de uitwerking die zij daarbij hanteert. Hierbij speelt wederom de positionering van de Ad'er een rol: wat voor type onderzoeksvaardigheden passen bij een Ad'er ten opzichte van een bachelor? Het panel zou het voor de Ad-student van meerwaarde vinden als de opleiding haar visie op onderzoek ten opzichte van deze Ad-student door ontwikkelt. Hetzelfde vraagstuk heeft het panel ten opzichte van internationalisering. Hoe geef je dit zinvol vorm voor een Ad-student? In het huidige curriculum is internationalisering gekoppeld aan het opdoen van kennis over wereldreligies, maar mogelijk kan dit sterker aangezet worden. Ook hierin zou volgens het panel nadere visievorming van toegevoegde waarde kunnen zijn voor de Ad-student.

De leeromgeving

De Ad PW maakt gebruik van de digitale leeromgeving Itslearning. Op dit platform staan alle leertaken, een overzicht van verplichte en aanbevolen literatuur, kennisclips (facultatieve) opdrachten en de voor de beroepsproducten relevante informatie. Op deze wijze kan de student plaats- en tijdsafhankelijk studeren. Het panel ziet dat deze opzet ook in de uitwerking slaagt. De digitale leeromgeving biedt diverse leerpaden aan die dienen ter extra voorbereiding of oriëntatie op een onderwerp of taak of aanvullende kennis bieden. De student is niet verplicht om deze leerpadactiviteiten te volgen, de student kan een module behalen zonder activiteiten uit dit leerpad te doen. Het panel vindt de leerpaden mooi vormgegeven en inhoudelijk interessant. Wel constateert het panel dat er veel aanbevolen literatuur wordt aangegeven, maar dat sommige kennistoetsen toch doen suggereren dat de *aanbevolen* literatuur hierin wordt getoetst. Het panel raadt aan om helder aan te geven welke literatuur ook daadwerkelijk getoetst wordt. Per module zijn er 6 tot 8 contactdagen, bedoeld om elkaar te ontmoeten, leerstof te verdiepen, vaardigheden te trainen en persoonlijke begeleiding te krijgen. De studenten komen wekelijks 1 begeleidingsdag samen en waarderen deze bijeenkomsten. Hoewel de bijeenkomsten in theorie interdisciplinair van karakter zijn, komen in de praktijk vaak studenten van de opleiding Ad PW bijeen. Het panel zou meer interdisciplinaire bijeenkomsten waardevol vinden.

In overeenstemming met de visie van de flexibele deeltijdopleidingen, bestaat een aanzienlijk deel van de opleiding uit werkplekleren. De lockdownmaatregelen tijdens Covid 19-pandemie hebben gevolgen gehad voor het werkplekleren van de Ad PW, zo konden er bijvoorbeeld geen fysieke vieringen in kerken plaatsvinden. Studenten geven aan hierin goed begeleid te zijn door hun trajectbegeleiders en praktijkbegeleiders. Gezamenlijk is naar oplossingen gezocht om studievertraging te voorkomen, zonder af te wijken van de aan te tonen leeruitkomsten.

Intake

Veel studenten Ad PW hebben al een bachelor in een ander domein of vakgebied en volgen de Ad om bijvoorbeeld extra verdieping te vinden in hun (veelal kerkelijke) vrijwilligerswerk of omdat ze hun huidige beroep willen verruilen voor werk op het terrein van zingeving. De opleiding Ad PW kent relatief weinig mbo-instroom, er is ook geen mbo-opleiding in dit gebied.

Het panel neemt in de gesprekken waar dat geen van de studenten sinds het bestaan van de opleiding het traject ter validatie van eerder verworven competenties in is gegaan. Enerzijds vanuit een intrinsieke motivatie: met name om niets te missen van het theologische gedeelte besluiten ze toch om de gehele opleiding te volgen. Anderzijds kunnen ze zich vaak niet beroepen op eerder verworven competenties omdat ze die in hun werkende leven weliswaar hebben opgedaan, maar deze niet relevant zijn voor de opleiding. Vrijwilligerswerk binnen een kerkgenootschap of religieuze gemeenschap wordt wel vaak gedaan en is ook niet zelden de reden dat men het spreekwoordelijke roer om wil gooien. De mogelijkheid bestaat echter dat de oogst aan competenties vanuit dit vrijwilligerswerk 'te klein' is om het assessment te halen. Het assessment is tijds- en arbeidsintensief en vanuit de vrees dat het niet behaald wordt, kiezen studenten voor de 'veilige weg' en volgen de gehele opleiding. Het panel begrijpt dit standpunt vanuit de studenten en waardeert het dat de opleiding zich herbezint op de assessmentprocedure. De opleiding is voornemens om het grote assessment op te knippen in assessments voor delen van leeruitkomsten, zodat de drempel om hieraan deel te nemen lager wordt. Het panel juicht dit voornemen toe.

Gepersonaliseerde leerroutes

Het panel ziet dat gepersonaliseerde leerroutes mogelijk zijn voor wat betreft de inhoudelijke invulling ervan. De studenten kunnen bij het aantonen van de leeruitkomsten goed gebruik maken van hun beroepspraktijk en in eigen tijd en tempo een persoonlijke invulling geven aan het programma. Studenten hebben brede mogelijkheden in het aanleveren van beroepsproducten. De volgordelijkheid van de modules leent zich in de praktijk minder goed voor gepersonaliseerd leren. Studenten starten logischerwijs met module 1 en tonen hun eindniveau aan met module 3 en 4. De modules in een andere volgorde volgen, voelt voor studenten onlogisch en wordt in de praktijk dan ook niet gedaan. Het panel heeft hier begrip voor.

Docenten

Het panel ziet een hecht, bevlogen en betrokken docententeam. De studenten ervaren de docenten en trajectbegeleiders als zeer benaderbaar en zijn tevreden over hun onderwijs en begeleiding. Het contact is laagdrempelig, intensief en adequaat bij bijvoorbeeld studievertraging. Het panel complimenteert het docententeam dan ook met haar kundige en betrokken werkwijze. Het panel ziet het als een meerwaarde dat veel docenten betrokken zijn als moduleleider en dat de opleiding vertegenwoordigd is in de Commissie Deeltijdonderwijs, waarin afstemming wordt gezocht met andere opleidingen en de gezamenlijke aanpak van de overkoepelende leeruitkomsten worden besproken en geborgd.

Standaard 3 Toetsing

De opleiding beschikt over een adequaat systeem van toetsing.

Experiment leeruitkomsten:

- *De gehanteerde methoden en systemen van toetsing zijn geschikt voor leerwegaafhankelijk toetsen en beoordelen;*
- *De opleiding hanteert een heldere procedure voor toetsing, waarop de examinatoren zijn voorbereid;*
- *De examencommissie heeft daarbij een uitgesproken proactieve rol: zij hanteert een adequate methode om te borgen dat de leeruitkomsten voor individuele studenten worden gerealiseerd en dat examinatoren voldoen aan de vereiste kwalificaties om de leeruitkomsten op een eenduidige wijze te toetsen en te beoordelen.*

Conclusie

De opleiding **voldoet** aan de basiskwaliteit voor deze standaard.

Het panel ziet een deugdelijk en adequaat systeem van toetsing. De toetsen zijn op niveau, de beoordeling ervan is gedegen. Het toetsen aan de hand van beroepsproducten biedt de studenten de mogelijkheid om hun leerroute te personaliseren. Het panel merkt op dat de hoeveelheid aan beroepsproducten en de diversiteit van beroepsproducten groot is. Het panel raadt daarom aan voldoende aandacht te schenken aan de consistentie van de beoordeling en de uitvoerbaarheid van het vierogenprincipe. Het panel adviseert de opleiding daarnaast om aan te geven in hoeverre aanbevolen literatuur wordt getoetst. Zoals in het generieke deel is aangegeven, is de borging van de toetskwaliteit op orde.

Onderbouwing

Systeem van toetsing

Zoals in het generieke deel is aangegeven is het systeem van toetsing passend voor een flexibele deeltijdopleiding. De toetsing bestaat uit kennistoetsen, beroepsproducten, assessments en een eindgesprek. Per module toont de student aan over de gewenste leeruitkomsten te beschikken aan de hand van een beroepsproduct. Het panel vindt dit een mooie werkwijze, die het gepersonaliseerd leren en het werkplekleren op een adequate manier mogelijk maakt. Het panel merkt op dat de diversiteit van de beroepsproducten met zich meebrengt dat het een eenduidige beoordeling mogelijk bemoeilijkt en dat door de grote hoeveelheid van de beroepsproducten het vierogenprincipe in het gedrang kan komen. Het panel raadt aan hier alert op te blijven.

De opleiding Ad PW kent per module 10 EC aan kennistoetsen. Het panel vindt dit begrijpelijk, gezien de theoretische inslag die het werken met theologie met zich meebrengt. Daarbij is theologische verdieping de grote aantrekkingskracht van de opleiding voor de doelgroep. Wel geeft het panel aan dat de opleiding zich bij de curriculumherziening kan bezinnen op de kennistoetsen: de voorgenomen, meer integratieve benadering die de opleiding voor ogen heeft past volgens het panel wellicht beter in het onderwijsconcept dat CHE met de flexibele deeltijdopleidingen beoogt. Verder merkt het panel op dat sommige kennistoetsen doen

suggereren dat er *aanbevolen* literatuur wordt getoetst. Het panel adviseert om helder aan te geven welke literatuur daadwerkelijk getoetst wordt.

De beoordelingen die zijn ingezien zijn volgens het panel voldoende inzichtelijk en worden duidelijk geformuleerd. Het panel constateert dat kennistoetsen met een cijfer en beroepsproducten met een O, V, G of E worden beoordeeld en vindt dit in lijn met de vorm van toetsing. De te beoordelen beroepsproducten worden door de studenten ingeleverd via de online leeromgeving. Een vakdocent die niet direct betrokken is bij de begeleiding van de student beoordeelt het product. De trajectbegeleider beoordeelt niet maar is wel beschikbaar om eventueel aanvullende informatie te verstrekken.

Borging kwaliteit toetsing

De toetsdeskundigheid is volgens het panel overtuigend ondergebracht bij de examencommissie. Verder zijn er volgens het panel geen aanvullingen op wat in het generieke deel over de borging van de toetskwaliteit is beschreven.

Standaard 4 Gerealiseerde leerresultaten

De opleiding toont aan dat de beoogde leerresultaten zijn gerealiseerd.

Experiment leeruitkomsten:

- *De toetsen en eindwerken dragen aantoonbaar aan het behalen van de leeruitkomsten.*

Conclusie

De opleiding **voldoet** aan de basiskwaliteit voor deze standaard. Het panel is ervan overtuigd dat het beoogde eindniveau wordt behaald. Het panel waardeert de rol die de position paper inneemt en vindt deze passend bij de 'CHE-kleur'. Ook is het panel overtuigd van de kwaliteit van de eindwerken. Volgens het panel worden de beoogde leerresultaten gerealiseerd en de leeruitkomsten behaald. Het panel adviseert om de eindbeoordeling beter te onderbouwen, zodat er een navolgbaar oordeel voldoende of goed wordt gegeven.

Onderbouwing

Aantonen van het eindniveau

Het panel ziet dat het eindniveau van de Ad PW wordt aangetoond volgens de afstudeerprocedure Ad zoals die in het generieke deel is beschreven. Het panel is ervan overtuigd dat het beoogde niveau wordt behaald. Het panel is het eens met het uitgangspunt dat het passend is om het eindniveau op meerdere momenten en aan de hand van meerdere producten aan te tonen. Het eindniveau wordt aangetoond in module drie en vier. De beroepsproducten en toetsen van deze modules worden allemaal aangemerkt als eindwerken. Aan het eind van de opleiding wordt in een gesprek teruggekeken en vooruitgeblikt in het kader van leven lang leren. Aan de hand van dit gesprek vindt een toets plaats over het professioneel functioneren van de student op Ad-niveau en wordt nagegaan of de student beschikt over de vijf landelijk vastgestelde kenmerken van het Ad-niveau.

Kwaliteit studentwerken

Per 1 januari 2021 heeft één student de opleiding afgerond. Van deze student zijn de toetsen die behoren bij de derde en vierde module door het panel bekeken en beoordeeld. Aanvullend heeft het panel van drie studenten de toetsen van modules een, twee en drie beoordeeld. Het panel ziet bij de beroepsproducten een mooie verbinding tussen praktijk en theorie. De lay-out is doorgaans goed verzorgd en de inhoud van de producten is op het niveau van een Associate degree dan wel gaat leiden tot het niveau van Associate degree. Het panel merkt op dat bij de beoordelingen het onderscheid tussen voldoende of goed niet altijd even goed wordt onderbouwd. Het panel adviseert daarom de onderbouwingen consequent en navolgbaar in de beoordelingen op te nemen.

Studenten Ad PW tonen het eindniveau deels aan door het participeren in of verrichten van een praktijkonderzoek. Hierin doen zij hetzelfde als de bachelorstudenten, maar dan minder complex. Het panel raadt de opleiding aan zich te bezinnen op de visie ten aanzien van onderzoek in de Ad PW-opleiding, in aansluiting op de bevinding die bij standaard 2 is aangegeven.

Functioneren studenten na opleiding

Werkgevers van studenten merken op dat de studenten zich verder ontwikkelen tijdens de opleiding. Vooral ervaren ze dat studenten zich persoonlijk en professioneel manifesteren en ontwikkelen. De studenten geven ook aan dat ze tijdens de opleiding een persoonlijke en professionele ontwikkeling doormaken. De positie van de Ad'er PW is nog in wording. Enerzijds omdat de Ad'er zich nog een plek moet zien te verwerven ten opzichte van de bachelor theoloog. Anderzijds omdat de secularisering toeneemt en het kerkelijke werkveld steeds minder betaalde arbeidsplaatsen heeft. Het panel moedigt in aansluiting met de bevindingen van standaard 1 de opleiding dan ook aan om zich ook binnen andere sectoren te manifesteren en innovatie binnen de opleiding een plek te geven, zodat de Ad'er PW ook ofwel buiten een kerkelijke setting kan gaan werken ofwel aan de hand van innovatieve en ondernemende vormen een betaalde rol kan (blijven) spelen in de kerkelijke gemeenschap.

Eindoordeel over de opleiding

	Deeltijdopleiding Ad Pastoraal Werk
<i>Standaard 1 Beoogde leerresultaten</i>	Voldoet
<i>Standaard 2 Onderwijsleeromgeving</i>	Voldoet
<i>Standaard 3 Toetsing</i>	Voldoet
<i>Standaard 4 Gerealiseerde leerresultaten</i>	Voldoet

De Ad-deeltijdopleiding Pastoraal Werk voldoet op alle standaarden aan de basiskwaliteit van het beoordelingskader. De oordelen zijn gewogen volgens de beslisregels van de NVAO. Op basis van de positieve kwaliteit over de vier standaarden komt het panel tot een positief eindoordeel over de opleiding als geheel. Het visitatiepanel beoordeelt de kwaliteit van de deeltijdvariant van de bestaande Ad-opleiding Pastoraal Werk van de Christelijke Hogeschool Ede als **positief**.

Aanbevelingen

Het panel heeft geen specifieke aanbevelingen voor de deeltijdopleiding Ad Pastoraal Werk.

Schets van de opleiding Ad Pedagogisch Educatief Professional

De Associate degree Pedagogisch Educatief Professional (Ad PEP) bevindt zich op het snijvlak van educatie en social work en leidt studenten op om te werken met kinderen en jeugdigen van 0 tot 18 jaar, in een educatieve en/of sociaal-maatschappelijke setting. In vier modules doen de studenten kennis en vaardigheden op die gericht zijn op opvoeding en ontwikkeling van jonge kinderen tot en met jongvolwassenen. De opleiding kent twee uitstroomprofielen: het uitstroomprofiel Educatie en het uitstroomprofiel Social Work. Het uitstroomprofiel Educatie is gericht op opvoeden, ontwikkelen en leren van kinderen van 0 tot 6 jaar. Het uitstroomprofiel Social Work is gericht op ontwikkelen, opvoeden en begeleiden van kinderen/jeugdigen van 0 tot 18 jaar. Binnen dit uitstroomprofiel kiezen de studenten ofwel voor de context jeugdhulpverlening ofwel voor de context gehandicaptenzorg. Na afronding van de Ad PEP kunnen de studenten doorstromen naar de deeltijdbacheloropleidingen Leraar Basisonderwijs of Social Work van CHE, afhankelijk van het gekozen uitstroomprofiel.

Evenals de andere opleidingen die deel uitmaken van het cluster flexibele deeltijdopleidingen van CHE, is de professionele identiteit een belangrijke pijler in de Ad PEP: er is veel aandacht voor de ontwikkeling van pedagogische visie vanuit de (veelal christelijke) levensbeschouwing van studenten. En ook bij de Ad PEP, gelijk aan de andere flexibele deeltijdopleidingen, is het trialogisch onderwijsconcept het uitgangspunt. Bij aanvang van de opleiding dient de student over een relevante werkplek te beschikken. De leerroute van de student wordt vervolgens afgestemd op deze werkplek, de persoonlijke ontwikkelingsbehoefte van de student en de eindtermen van de opleiding.

De opleiding is gestart in september 2018 en telde ten tijde van de visitatie 30 studenten. De Ad-PEP heeft één instroommoment per jaar, in september.

Basisgegevens opleiding

Naam opleiding in CROHO	Pedagogisch Educatief Professional
Oriëntatie en niveau	Associate degree
Graad	Associate degree Pedagogisch Educatief Professional
Aantal studiepunten	120
Locatie	Ede
Onderwijstaal	Nederlands
Variant	Deeltijd
Registratienummer in CROHO	80142

Beoordeling NVAO-standaarden Ad Pedagogisch Educatief Professional

Standaard 1 Beoogde leerresultaten

De beoogde leerresultaten passen bij het niveau en de oriëntatie van de opleiding en zijn afgestemd op de verwachtingen van het beroepenveld en het vakgebied en op internationale eisen.

- *De visie van de instelling op flexibilisering is vertaald naar een onderwijskundig concept dat is doorgevoerd in de experimenteervariant;*
- *De leeruitkomsten zijn vertaald naar eenheden van leeruitkomsten van maximaal 30 EC, die gezamenlijk en in samenhang de student in staat stellen de eindkwalificaties te realiseren;*
- *De leeruitkomsten zijn (a) leerwegonafhankelijk, (b) representatief voor de eindkwalificaties van de opleiding, (c) herkenbaar voor het werkveld, (d) specifiek en meetbaar, (e) transparant, (f) samenhangend en (g) duurzaam.*

Conclusie

De opleiding **voldoet** aan de basiskwaliteit voor deze standaard. Het panel ziet passende leerdoelen en is overtuigd van het beoogde leerresultaten passen bij NLQF-niveau 5. De waardengedreven en mensgerichte visie van CHE ziet het panel terug in de profilering van de opleiding. Het panel is zeer te spreken over de ontwikkeling van de professionele identiteit die gedurende de gehele opleiding centraal staat. De leeruitkomsten zijn breed en duurzaam geformuleerd en op mooie wijze specifiek, meetbaar vertaald naar indicatoren. Het panel adviseert de opleiding om het T-shape model voor de Ad'er PW te concretiseren, door niet alleen in te zetten op vakoverstijgende vaardigheden en kennis, maar ook te verdiepen naar interprofessioneel samenwerken. Het werkveld wordt op diverse manieren betrokken bij de opleiding, hetgeen het panel waardeert. Het panel beveelt de opleiding aan om de positie van de Ad'er PEP op de arbeidsmarkt verder uit te werken. Daarnaast moedigt het panel de opleiding aan om de nog relatief onbekende opleiding onder de aandacht te brengen op bestuursniveau van een breder werkveld en aansluiting te zoeken bij initiatieven die onderwijs en jeugdzorg met elkaar verbinden.

Beroeps- en opleidingsprofiel

De Ad PEP leidt studenten op om een verbindende rol te vervullen in de voorschoolse educatie, kinderopvang, basisschool, de jeugdzorg en de gehandicaptenzorg. Ze fungeren als begeleidende gesprekspartner voor ouders en denken in die hoedanigheid mee in opvoedingsvraagstukken. Binnen de gehandicaptenzorg werkt een Ad'er PEP vaak in een groep als begeleider en kan ook daar een verbindende rol spelen binnen het systeem. Afgestudeerden zijn inzetbaar in de kinderopvang, kindcentra, de eerste jaren van het basisonderwijs of een combinatiefunctie, in de gehandicaptenzorg of de jeugdhulpverlening. Binnen de kinderopvang zijn afgestudeerden ook inzetbaar als pedagogisch coach. De afgestudeerde is ook in staat te signaleren wanneer ambulante begeleiding of jeugdzorg ingezet dient te worden.

De opleiding Ad PEP is relatief nieuw en loopt in sommige opzichten 'voor' op het werkveld. Het werkveld is breed. De Ad'er is nieuw in dit werkveld en de rollen die een Ad'er kan vervullen zijn divers. Het is daarom nog zoeken hoe de Ad'er zich verhoudt tot de mbo'er en de hbo'er, wiens rollen en verantwoordelijkheden al langer bestaan en daardoor duidelijker zijn. Ook is het werkveld nog niet altijd bekend met de opleiding Ad PEP of op de hoogte van de bijdrage die een

Ad' er PEP kan leveren in de organisatie. Bij studenten kan dit ook leiden tot vragen en/of verkeerde verwachtingen. Een voorbeeld hiervan is dat voor diverse functies in de jeugdzorg een inschrijving in het register van Stichting Kwaliteitsregister Jeugd (SKJ) noodzakelijk is. Om daarvoor in aanmerking te komen is een hbo-bachelordiploma een voorwaarde. Dit beperkt de mogelijke functies voor de Ad' er PEP in de beroepspraktijk. Het is van belang om aan te geven hoe de opleiding onderdeel is van de route naar de SKJ-registratie.

Het panel beveelt de opleiding aan om positie van de AD' er PEP verder uit te werken. Dat kan bijvoorbeeld aan de hand van de rollen: 'verbinder', 'bruggenbouwer', et cetera. In het landelijke opleidingsoverleg van Ad PEP vindt er een oriëntatie plaats op de mogelijke verbreding van het educatieprofiel naar een bredere leeftijdsgroep dan 0 t/m 6-jarigen. Het panel moedigt de opleiding aan de uitkomsten van deze oriëntatie door te voeren. Het panel adviseert de opleiding om nog verder te gaan en te onderzoeken of het educatieprofiel verbreed kan worden naar alle basisschoolleeftijden. Ten behoeve van de bekendheid en zichtbaarheid van de opleiding moedigt het panel de initiatieven aan om dit te verbeteren. Het panel ondersteunt de initiatieven van de opleiding met bestuurs- en managementniveau van organisaties in de zorg en juicht het initiatief toe dat CHE aansluit bij Human Capital agenda's en lokale initiatieven die gericht zijn op de verbinding van zorg met onderwijs.

De opleiding hanteert net als de andere flexibele deeltijdopleidingen het model van de T-shaped professional, waarbij studenten breed worden opgeleid en generieke vaardigheden krijgen aangeboden. Het panel zet echter vraagtekens bij de zichtbaarheid van dit T-shape model in de opleiding. Het panel is van mening dat ofwel een herbezinning op zijn plaats is, waarbij de vraag centraal staat of de beperkte omvang van een Ad ten opzichte van een bachelor zich leent voor vakoverstijgend opleiden, ofwel het T-shape model sterker aangezet en concreter gemaakt kan worden. Dit kan door niet alleen in te zetten op vakoverstijgende vaardigheden en kennis, maar ook te verdiepen naar interprofessioneel samenwerken.

Beoogde leerresultaten

De Ad PEP is aangesloten bij de werkgroep PEP van het Landelijk Ad Overleg Zorg, Welzijn en Educatie. In deze werkgroep participeren veertien hogescholen met een Ad-PEP. Op dit moment wordt gewerkt aan de ontwikkeling van een gezamenlijke kennisbasis en een landelijk opleidingsprofiel. De Ad PEP van CHE is hier actief bij betrokken, hetgeen het panel waardevol vindt. Daarbij is door PACT voor Kindcentra een project opgestart inzake de ontwikkeling van een landelijk beroepsprofiel, dat bij zal dragen aan het bovengenoemde landelijke beroeps- en opleidingsprofiel.

De opleiding heeft de Body of Knowledge and Skills van het Landelijk Domein Zorg, Welzijn en Educatie als basis voor het programma. Het panel vindt het de wijze waarop deze BoKS in het programma van de Ad PEP is opgenomen inzichtelijk en passend.

De Ad' er opereert op niveau NLQF-5. Voor de afstemming van de beoogde leerresultaten op niveau NLQF-5 zijn de CHE-richtlijnen het uitgangspunt geweest. De CHE-richtlijnen zijn op hun beurt weer gebaseerd op de handleidingen NLQF en de Europese Tuning Competenties. Het panel is van mening dat het niveau van de beoogde leerresultaten van de Ad PEP adequaat zijn afgestemd op NLQF-5.

Leeruitkomsten

De leeruitkomsten van Ad PEP zijn uitgewerkt zoals in het generieke deel is beschreven. In elke leeruitkomst worden kennis, vaardigheden en houding geïntegreerd. De eerste module kent twee generieke leeruitkomsten. Alle andere leeruitkomsten zijn opleidingsspecifiek. Het panel vindt de leeruitkomsten mooi breed geformuleerd. De leeruitkomsten hebben hierdoor een duurzaam karakter. Het geheel sluit traceerbaar op elkaar aan. De opleiding beoogt in de leeruitkomsten de kenmerkende aspecten van CHE (de zogenaamde CHE-kleur) te reflecteren. Het panel heeft in de gesprekken met zowel de studenten als het werkveld kunnen constateren dat dit ook zo wordt ervaren: de nadruk op professionele persoonsvorming, waardengericht en mensgericht handelen en de integrale benadering van bedrijfsprocessen zijn herkenbaar aanwezig en worden gewaardeerd. Het panel ziet dit als een meerwaarde voor de opleiding.

Het panel kan zich goed vinden in de leerwegaafhankelijke formulering van de leeruitkomsten en waardeert het dat het werkveld wordt betrokken bij de totstandkoming van de leeruitkomsten. Per module zijn de leeruitkomsten uitgewerkt in indicatoren die zijn beschreven in zogenaamde modulekaarten. Per leeruitkomst zijn er maximaal zes indicatoren geformuleerd. Door deze wijze van uitwerking meent het panel dat de opleiding erin is geslaagd om de brede leeruitkomsten adequaat, specifiek en meetbaar te vertalen voor de student, docent en praktijkbegeleider.

Afstemming met het beroepenveld

Door de dialogische opzet van de flexibele deeltijdopleidingen en dus ook van de Ad PEP, is de beroepspraktijk vanaf het moment van aanvang betrokken bij het opleidingstraject van de individuele student en daarmee bij de opleiding. Dit levert veel waardevolle input op. Het beroepsprofiel is inclusief de beoogde leerresultaten en de leeruitkomsten aan de werkveldadviesraad voorgelegd en gevalideerd. Vervolgens zijn in 2020, nadat de eerste lichte studenten Ad PEP is afgestudeerd, de leeruitkomsten nogmaals aan de werkveldadviesraad voorgelegd. Op deze wijze is de opleiding met de praktijk in overleg gegaan om te evalueren of ze de juiste dingen doen. Het panel waardeert deze open houding en de intensieve samenwerking met het werkveld.

Standaard 2 Onderwijsleeromgeving

Het programma, de onderwijsleeromgeving en de kwaliteit van het docententeam maken het voor de instromende studenten mogelijk de beoogde leerresultaten te realiseren.

Experiment leeruitkomsten:

- Leersituatie en –omgeving zijn passend bij de beoogde leeruitkomsten en bij de behoefte en omstandigheden van (een groep) studenten;*
- Opleiding kan verantwoorden dat de leeractiviteiten en de begeleiding van studenten adequaat zijn voor het behalen van de leerresultaten en houdt daarmee rekening met verschillen in achtergrond van studenten;*
- Docenten zijn aantoonbaar competent om studenten te begeleiden bij de keuze voor en vormgeving van de leeractiviteiten*
- Student voldoet aan de wettelijke instroomeisen;*
- Vooraf maken opleiding en studenten expliciete inhoudelijke afspraken over de invulling van het individuele opleidingstraject per eenheid van de leeruitkomsten en de begeleiding daarvan door de docent*
- Bij duale opleiding is een tripartite overeenkomst met de werkorganisatie verplicht, bij deeltijd wenselijk*
- De opleiding verantwoordt hoe docenten tot een eenduidige interpretatie van leeruitkomsten komen;*
- De opleiding heeft een gestructureerde praktijk van kwaliteitsborging van opleidingstrajecten van individuele studenten en de versterking ervan door tussentijdse evaluatie en verbetering.*

Conclusie

De opleiding **voldoet** aan de basiskwaliteit voor deze standaard.

Het panel ziet een mooi, samenhangend en uitdagend programma. Er is een mooie traceerbare lijn van de leeruitkomsten naar de indicatoren, overzichtelijk uitgewerkt in modulekaarten.

Het panel vraagt wel aandacht voor de onderdelen coaching, onderzoek, internationalisering en regievoeren in het programma: komt dit voldoende aan bod (coaching), past de wijze van aanbieden bij de positie van de Ad'er (onderzoek en internationalisering) en matcht de leeruitkomst bij hetgeen de student in de praktijk mag doen (regievoeren).

Het werkplekleren wordt kundig begeleid, door zowel de trajectbegeleiders als de praktijkbegeleiders. De bijeenkomsten met deze begeleiders worden door studenten als zeer waardevol ervaren. Het panel moedigt de opleiding aan om deze bijeenkomsten een meer interdisciplinair karakter te geven, in lijn met de onderwijsvisie van de opleiding.

De opleiding heeft een deskundig, bekwaam en gedreven docententeam. Docenten zijn zeer betrokken en benaderbaar. Studenten worden zeer goed begeleid: er is veel persoonlijke aandacht en begeleiding. Wel zijn er op dit moment maar twee examinatoren in het docententeam Ad PEP, hetgeen het panel kwetsbaar vindt. Er wordt nog weinig gebruik gemaakt van het instroomassessment. Het cluster flexibele deeltijdopleidingen onderzoekt de mogelijkheid om met kleinere assessments delen van leeruitkomsten te valideren; het panel juicht deze ontwikkeling toe.

De opzet en inhoud van het programma

Het programma is volgens het panel duidelijk opgezet en overzichtelijk ingericht. Het programma bestaat uit vier modules van 30 EC met elk drie leeruitkomsten van 10 EC. De eerste generieke module Professionele identiteit bevat twee generieke leeruitkomsten, die zijn beschreven in het generieke deel van dit rapport. De overige leeruitkomsten zijn opleidingsspecifiek. Het programma is als volgt opgebouwd:

Module	Leeruitkomst	EC	Leeruitkomst	EC	Leeruitkomst	EC
1 Professionele identiteit	1.1 Beroep en persoon	10	1.2 Professioneel werken	10	1.3 Basiskennis	10
2 Ontwikkeling van jonge kinderen begeleiden in de ontwikkel- en leeromgeving	2.1 Ontwerpen ontwikkel- en leeromgeving	10	2.2 Begeleiding en ontwikkeling	10	2.3 Basiskennis	10
3 Professioneel samenwerken, netwerken en onderzoeken	3.1 Professioneel samenwerken - coaching	10	3.2 Professioneel netwerken	10	3.3 (Meewerken aan) professioneel onderzoeken t.b.v. de organisatie	10
4 Educatie	4.1 Interventies ontwerpen en begeleiden	10	4.2 Ontwikkelklimaat	10	4.3 Kennis Educatieprofiel	10
4 Social Work - Gehandicaptenzorg	4.1 Cliënten begeleiden	10	4.2 Leefklimaat creëren	10	4.3 Kennis van problematiek en een supervisietraject	10
4 Social Work - Jeugdzorg en Pedagogiek	4.1 Regievoeren	10	4.2 Samenwerken	10	4.3 Kennis van problematiek en een supervisietraject	10

Afbeelding 7: Overzicht leeruitkomsten en modules, afkomstig uit zelfrapportage Ad-PEP, 2021 (p.12)

Het programma is helder uitgewerkt in zogenaamde modulekaarten. Het panel vindt deze kaarten overzichtelijk en richtinggevend. Het generieke Module 1 is beschreven in het generieke deel van dit rapport. In module 2 ontwerpen de studenten een ontwikkel- en leeromgeving en voeren deze uit. De studenten tonen in deze module aan dat zij een kind gericht kunnen begeleiden, ontwikkelingen kunnen signaleren en interventies kunnen plegen. In module 3 komen onderzoek en netwerken aan bod. Internationalisering is in deze module gekoppeld aan netwerken. In module 4 kiest de student een uitstroomprofiel.

Het panel ziet in de basis een mooi programma. Wel heeft het panel een aantal aandachtspunten bij dit programma. Ten eerste komt de vaardigheid coachen in een module herkenbaar aan de orde (module 3.1). Met het oog op het beroepsprofiel van Ad PEP waarin coaching een grote rol speelt, verwacht het panel dat coaching meer en continu aandacht krijgt in het programma. Ten aanzien van onderzoek, adviseert het panel de opleiding om de generieke visie op onderzoek uit

te werken voor de opleiding. Het panel moedigt de opleiding aan om vanuit de positie die de Ad'er PEP in de beroepspraktijk inneemt, de passende onderzoeksvaardigheden te formuleren en het onderzoekend vermogen de beschrijven. Het panel adviseert hetzelfde voor internationalisering. In het programma is internationalisering gekoppeld aan de leeruitkomst Professioneel netwerken. Het panel is van mening dat deze leeruitkomst vooral betrekking heeft op het aangaan en onderhouden van regionale relaties. Een meer uitwerkte visie voor de opleiding is kan volgens het panel van waarde zijn voor het programma en de Ad-student. Het laatste aandachtspunt betreft de leeruitkomst Regievoeren in module 4.1 van de uitstroomrichting Social Work + Jeugdzorg en pedagogiek. Het panel adviseert de opleiding om met de werkpraktijk deze leeruitkomst goed af te stemmen. In veel werksituaties in de jeugdzorg kan een Ad'er PEP formeel niet de regievoering doen en is dit beperkt tot het ondersteunen van de regievoering. Goede afstemming over de verwachtingen bij student en werkgever over de regievoering is daarom volgens het panel van belang.

De leeromgeving

De Ad PEP maakt gebruik van de digitale leeromgeving Itslearning. Op dit platform staan alle leertaken, een overzicht van verplichte en aanbevolen literatuur, kennisclips (facultatieve) opdrachten en de voor de beroepsproducten relevante informatie. Op deze wijze kan de student plaats- en tijdsafhankelijk studeren. Het panel ziet dat deze opzet ook in de uitwerking slaagt. De digitale leeromgeving biedt diverse leerpaden aan die dienen ter extra voorbereiding of oriëntatie op een onderwerp of taak of aanvullende kennis bieden. De student is niet verplicht om deze leerpadactiviteiten te volgen, de student kan een module behalen zonder activiteiten uit dit leerpad te doen. Het panel vindt de leerpaden mooi vormgegeven en inhoudelijk interessant.

Per module zijn er 6 tot 8 contactdagen, bedoeld om elkaar te ontmoeten, leerstof te verdiepen, vaardigheden te trainen en persoonlijke begeleiding te krijgen. De studenten komen wekelijks samen en waarderen deze bijeenkomsten. Hoewel de bijeenkomsten in theorie interdisciplinair van karakter zijn, komen in de praktijk vaak studenten van de eigen opleiding. Het panel zou meer interdisciplinaire bijeenkomsten waardevol vinden.

In overeenstemming met de visie van de flexibele deeltijdopleidingen, bestaat een aanzienlijk deel van de opleiding uit werkplekleren. De lockdownmaatregelen tijdens Covid 19-pandemie hebben gevolgen gehad voor het werkplekleren van de Ad PEP: kinderopvangcentra, basisscholen en instellingen waren gesloten. Studenten geven aan hierin goed begeleid te zijn door hun trajectbegeleiders en praktijkbegeleiders. Gezamenlijk is naar oplossingen gezocht om studievertraging te voorkomen, zonder af te wijken van de aan te tonen leeruitkomsten.

Intake

De Ad PEP kent een relatief grote instroom vanuit het mbo en van studenten die reeds werken in de sector en zich willen verdiepen. Het panel neemt in de gesprekken waar dat nauwelijks gebruik wordt gemaakt van het traject ter validatie van eerder verworven competenties. Het assessment is tijds- en arbeidsintensief en vanuit de vrees dat het niet behaald wordt, kiezen studenten voor de 'veilige weg' en volgen de gehele opleiding. Het panel begrijpt dit standpunt vanuit de studenten en waardeert het dat de opleiding zich herbezint op de assessmentprocedure. De opleiding is voornemens om het grote assessment op te knippen in assessments voor delen van leeruitkomsten, zodat de drempel om hieraan deel te nemen lager wordt. Het panel juicht dit voornemen toe.

Gepersonaliseerde leerroutes

Het panel ziet dat gepersonaliseerde leerroutes mogelijk zijn voor wat betreft de inhoudelijke invulling ervan. De studenten kunnen bij het aantonen van de leeruitkomsten goed gebruik maken van hun beroepspraktijk en in eigen tijd en tempo een persoonlijke invulling geven aan het programma. Studenten hebben brede mogelijkheden in het aanleveren van beroepsproducten. De volgorde van de modules leent zich in de praktijk minder goed voor gepersonaliseerd leren. Studenten starten logischerwijs met module 1 en tonen hun eindniveau aan met module 3 en 4. De modules in een andere volgorde volgen, voelt voor studenten onlogisch en wordt in de praktijk dan ook niet gedaan. Het panel heeft hier begrip voor.

Docenten

Het panel ziet een hecht, bevlogen en betrokken docententeam. Men is enthousiast over de opleiding en – volgens van het panel terecht – trots op het pionierswerk dat is verricht. Op dit moment kent de opleiding twee examinatoren. Dat is kwetsbaar en brengt werkdruk met zich mee. Het panel vraagt daar aandacht voor en adviseert het aantal examinatoren uit te breiden. Studenten ervaren de docenten en trajectbegeleiders als zeer benaderbaar en zijn tevreden over hun onderwijs en begeleiding. Het contact is laagdrempelig, intensief en adequaat bij bijvoorbeeld studievertraging. Het panel complimenteert het docententeam dan ook met haar kundige en betrokken werkwijze.

Standaard 3 Toetsing

De opleiding beschikt over een adequaat systeem van toetsing.

Experiment leeruitkomsten:

- *De gehanteerde methoden en systemen van toetsing zijn geschikt voor leervegonafhankelijk toetsen en beoordelen;*
- *De opleiding hanteert een heldere procedure voor toetsing, waarop de examinatoren zijn voorbereid;*
- *De examencommissie heeft daarbij een uitgesproken proactieve rol: zij hanteert een adequate methode om te borgen dat de leeruitkomsten voor individuele studenten worden gerealiseerd en dat examinatoren voldoen aan de vereiste kwalificaties om de leeruitkomsten op een eenduidige wijze te toetsen en te beoordelen.*

Conclusie

De opleiding **voldoet** aan de basiskwaliteit voor deze standaard. Het panel ziet een deugdelijk en adequaat systeem van toetsing. De toetsen zijn op niveau. De beoordelingen zijn gedegen. Het toetsen aan de hand van beroepsproducten biedt de studenten de mogelijkheid om hun leerroute te personaliseren. Het panel merkt op dat de hoeveelheid aan beroepsproducten en de diversiteit van beroepsproducten groot is. Het panel raadt daarom voldoende aandacht te schenken aan de consistentie van de beoordeling en de uitvoerbaarheid van het vierogenprincipe. Zoals in het generieke deel is aangegeven, is de borging van de toetskwaliteit op orde.

Onderbouwing

Systeem van toetsing

Zoals in het generieke deel is aangegeven is het systeem van toetsing passend voor een flexibele deeltijdopleiding. De toetsing bestaat uit kennistoetsen, beroepsproducten, assessments en een eindgesprek. Per module toont de student aan over de gewenste leeruitkomsten te beschikken aan de hand van een beroepsproduct. Het panel vindt dit een mooie werkwijze, die het gepersonaliseerd leren en het werkplekleren goed mogelijk maakt. Het panel merkt op dat de diversiteit van de beroepsproducten met zich meebrengt dat het een eenduidige beoordeling mogelijk bemoeilijkt en dat door de grote hoeveelheid van de beroepsproducten het vierogenprincipe in het gedrang zou kunnen komen. Het panel raadt aan hier alert op te blijven.

De beoordelingen die zijn ingezien zijn volgens het panel voldoende inzichtelijk en worden duidelijk geformuleerd. Het panel constateert dat kennistoetsen met een cijfer en beroepsproducten met een O, V, G of E worden beoordeeld en vindt dit in lijn met de vorm van toetsing. De te beoordelen beroepsproducten worden door de studenten ingeleverd via de online leeromgeving. Een vakdocent die niet direct betrokken is bij de begeleiding van de student beoordeelt het product. De trajectbegeleider beoordeelt niet maar is wel beschikbaar om eventueel aanvullende informatie te verstrekken.

Borging kwaliteit toetsing

De toetsdeskundigheid is volgens het panel overtuigend ondergebracht bij de examencommissie. Verder zijn er volgens het panel geen aanvullingen op wat in het generieke deel over de borging van de toetskwaliteit is beschreven.

Standaard 4 Gerealiseerde leerresultaten

De opleiding toont aan dat de beoogde leerresultaten zijn gerealiseerd.

Experiment leeruitkomsten:

- *De toetsen en eindwerken dragen aantoonbaar aan het behalen van de leeruitkomsten.*

Conclusie

De opleiding **voldoet** aan de basiskwaliteit voor deze standaard. Het panel is ervan overtuigd dat het beoogde eindniveau wordt behaald. Het panel waardeert de rol die het Position Paper inneemt en vindt deze passend bij de 'CHE-kleur'. Ook is het panel overtuigd van de kwaliteit van de eindwerken. Het panel adviseert om de eindbeoordeling beter te onderbouwen zodat het verschil tussen het oordeel voldoende en goed beter navolgbaar is.

Onderbouwing

Aantonen van het eindniveau

Het panel ziet dat het eindniveau van de Ad PEP wordt aangetoond volgens de afstudeerprocedure Ad zoals die in het generieke deel is beschreven. Het panel is ervan overtuigd dat het beoogde niveau wordt behaald. Het panel is het eens met het uitgangspunt dat het passend is om het eindniveau op meerdere momenten en aan de hand van meerdere producten aan te tonen. Het eindniveau wordt aangetoond in module drie en vier. De werken van module 3 en module 4 worden derhalve allemaal aangemerkt als eindwerken.

Aan het eind van de opleiding wordt in een gesprek teruggekeken en vooruitgeblikt in het kader van leven lang leren. Aan de hand van dit gesprek vindt een toets plaats over het professioneel functioneren van de student op Ad-niveau en wordt nagegaan of de student beschikt over de vijf landelijk vastgestelde kenmerken van het Ad-niveau.

Kwaliteit studentwerken

Per 1 september 2021 hebben acht studenten de Ad PEP afgerond. Hiervan zijn drie studenten afgestudeerd met het uitstroomprofiel Educatie, drie studenten met het profiel Social Work Gehandicaptenzorg en twee studenten met het uitstroomprofiel Social Work Jeugdzorg/Pedagogiek. Twee studenten zijn doorgestroomd naar de bachelor Social Work. Het panel heeft een selectie van de eindwerken van deze afgestudeerden bestudeerd. Het panel is overtuigd van het niveau van de bestudeerde beroepsproducten. Het panel ziet een mooie verbinding tussen praktijk en theorie. De lay-out is doorgaans goed verzorgd en de inhoud van de producten is op het niveau van een Associate degree. Het panel merkt op dat bij de beoordelingen het onderscheid tussen voldoende of goed niet altijd even goed wordt onderbouwd. Het panel adviseert daarom de onderbouwingen consequent en navolgbaar in de beoordelingen op te nemen.

Studenten Ad PEP tonen het eindniveau deels aan door het participeren in of verrichten van een praktijkonderzoek. Hierin doen de Ad-studenten hetzelfde als de bachelorstudenten, maar dan minder complex. Het panel raadt de opleiding aan zich te bezinnen op de visie ten aanzien van onderzoek in de Ad PEP-opleiding in aansluiting op de bevinding die bij standaard 2 is aangegeven.

Functioneren studenten na opleiding.

Werkgevers merken op dat de studenten zich verder ontwikkelen tijdens de opleiding. Vooral ervaren ze dat studenten zich persoonlijk en professioneel manifesteren en ontwikkelen. De studenten geven ook aan dat ze tijdens de opleiding een persoonlijke en professionele ontwikkeling doormaken. De positie van de Ad'er PEP in de beroepspraktijk is nog in wording zoals ook bij standaard 1 is aangegeven. De aanbeveling, adviezen en aanmoedigingen worden door de afgestudeerden en werkgevers onderschreven.

Eindoordeel over de opleiding

	Deeltijdopleiding Ad Pedagogisch Educatief Professional
<i>Standaard 1 Beoogde leerresultaten</i>	Voldoet
<i>Standaard 2 Onderwijsleeromgeving</i>	Voldoet
<i>Standaard 3 Toetsing</i>	Voldoet
<i>Standaard 4 Gerealiseerde leerresultaten</i>	Voldoet

De deeltijdopleiding Ad Pedagogisch Educatief Professional voldoet op alle standaarden aan de basiskwaliteit van het beoordelingskader. De oordelen zijn gewogen volgens de beslisregels van de NVAO. Op basis van de positieve kwaliteit over de vier standaarden komt het panel tot een positief eindoordeel over de opleiding als geheel. Het visitatiepanel beoordeelt de kwaliteit van de deeltijdvariant van de bestaande Ad-opleiding Pedagogisch Educatief Professional van de Christelijke Hogeschool Ede als **positief**.

Aanbevelingen

Standaard 1

Het panel beveelt aan om de positie van de Ad'er PEP verder uit te werken: wat kan en mag een afgestudeerde Ad'er PEP in de beroepspraktijk? Hierbij is het van belang om duidelijk te zijn over de mogelijke bijdrage van Ad PEP in de route naar de SKJ-registratie.

Schets van de opleiding Bedrijfskunde

De bacheloropleiding Bedrijfskunde is één van de acht bacheloropleidingen die CHE in de flexibele deeltijdvariant aanbiedt. De opleiding is in deeltijd gestart in 2018, conform het onderwijskundig concept voor CHE-deeltijdonderwijs. De opleiding wordt ook in voltijd aangeboden. Deeltijd Bedrijfskunde maakt samen met de bachelordeeltijdopleidingen HRM en Communicatie deel uit van de 'zakelijke opleidingen'. Inhoudelijk gezien werken deze opleidingen samen in een aantal modules, waarvoor zij gemeenschappelijke leeruitkomsten hebben geformuleerd. De keuze voor deze samenwerking vloeit voort uit inhoudelijke overwegingen (overeenkomst in professionele rollen en vakinhoud) en praktische overwegingen (schaalgrootte en samenwerking tussen de voltijdopleidingen HRM en Bedrijfskunde).

De opleiding Bedrijfskunde leidt studenten op die binnen het bedrijfskundig domein bezig zijn met de volgende stap in hun ontwikkeling als analist, leidinggevende of adviseur. Studenten Bedrijfskunde aan de CHE hebben oog voor de menselijke maat: regels en procedures zijn belangrijk, maar het draait primair om mensen en de manier waarop zij hun talenten kunnen inzetten, is de visie van de opleiding. Betrokkenen bij de deeltijdopleiding Bedrijfskunde willen zorgvuldig omgaan met wat hen is toevertrouwd. Deze visie past bij de christelijke identiteit van CHE. De opleiding richt zich specifiek op 'professionals met minimaal enkele jaren werkervaring'. In de praktijk ziet de opleiding steeds jongere geïnteresseerde studenten komen, die de overstap van voltijd naar deeltijd willen maken, of de voorkeur geven aan deeltijd boven voltijd.

In 2018 is de deeltijdopleiding gestart met tien studenten. Ten tijde van de visitatie telde de opleiding 57 studenten. Een student is inmiddels afgestudeerd.

Basisgegevens opleiding

Naam opleiding in CROHO	B Bedrijfskunde
Oriëntatie en niveau	Hbo Bachelor
Graad	Bachelor of Science (B)
Aantal studiepunten	240
Locatie	Ede
Onderwijstaal	Nederlands
Variant	Deeltijd
Registratienummer in CROHO	34035

Beoordeling NVAO-standaarden deeltijdopleiding Bachelor Bedrijfskunde

Standaard 1 Beoogde leerresultaten

De beoogde leerresultaten passen bij het niveau en de oriëntatie van de opleiding en zijn afgestemd op de verwachtingen van het beroepenveld en het vakgebied en op internationale eisen.

- *De visie van de instelling op flexibilisering is vertaald naar een onderwijskundig concept dat is doorgevoerd in de experimenteervariant;*
- *De leeruitkomsten zijn vertaald naar eenheden van leeruitkomsten van maximaal 30 EC, die gezamenlijk en in samenhang de student in staat stellen de eindkwalificaties te realiseren;*
- *De leeruitkomsten zijn (a) leerwegonafhankelijk, (b) representatief voor de eindkwalificaties van de opleiding, (c) herkenbaar voor het werkveld, (d) specifiek en meetbaar, (e) transparant, (f) samenhangend en (g) duurzaam.*

Conclusie

De opleiding **voldoet** aan de basiskwaliteit voor deze standaard. Het panel stelt vast dat de opleiding Bedrijfskunde over een eigen visie beschikt op het vak waarmee ze haar studenten toerust. Aandacht voor professionele identiteit, lef, kritische attitude, mensgerichtheid en de wens om te werken vanuit de bedoeling zijn daar elementen van. Het panel ziet dat de opleiding de landelijke vastgestelde eindkwalificaties toepast in haar beoogde leerresultaten maar ziet wel dat daar nog een verdere ontwikkeling in mogelijk is. Het niveau van de beoogde leerresultaten ligt op NLQF-6 niveau, waarmee de opleiding voldoet aan de eisen die nationaal en internationaal aan het bachelorniveau gesteld worden.

De opleiding heeft de CHE-onderwijsvisie op flexibilisering herkenbaar geadopteerd. De kwaliteit van de leeruitkomsten acht het panel op orde. De leeruitkomsten voldoen aan de eisen die daar vanuit het experiment aan worden gesteld. Wel ziet het panel dat de nadruk op generieke leeruitkomsten een directe zichtbare koppeling met de landelijk vastgestelde eindkwalificaties belemmert. Daar is ruimte voor doorontwikkeling. De leeruitkomsten vormen een solide basis voor de flexibele inrichting van het onderwijs.

Onderbouwing

Beroeps- en opleidingsprofiel

De opleiding Bedrijfskunde beoogt studenten op te leiden, die leren om met onderbouwde, waardengedreven afwegingen te komen tot hun professionele positie in een intercultureel krachtenveld met morele dimensies. Meer concreet geeft de opleiding studenten een aantal grondregels mee: (1) wees steeds gericht op de bedoeling van de organisatie, (2) neem leiding en betrek mensen bij wat je doet, (3) ken je zelf en ontwikkel onder meer waardenvastheid in ambivalentie en tot slot (4) draag bij aan de kwaliteit van het bestaan: wees bereid om maatschappelijke verantwoordelijkheid af te leggen van wat je doet (Zelfevaluatie Bedrijfskunde).

Het panel herkent deze elementen in de invulling van de leeruitkomsten bij de modules en de formulering van de leeruitkomsten. Ook in gesprekken met studenten en docenten komt deze profilering naar buiten. Het panel vindt deze profilering passend bij de opleiding en het

christelijke, spirituele karakter van CHE. De nadruk op de ontwikkeling van Professionele Identiteit is daar een goed voorbeeld van. Ander voorbeeld is de leeruitkomst 4.3, Values, die gericht is op het maken van waardengedreven overwegingen en het verantwoorden van een visie op de rol van bedrijfskundige.

Het panel herkent de breedte waarmee de opleidingen studenten opleidt tot T-shaped professional (zie ook het generieke deel), waardoor studenten en afgestudeerden op een breed terrein aan de slag zijn of gaan. Studenten zijn werkzaam als salesmanager, bedrijfsleider, logistiek manager, accountmanager, kwaliteitsmedewerker, marketing adviseur of ondernemer.

Beoogde leerresultaten

De opleiding Bedrijfskunde van CHE heeft haar beoogde leerresultaten gebaseerd op het Landelijk Opleidingsprofiel uit 2018.

De beoogde leerresultaten zijn daarin omschreven in 'bedrijfskundige handelingen', competenties en kennisgebieden. De bedrijfskundige handelingen zijn geformuleerd in de bedrijfskundige regulatieve cyclus van Strien c.s. en bestaan uit: (1) Probleemidentificatie, (2) Diagnose, (3) Ontwerpen, (4) Veranderen en (5) Evalueren.

De onderscheiden competenties zijn kennis (Knowledge), vaardigheden (Skills), houding waarden en ethiek (Attitude, Values en Ethics) staan omschreven.

Als kennisgebieden zijn benoemd Organizational Behaviour, Strategic Management, Operations Management en Information Management. Het gaat hierbij om kennisgebieden die niet zijn geoperationaliseerd in kennisinhouden.

De beoogde leerresultaten van de CHE Deeltijdopleiding Bedrijfskunde zijn te destilleren uit het geheel van leeruitkomsten. Het panel ziet dat de opleiding een vertaalslag heeft gemaakt naar leeruitkomsten in lijn met het onderwijskundig concept van CHE-Deeltijd. Er is onderscheid gemaakt tussen generieke leeruitkomsten en opleidingsspecifieke leeruitkomsten.

Het panel heeft de beoogde leerresultaten bestudeerd en stelt vast dat het NLQF-6 niveau daarin goed geborgd is, onder meer in de generieke leeruitkomsten. Dat betekent dat de beoogde leerresultaten voldoen aan het hbo-bachelorniveau.

Daarnaast ziet het panel dat in de generieke en in de opleidingsspecifieke leeruitkomsten aansluiting is gezocht bij het Landelijk Opleidingsprofiel uit 2018. Studenten leren bijvoorbeeld om bij iedere bedrijfskundige opgave waar zij voor staan de regulatieve cyclus van Van Strien toe

te passen. Daarbij nemen zij verschillende rollen aan als die van analist, adviseur of leidinggevende innemen. Het panel vindt dat een goede keuze.

Conform het landelijk opleidingsprofiel heeft de CHE Bedrijfskunde Deeltijd niet gekozen voor een specifieke BoKS, maar voor een benadering waarin de student situationeel gevraagd wordt om kennis en inzichten te verzamelen en te verantwoorden bij praktijkgerichte opdrachten. Het panel kan met die keuze instemmen.

Het panel begrijpt dat het door de CHE gekozen onderwijskundig concept voor deeltijdonderwijs gevolgen heeft voor opleidings specifieke herkenbaarheid van de beoogde leerresultaten. Meer dan de helft van de leeruitkomsten bestaat immers uit generiek geformuleerde leeruitkomsten. Het panel ziet ook dat de daadwerkelijke invulling van deze leeruitkomsten leidt tot de ontwikkeling van opleidings specifieke kennis en vaardigheden (zie verder standaard 2, 3 en 4). De opleiding vindt zelf dat de aansluiting met het landelijke opleidingsprofiel nog verdere doorontwikkeling behoeft. Zo stelt de opleiding zelf vast dat het kennisgebied operations management nog verdere versterking behoeft.

Het panel zou een explicietere bedrijfskundige invulling van de beoogde leerresultaten van de opleiding Bedrijfskunde willen bepleiten, om daardoor meer sturing te geven aan een herkenbaarder bedrijfskundig profiel voor de opleiding. Ander voordeel daarvan zou zijn dat de opleiding zo ook meer zichtbaar de landelijke trends en internationale ontwikkelingen in haar leeruitkomsten inbedt.

Leeruitkomsten

De opleiding Bedrijfskunde heeft net als de andere bacheloropleidingen een onderwijsprogramma opgebouwd uit acht modules van ieder 30 EC. De modules worden gevormd door drie leeruitkomsten van ieder 10 EC.

In het generieke deel van deze rapportage staat de inhoud van de generieke leeruitkomsten beschreven. In totaal gaat het om 130 EC.

Opleidings specifiek is de invulling van een leeruitkomst van module 1 en de leeruitkomsten van module 2, 3 en 4. In totaal zijn 110 EC gemoeid met opleidings specifieke leeruitkomsten. Drie van deze leeruitkomsten (in totaal 30 EC) zijn opgesteld in samenwerking met HRM en Communicatie, de andere zakelijke opleidingen.

Het panel heeft de kwaliteit van de leeruitkomsten bestudeerd en vindt deze op niveau. De kwaliteit van de leeruitkomsten voldoet aan de eisen die het Experiment Leeruitkomsten hieraan stelt. De leeruitkomsten dekken het bachelorniveau overtuigend af.

Hierboven constateerde het panel al dat de relatie tussen de leeruitkomsten en het landelijk opleidingsprofiel in de formulering sterker gelegd kan worden. Het landelijk profiel is van zichzelf al vrij generiek en vraagt eerder om een specifieke dan een generieke operationalisering in het curriculum, vindt het panel. Daarbij maakt het panel wel de aantekening dat de opleiding zelf de relatie tussen de landelijke afgesproken beoogde leerresultaten en de leeruitkomsten kritisch beschouwt. De opleiding geeft in de Zelfevaluatie aan dat zij voornemens is om de match te tussen opleidingsprofiel en het curriculum te willen versterken. Het panel moedigt dit voornemen aan en heeft de steviger aansluiting bij het landelijk profiel als aanbeveling aan het einde van dit rapport opgenomen.

Het panel is tevreden over de leerwegaafhankelijke formulering van de leeruitkomsten. Ook de samenhang, transparantie en duurzaamheid van de leeruitkomsten zijn in orde. De leeruitkomsten helder zijn uitgewerkt in indicatoren, vindt het panel. Wel merkt het panel op dat de grotendeels generieke invulling van de leeruitkomsten deze minder specifiek en meetbaar maakt dan zou kunnen. De bacheloropleidingen, waaronder de opleiding Bedrijfskunde, vangen dit op door een meer opleidingsspecifieke invulling van de beoordelingscriteria te hanteren. Het panel ondersteunt dit van harte en ziet daarbij kansen voor de opleiding Bedrijfskunde om de opleidingsspecifieke beoordeling verder door te ontwikkelen.

Het panel heeft van vertegenwoordigers van het werkveld begrepen dat de leeruitkomsten voldoende het vakgebied afdekken. De werkveldvertegenwoordigers hechten veel belang aan de ontwikkeling van generieke skills als samenwerken, projectmatig werken en vaardigheden op het gebied van leiderschap. De aandacht voor de ontwikkeling van de professionele identiteit wordt zeer op prijs gesteld. Het panel stelt dan ook vast dat de leeruitkomsten goed herkenbaar zijn voor het werkveld.

Afstemming met het beroepenveld

De afstemming met het werkveld vindt plaats via de regionaal georganiseerde werkveldadviesraad van de voltijdsopleiding Bedrijfskunde, waar de deeltijdopleiding bij is aangesloten. Daarnaast vloeit uit het concept van dialogisch leren een continue afstemming voort tussen opleiding en de organisaties waar studenten werken.

Het panel hoort van vertegenwoordigers uit het werkveld dat de opleiding open staat voor feedback en de suggesties om leeruitkomsten aan te passen. Zo is de opleiding in gesprek met de werkveldadviesraad over de invulling van de leeruitkomsten van de generieke modules 6, 7 en 8. Ook komen in de gesprekken actuele onderwerpen zoals de komende energietransitie aan bod en hoe deze een plek kunnen krijgen binnen Bedrijfskunde. Het panel vindt het te waarderen dat de opleiding zo open staat voor input uit het werkveld. Wel vindt het panel het van belang dat de opleiding de invloed van het regionaal werkveld op haar visie op het beroepsbeeld in balans houdt met wat er zich landelijk en internationaal afspeelt op het gebied van bedrijfskunde. Door de visie te blijven ijkken op het landelijk opleidingsprofiel, is de landelijke input vanuit het werkveld adequaat geborgd, meent het panel.

Standaard 2 Onderwijsleeromgeving

Het programma, de onderwijsleeromgeving en de kwaliteit van het docententeam maken het voor de instromende studenten mogelijk de beoogde leerresultaten te realiseren.

Experiment leeruitkomsten:

- *Leersituatie en –omgeving zijn passend bij de beoogde leeruitkomsten en bij de behoefte en omstandigheden van (een groep) studenten;*
- *Opleiding kan verantwoorden dat de leeractiviteiten en de begeleiding van studenten adequaat zijn voor het behalen van de leerresultaten en houdt daarmee rekening met verschillen in achtergrond van studenten;*
- *Docenten zijn aantoonbaar competent om studenten te begeleiden bij de keuze voor en vormgeving van de leeractiviteiten*
- *Student voldoet aan de wettelijke instroomeisen;*
- *Vooraf maken opleiding en studenten expliciete inhoudelijke afspraken over de invulling van het individuele opleidingstraject per eenheid van de leeruitkomsten en de begeleiding daarvan door de docent*
- *Bij duale opleiding is een tripartite overeenkomst met de werkorganisatie verplicht, bij deeltijd wenselijk*
- *De opleiding verantwoordt hoe docenten tot een eenduidige interpretatie van leeruitkomsten komen;*
- *De opleiding heeft een gestructureerde praktijk van kwaliteitsborging van opleidingstrajecten van individuele studenten en de versterking ervan door tussentijdse evaluatie en verbetering.*

Conclusie

De opleiding **voldoet** aan de basiskwaliteit voor deze standaard. Het panel vindt dat de opleiding Bedrijfskunde er goed in geslaagd is een onderwijsprogramma te ontwikkelen, waarin studenten een eigen gepersonaliseerde leerroute kunnen kiezen afhankelijk van hun eerder verworven competenties en opgedane leerervaringen, persoonlijke omstandigheden en hun specifieke werksituatie. Studenten worden daarmee goed in staat gesteld om zich te professionaliseren en de beoogde leerresultaten eigen te maken. Het principe van het dialogisch leren, waarbij een prominente plaats voor het leren op de werkplek is ingeruimd, komt goed uit de verf. De samenwerking tussen trajectbegeleiders van de opleiding, de werkplekbegeleiders van de student en de student zelf leidt tot een passende invulling van de leeruitkomsten. Het panel waardeert verder de verbondenheid van lectoraat met de opleiding en vindt dat positief voor de ontwikkeling van onderzoeksvaardigheden van studenten. Het panel heeft een enthousiast, betrokken en deskundig docententeam aangetroffen. De vele kalibratiesessies over de interpretatie van de leeruitkomsten en stevig verankerde kwaliteitsstructuur geven aan dat de opleiding sterk gedreven is om een goede kwaliteit van onderwijs te (blijven) bieden.

Onderbouwing

Opzet en Inhoud van het programma

De bacheloropleiding Bedrijfskunde wordt inhoudelijk ingevuld door de toepassing van de generieke leeruitkomsten in de modules 1, 6,7 en 8 en vakinhoudelijk in de opleidingsspecifieke leeruitkomst van module 1 en de modules 2, 3 en 4.

De opleidingsspecifieke modules zien er als volgt uit:

- De opleidingsspecifieke leeruitkomst van module 1 betreft de ontwikkeling van basiskennis: studenten moeten aantonen over inzicht en begrip te beschikken van relevante organisatiekundige, juridische en bedrijfseconomische theorie voor het analyseren van organisatie en professionele rollen. Studenten moeten verder hun eigen organisatie met behulp van deze kennis analyseren en vergelijken met twee andere organisaties (liefst van hun medestudenten), de leiderschapsstijlen van twee leidinggevenden van twee verschillende organisaties vergelijken en tot slot principes, kennis en vaardigheden zoals programma- en projectmanagement toepassen in de realisering van het beroepsproduct.
- Module 2 betreft drie leeruitkomsten over de interne en externe omgeving van de organisatie. Twee van deze leeruitkomsten (intern/extern onderzoek en procesverbetering) zijn gezamenlijk met de andere zakelijke opleidingen HRM en Communicatie geformuleerd. De derde leeruitkomst betreft context en strategie.
- Module 3 gaat over de drie basisrollen van de bedrijfskundige analyseren, adviseren en leiden. De eerste leeruitkomst gaat over analyseren en adviseren is gezamenlijk met de andere twee zakelijke opleidingen HRM en Communicatie geformuleerd. De andere twee leeruitkomsten zijn opleidingsspecifiek en richten zich op de verbinding tussen organisatie en overheid en people- en qualitymanagement.
- Module 4 is gericht op informatie en strategie. Leeruitkomsten zijn Informatiemanagement, Strategy & International Business en Values.

Het panel is tevreden over de inhoud van de opleidingsspecifieke modules. Het vindt de inhoud van de modules passend bij het vak van bedrijfskundige en de profilering van CHE.

In lijn met de bevindingen bij standaard 1 over het veelal generieke karakter van de leeruitkomsten, vindt het panel de verdeling tussen vakinhoudelijke modules en generieke modules beter in balans moeten worden gebracht. Het panel heeft daarbij de suggestie om studenten eerst de vakinhoudelijke elementen eigen te laten maken en dan pas aan overstijgende en generieke leeruitkomsten te werken. Op die manier kunnen studenten vanuit de vakdiscipline meerwaarde leveren voor de anderen leeruitkomsten.

Het panel ziet overigens wel dat bedrijfskundige inhoud aan bod komt in de specifieke invulling van opdrachten bij de generieke modules, via leertaken, toetsmatrijzen en beoordelingscriteria. De generieke leeruitkomst 6.1 (Professioneel samenwerken) bijvoorbeeld wordt ingevuld vanuit het perspectief van de bedrijfskundige en richt zich daarbij op samenwerking in de keten. Ook de invulling van de leeruitkomst 8.1 Professionele identiteit kent opleidingsspecifieke elementen. De position paper die studenten gedurende de gehele opleiding voor dit onderwerp bijhouden, ziet

het panel als een waardevol instrument waarin studenten hun ontwikkeling als bedrijfskundige richting geven en vastleggen. Studenten geven aan dat het werken met de position paper hun helpt om na te denken over hun ontwikkeling en de wijze waarop zij daaraan sturing kunnen geven.

Andere generieke leeruitkomsten krijgen eveneens een opleidingsspecifieke invulling door de context, waarin deze moeten worden aangetoond. Dat geldt bijvoorbeeld voor Professioneel onderzoeken ten behoeve van de organisatie (6.3), maar ook voor innoveren en veranderen (7.2) en Ondernemend en projectmatig werken (7.3). De opleiding doet studenten opleidingsspecifieke suggesties voor de beroepsproducten die zij kunnen opstellen om de generieke leeruitkomsten aan te tonen. Bij de beoordeling maakt de opleiding gebruik van opleidingsspecifieke elementen in de rubrics. Het panel vindt met name dat laatste een waardevolle inzet om de generieke leeruitkomsten opleidingsspecifiek in te vullen en nodigt de opleiding uit om deze invulling verder te versterken.

Positief is het panel over het voornemen van CHE Deeltijd om de generieke modules 6,7 en 8 meer opleidingsspecifiek in te vullen. Het panel is daar voorstander van vanuit de overweging dat het pas goed mogelijk is om vakoverstijgend te werken als de vakkennis goed geborgd is.

Onderzoek

Het panel onderschrijft de visie op onderzoek van de opleidingen, zoals verwoord in de generieke rapportage. Studenten komen zowel in de generieke als in de opleidingsspecifieke modules in aanraking met onderzoek. Het panel ziet dat studenten worden gestimuleerd om aan te sluiten bij het methodisch werken conform de regulatieve cyclus van Strien c.s. Drie docenten zijn verbonden aan de kenniskring van het lectoraat Mens en Organisatie. Dit lectoraat richt zich op het thema 'Samen ondernemen vanuit een mensgerichte bedrijfskunde met het oog op een duurzame samenleving'. Het panel vindt dat een actueel thema voor het onderwijsprogramma voor deeltijdstudenten en stelt naar tevredenheid vast dat de opleiding samenwerkt met het lectoraat in de opdrachten voor opleidingsspecifieke leeruitkomsten, zoals leeruitkomst 2.1. (Marktonderzoek) en leeruitkomst 4.3, waarin studenten leren op methodische wijze morele dilemma's in organisaties te analyseren en te vertalen in voorstellen voor integriteitsbeleid. Het panel is daar positief over en ziet ruimte om deze samenwerking verder uit te breiden.

Internationalisering

Het panel ziet dat de opleiding Bedrijfskunde in verschillende leeruitkomsten aandacht besteedt aan internationalisering. Internationalisering krijgt vorm in het gebruik van internationale literatuur tijdens inspiratiesessies en in diverse – opleidingsspecifieke – leeruitkomsten. Een voorbeeld is leeruitkomst 3.2. waarin studenten gevraagd wordt om een organisatie te adviseren over haar positionering in het nationale en Europese krachtenveld en hoe deze te versterken. Leeruitkomst 4.2. staat in het teken van Strategy & International Business. In leeruitkomst 4.3. wordt studenten gevraagd om meerdere praktijken op het gebied van intercultureel diversiteits- en inclusiebeleid te analyseren.

Het panel ziet dat de opleiding haar best doet om internationalisering vorm te geven, binnen de beperkingen die een deeltijdopleiding nu eenmaal heeft om studenten internationale ervaringen te laten opdoen. Toch vindt het panel dat de huidige invulling van internationalisering beperkt wordt mede door de directe relatie die er tussen internationalisering en de eigen vaak regionaal of nationaal georiënteerde werkomgeving wordt gelegd. Het panel ziet kansen om tot verdere

verrijking van internationalisering te komen, mogelijk ook via digitale contacten of het betrekken van buitenlandse gastsprekers. Het panel vraagt de opleiding deze mogelijkheden te onderzoeken en in het programma in te bedden.

Intake

De opleiding Bedrijfskunde heeft een instroommoment per jaar in september. Studenten oriënteren zich op de opleiding met informatie op de website van CHE en open dagen. Via de website kunnen studenten een zelfscan invullen, waarmee zij een beeld krijgen van hun opleiding en welke leeruitkomsten zij eventueel al beheersen en mogelijk kunnen inzetten voor een instroomassessment zoals is beschreven in het generieke deel van het rapport. Vervolgens sluiten studenten met de opleiding een praktijkleerovereenkomst – de wettelijk verplichte onderwijsleerbijeenkomst - waarin de belangrijkste afspraken over hun opleiding zijn opgenomen. Omdat de student zijn werk- of stageplek inzet om leeruitkomsten te realiseren, tekent ook de werk- of stageplek de overeenkomst.

De opleiding geeft een negatief studieadvies aan een bachelorstudent als deze gedurende de inschrijvingsduur van twee aaneengesloten jaren de drie leeruitkomsten van module 1 niet heeft behaald. Dit is nog niet voorgevallen omdat de opleiding bij een aantal studenten rekening heeft gehouden met problemen in uitvoering van beroepsproducten bij hun organisatie in verband met Corona. In een latere fase is deze achterstand alsnog ingehaald.

Gepersonaliseerde leerroutes

Het panel stelt vast dat studenten van de bacheloropleiding Bedrijfskunde goed in staat zijn om een gepersonaliseerde leerroute te volgen. Studenten kunnen de opleiding versnellen door bijvoorbeeld vrijstellingen aan te vragen bij de start van de opleiding en tijdens het volgen van de modules. Het panel is zeer te spreken over de mogelijkheden die studenten hebben om te switchen in de volgorde van hele modules en delen van modules. Zo kunnen studenten tegelijkertijd werken aan twee leeruitkomsten van twee verschillende modules. Ook dat levert een versnelling op.

In de praktijk blijken studenten Bedrijfskunde hier minder gebruik van te maken dan de andere bachelorstudenten, zo blijkt uit de Zelfevaluatie. Dat komt onder meer door het geringe aantal studenten en de beperkte mogelijkheden om meerdere modules tegelijkertijd aan te bieden. Het panel heeft ondanks deze beperkingen toch studenten Bedrijfskunde gesproken die leeruitkomsten uit verschillende modules met elkaar combineren en een andere volgorde kiezen. Ook heeft een student zijn werkervaring via het instroomassessment kunnen valideren en daarmee zijn studie met 2,5 jaar bekort. Het panel vindt de flexibiliteit van het CHE bachelor-onderwijsprogramma en de mogelijkheden die het studenten biedt om gepersonaliseerde leerroutes te volgen een prachtige uitwerking van het Experiment Leeruitkomsten. Het panel complimenteert de opleiding niet alleen met het ontwerp maar ook met het gebruik ervan in de praktijk. Het panel is enthousiast over de meerwaarde die deze flexibele manier van opleiden voor werkende deeltijdstudenten biedt.

Blend van Onderwijsactiviteiten

Studenten van de bacheloropleiding maken gebruik van een blend van onderwijsactiviteiten bestaande uit werkplekleren, contactonderwijs en online leren.

Zoals beschreven in de Schets van de opleiding is *trialogisch leren* een belangrijk element van de bacheloropleidingen. Alle bacheloropleidingen, waaronder de opleiding Bedrijfskunde stellen dan ook eisen aan de werk- of stageplek waar studenten aan de slag gaan ten behoeve van het *werkplekleren*. In de praktijkleervereenkomst wordt afgesproken hoe de werkplek van de student ingezet wordt om de leeruitkomsten aan te tonen.

Het panel ziet dat het werkplekleren een centrale plek in het opleidingstraject inneemt. Voor studenten en hun werkgever biedt dat veel voordelen: studenten leren goed om de theorie die hun wordt geboden in de praktijk te brengen; werkgevers plukken direct voordelen van de opleiding van hun werknemers in de vorm van adequate en bij de praktijk passende beroepsproducten. Studenten vertellen veel kennis op te doen en dieper in de organisatie te duiken dan zij voor de opleiding deden. Het panel vindt dat een pluspunt. Wel vindt het panel het verrijkend voor studenten om tijdens de opleiding verschillende ervaringen op te doen in verschillende werkomgevingen. Studenten geven aan dat contact met andere studenten met een andere werkcontext hun perspectief op het vakgebied helpt verbreden. Met alle waardering daarvoor vindt het panel de kennismaking met andere werkcontexten op deze wijze beperkt. Het panel heeft de aanbeveling voor de opleiding uit om te bezien hoe meer verbreding in praktijkervaring in verschillende contexten – ook internationaal - tot stand kan worden gebracht.

Studenten zijn tevreden over het *contactonderwijs* dat zij volgen. Iedere module kent zes lesdagen, die in de Coronaperiode deels online, deels offline zijn ingevuld. Zoals vermeld in de generieke rapportage biedt de opleiding op de contactdagen inspiratiecolleges, leergroepbijeenkomsten, training en intervisie. Ook de bijeenkomsten met de trajectbegeleider worden op de contactdagen georganiseerd.

De studenten vinden vooral het contact tijdens deze dagen met de andere studenten in de professionele leergroepen waardevol (zie ook de generieke rapportage). Er vindt uitwisseling van werkervaring plaats en er zijn gesprekken over de voortgang in het aantonen van de leeruitkomsten. Bij een aantal modules met generieke leeruitkomsten werken studenten Bedrijfskunde in leergroepen ook samen met studenten van andere opleidingen. Leerzaam vinden zij: Studenten van andere opleidingen hebben vaak een ander perspectief en dat ervaren zij als een zinnige ervaring. Een voorbeeld is de module Procesverbetering, waarin studenten Communicatie, HRM en Bedrijfskunde met elkaar aan de slag gaan.

Vakinhoudelijke docenten geven verdiepende colleges en vervullen een coachende rol op de contactdagen en ondersteunen studenten zo in hun voortgang. Ook zorgen vakinhoudelijke docenten voor opleidingsspecifieke verdieping van de generieke leeruitkomsten. Studenten zijn daarbij vooral blij met de input van docenten die ook in de praktijk werkzaam zijn. Dat helpt hen om de verbinding tussen theorie en praktijk beter te leggen, geven zij aan.

Soms vinden de studenten de periodes tussen contactdagen te lang. Studenten lossen dat zelf op door onderling contact te leggen met andere studenten uit de Professionele leergroep, tussen de lesdagen door. Daarvoor zetten ze eerder andere communicatiemiddelen in dan Itslearning.

Tot slot maakt het *online leren* nog deel uit van de blend van onderwijsactiviteiten. Daarin speelt de digitale leeromgeving Itslearning een belangrijke rol. Op Itslearning is informatie te vinden over de opleiding, inclusief suggesties voor te bestuderen vakliteratuur, toetsmatrijzen en ander materiaal dat studenten kan helpen bij hun opdrachten en toetsing. Er zijn interactieve

mogelijkheden om als studenten onderling met elkaar en met docenten in contact te komen. Ook kunnen de beroepsproducten via Itslearning worden ingeleverd.

De studenten vinden Itslearning een goede informatiebron voor de opleiding, maar vinden het soms lastig om daar hun weg in te vinden. Studenten hebben de suggestie om een handleiding voor het gebruik van Itslearning voor zowel studenten als docenten op te stellen.

Voor onderling contact maken studenten eerder gebruik van WhatsApp dan van de mogelijkheden die Itslearning biedt. Studenten gebruiken de digitale leeromgeving wel voor contacten met docenten.

Het panel is het eens met studenten dat Itslearning waardevolle informatie over hun opleiding en de te volgen modules beschikt. Het panel ondersteunt de wens van studenten de leeromgeving beter toegankelijk te maken ook voor mensen die minder digitaal vaardig zijn.

Begeleiding

Het panel heeft kennisgemaakt met een zorgvuldig ingericht systeem van studentbegeleiding. Daarin zijn belangrijke rollen weggelegd voor de trajectbegeleider van de opleiding, de praktijkbegeleider van het werk en de vakinhoudelijke docent. De verschillende rollen van deze begeleiders staan uitgewerkt in de generieke rapportage.

De interactie tussen de trajectbegeleider, de vakinhoudelijke docent enerzijds en de praktijkbegeleider anderzijds is heel belangrijk, zeggen de studenten. Dat begint bij het ontwikkelen van een /leerarrangement per module. In eerste instantie vinden daarover gesprekken plaats tussen de vakinhoudelijk docent, de trajectbegeleider en de student zelf, om de betekenis en mogelijkheden van de leeruitkomsten te doorgronden. Vervolgens vindt er afstemming plaats met de praktijkbegeleider. De rol van praktijkbegeleider was nieuw bij de zakelijke opleidingen Bedrijfskunde, Communicatie en HRM, in tegenstelling tot opleidingen als Verpleegkunde en de opleiding tot leraar Basis Onderwijs, waar begeleiding op de werkplek beter ingeburgerd was. Het kostte studenten soms tijd om een goede praktijkbegeleider op de werkplek te vinden. Soms wordt de functie van praktijkbegeleider door meerdere personen ingevuld.

Studenten zijn tevreden over de begeleiding vanuit de opleiding. Zij vinden dat er een goede balans zit tussen het respect voor de eigen verantwoordelijkheid van studenten en de ondersteuning/begeleiding die nodig is om dit type onderwijs met alle flexibele mogelijkheden te laten slagen. Zij voelen zich 'zelfstandig begeleid', zoals een student dat noemde. Wel zien zij dat er soms wat 'ruis' zit op de lijn tussen trajectbegeleider en vakdocent over de interpretatie en de inhoudelijke invulling van de leeruitkomsten. Deze afstemming kan beter, vinden zij.

Het panel complimenteert de opleiding Bedrijfskunde met de zorgvuldige begeleiding van studenten. In de ogen van het panel is een goede begeleiding en check op de gepersonaliseerde leerroutes die studenten doorlopen in de bacheloropleiding essentieel. Bedrijfskunde slaagt daar goed in, terwijl de opleiding tegelijkertijd de zelfstandige rol van studenten intact laat.

Docenten

Het panel heeft kennisgemaakt met een deskundig en dicht op studenten staand docententeam. Aan de deeltijdopleiding Bedrijfskunde zijn negentien docenten verbonden, onder leiding van een coördinator. Deze docenten zijn in de regel ook verbonden aan de voltijdsopleiding Bedrijfskunde.

Vijftien van de negentien docenten zijn master opgeleid. Twaalf docenten werken tevens in de bedrijfskundige praktijk.

Alle docenten die de rol van examinerator vervullen hebben een BKE-certificaat.

De docenten volgen een professionaliseringstraject naar een meer coachende rol en de rol van assessor en worden zo goed voorbereid op de andere manier van lesgeven, die

Studenten zijn blij met hun docenten: ze vinden de betrokkenheid van docenten hoog en waarderen de korte communicatielijnen met docenten. Docenten staan open voor feedback en nemen studenten serieus, zo is hun ervaring.

Standaard 3 Toetsing

De opleiding beschikt over een adequaat systeem van toetsing.

Experiment leeruitkomsten:

- *De gehanteerde methoden en systemen van toetsing zijn geschikt voor leerwegonafhankelijk toetsen en beoordelen;*
- *De opleiding hanteert een heldere procedure voor toetsing, waarop de examinatoren zijn voorbereid;*
- *De examencommissie heeft daarbij een uitgesproken proactieve rol: zij hanteert een adequate methode om te borgen dat de leeruitkomsten voor individuele studenten worden gerealiseerd en dat examinatoren voldoen aan de vereiste kwalificaties om de leeruitkomsten op een eenduidige wijze te toetsen en te beoordelen.*

Conclusie

De opleiding **voldoet** aan de basiskwaliteit voor deze standaard. Het panel vindt dat de opleiding Bedrijfskunde over een adequaat systeem van toetsing beschikt. Studenten zijn goed in staat om de leeruitkomsten aan te tonen met behulp van leerwegonafhankelijke toetsen zoals beroepsproducten en (instroom)assessments. Het panel ziet dat studenten steeds meer gebruik kunnen maken van verschillende vormen van beroepsproducten en juicht deze ontwikkeling toe. Het panel vindt de toetsmatrijzen helder en zorgvuldig opgesteld. De beoordelingsformulieren zijn op orde, de onderbouwing van de beoordeling en de feedback kunnen nog aan kwaliteit winnen.

Het panel stelt vast dat de opleiding goed oog heeft voor de kwaliteitsborging van toetsing. Examinatoren en beoordelaars kalibreren regelmatig voorafgaand aan de beoordeling van beroepsproducten en assessments. Het panel is verder positief over de gedegen rol die examen- en toetscommissie vervullen.

Onderbouwing

Systeem van toetsing

De opleiding Bedrijfskunde sluit aan bij het Toetsbeleid Deeltijdopleidingen van CHE. Bedrijfskunde toetst de beheersing van de leeruitkomsten aan de hand van een instroomassessment, beroepsproducten en het eindgesprek. De opleiding maakt geen gebruik van separate kennistoetsen. Toetsing van kennis vindt integraal in de beroepsproducten plaats. Het panel is daarom tevreden met deze opzet van toetsing. Studenten kunnen op zes verschillende momenten in het jaar hun toetsmateriaal inleveren.

Leerwegonafhankelijke toetsen en beoordelen

Studenten kunnen zelf kiezen met welke beroepsproducten zij de leeruitkomsten gaan aantonen. Daarvoor leggen studenten in overleg met trajectbegeleider en praktijkbegeleider ieder half jaar afspraken vast in het leerarrangement. Op de digitale leeromgeving Itslearning zijn per module toetsmatrijzen opgenomen. De toetsmatrijzen bevatten suggesties voor het type beroepsproducten die studenten kunnen gebruiken.

De trajectbegeleiders vervullen een belangrijke rol bij het bepalen van het beroepsproduct, dat als toetsmateriaal geldt. Zij borgen dat studenten met het door hen gekozen beroepsproduct de

gevraagde leeruitkomsten ook daadwerkelijk kunnen aantonen. Daarover vindt afstemming plaats met de opleidingsspecifieke docent/examinator die de inhoud van de aan te tonen leeruitkomst bewaakt. De praktijkbegeleider beoordeelt de meerwaarde van het beroepsproduct voor de beroepspraktijk. Het panel hoort van studenten dat op deze wijze studenten gestimuleerd worden om opleidingsspecifieke beroepsproducten te ontwikkelen. Het panel herkent dat ook terug in de beroepsproducten die het heeft bestudeerd.

Beroepsproducten worden beoordeeld door de vakinhoudelijke docent. De beoordeling vindt plaats aan de hand van indicatoren en rubrics, die bij de generieke modules een Bedrijfskundige invulling hebben gekregen (leeruitkomsten 1.1, 1.2 en leeruitkomsten modules 6,7 en 8). Het panel vindt dat de indicatoren en de rubrics bij zowel de opleidingsspecifieke als de generieke indicatoren, nogal algemeen zijn geformuleerd. Dat biedt weliswaar ruimte om verschillende beroepsproducten in verschillende situaties te kunnen uitvoeren, maar beperkt ook de relatie met de vakinhoudelijke kanten van de opleiding die de student volgt. Ook valt op dat in de omschrijving van de rubrics geen kwalitatief verschil zit tussen een voldoende en een goed. Bij de beoordeling 'goed' heeft een student meer gedaan, maar niet iets beter gedaan. Het panel ziet dan ook ruimte voor een meer opleidingsspecifieke en kwalitatief onderscheidende invulling van de indicatoren en de rubrics. Het panel beveelt de opleiding aan om bij de beoordelingscriteria de taal van het landelijk opleidingsprofiel te hanteren en vanuit dat perspectief feedforward en feedback te geven.

De opleiding Bedrijfskunde beoogt in lijn met de overige deeltijdopleidingen om beroepsproducten holistisch te beoordelen. Bij de beroepsproducten die het panel heeft bestudeerd, vindt het panel de beoordelingen lastig navolgbaar in de wijze waarop de toebedeelde cijfers tot stand komen. Het panel begrijpt van de examencommissie dat de onderbouwing van de holistische beoordelingen een punt van aandacht is en onderschrijft de wens van de examencommissie om deze te versterken. Het panel vindt de feedback op de beroepsproducten weinig specifiek en ziet ook daar ruimte voor verbetering. Verder zou het panel er voorstander van zijn om tijdens het leertraject, waarin een beroepsproduct tot stand komt, meer feedforward te geven en daarbij ook te beoordelen hoe studenten deze feedforward hanteren.

Validering van eerdere leerervaringen

Het panel is enthousiast over het systeem van validering van eerdere leerervaringen (zie ook de generieke rapportage). Het systeem doet zoveel mogelijk recht aan wat studenten aan kennis en ervaring meebrengen, hoort het panel van studenten. Het valideringssysteem biedt ruimte om de opleiding te versnellen of de opleiding te verlichten. Het panel heeft diverse studenten gesproken die hiervan gebruik hebben gemaakt.

Borging kwaliteit toetsing en beoordeling

Examinatoren zijn verantwoordelijk voor de ontwikkeling van toetsmatrijzen en het beoordelingsformulier. De beoordelingen vinden plaats door beoordelaars onder verantwoordelijkheid van een examinator. Bij de beoordeling hanteert de opleiding het vierogenprincipe conform het CHE-toetsbeleid. Dat geldt ook voor de instroomassessments. Vanuit het werkveld geven praktijkbegeleiders advies over de beoordeling voor wat betreft de toepasbaarheid in de praktijk. Er vindt regelmatig intervisie en kallibratieplaats tussen de verschillende beoordelaars. Examinatoren zijn BKE-geschoold. Het panel hoort van de opleiding

er meer aandacht is voor de scholing van beoordelaars, waardoor het onderscheid in professionalisering tussen examinatoren en beoordelaars zal afnemen. Het panel vindt dat een goede ontwikkeling. Het panel is verder zeer te spreken over de rol en de betrokkenheid van de examen- en toetscommissie in de borging van de toetskwaliteit. Samenvattend vindt het panel dat de toetskwaliteit van de opleiding Bedrijfskunde goed geborgd is.

Standaard 4 Gerealiseerde leerresultaten

De opleiding toont aan dat de beoogde leerresultaten zijn gerealiseerd.

Experiment leeruitkomsten:

- *De toetsen en eindwerken dragen aantoonbaar aan het behalen van de leeruitkomsten.*

Conclusie

De opleiding **voldoet** aan de basiskwaliteit voor deze standaard. Het panel heeft een eindwerk bestudeerd van een van de studenten, die dankzij de opzet van de opleiding Bedrijfskunde de opleiding binnen drie jaar heeft weten af te ronden. Daarnaast heeft het panel van drie studenten diverse beroepsproducten bestudeerd, om zich een beeld te vormen van het te bereiken eindniveau. Het panel stelt vast dat het bestudeerde eindwerk het bachelorniveau voldoende aantoonst. Wel ziet het panel mogelijkheden meer vakinhoudelijke diepgang tot stand te brengen. De bestudeerde beroepsproducten van de overige modules zijn allen op niveau en geven het panel het vertrouwen dat de opleiding goed in staat is om studenten op het hbo-bachelorniveau te laten afstuderen.

Het panel heeft diverse studenten en werkveldvertegenwoordigers gesproken over de kwaliteit van studenten en afgestudeerden die een opleiding volgen bij CHE. Het panel is overtuigd dat deze opleiding studenten goed in staat stelt om zich verder als professionele bedrijfskundigen te ontwikkelen.

Onderbouwing

Aantonen van het eindniveau

Studenten tonen het eindniveau aan in module 8. Onderdeel daarvan is de position paper (leeruitkomst 8.1), waarover studenten een gesprek voeren en reflecteren over de ontwikkeling van hun professionele identiteit. Andere onderdelen zijn de leeruitkomst gericht op professioneel werken (8.2) en de leeruitkomst gericht op innovatieonderzoek (8.3). Deze beide leeruitkomsten kunnen in één beroepsproduct worden aangetoond. Het panel heeft een volledig einddossier bestudeerd, waarin alle leeruitkomsten van module 8 zijn aangetoond. Daarnaast heeft het panel beroepsproducten uit modules 3, 4, 6 en 7 bestudeerd. Het ging daarbij om onder meer om adviesplan, een interventiedocument gericht op de duurzame inzetbaarheid van medewerkers op een afdeling en een advies voor verbetering in de samenwerking in teams. Inmiddels zijn de zakelijke bacheloropleidingen begonnen met het opnieuw ontwerpen van het afstudeertraject. Daarbij willen de opleidingen de relatie met de landelijk afgesproken inhoudelijke eindniveaus van de verschillende opleidingen verstevigen. Het panel vindt dat een goede zaak.

Kwaliteit studentwerken

Het panel is op basis van het bestudeerde beroepsproduct van module 8 overtuigd van het NLQF-6 niveau daarmee wordt aangetoond. Ook de kwaliteit van de overige beroepsproducten geven het panel het vertrouwen dat de studenten leerresultaten op NLQF-6 niveau zullen realiseren en daarmee zullen voldoen aan het hbo-bachelorniveau.

Inhoudelijk gezien ziet het panel ruimte voor doorontwikkeling. Die doorontwikkeling heeft vooral te maken met de opleidingsspecifieke inhoud van de beroepsproducten. Deze zijn over het

algemeen breed georiënteerd: zo bevat het eindwerk een onderzoek en een advies voor een verandertraject dat voor een belangrijk deel draait om de kwaliteit van interne communicatie. Ook ziet het panel diverse beroepsproducten waarin de inhoud eerder een relatie met HRM lijkt te hebben dan met Bedrijfskunde. Het panel beveelt aan om opleidingsspecifieke elementen meer zichtbaar in de beroepsproducten te laten terugkomen en daar de verdieping in te zoeken.

De zakelijke opleidingen, waaronder de opleiding Bedrijfskunde realiseren zich ook dat er meer ruimte kan zijn voor opleidingsspecifieke kennis en rollen en is bezig om te onderzoeken op welke wijze dat in de generieke modules, waaronder ook de afstudeermodule, kan worden ingebed. Het panel verwacht dat daarmee ook een deel van de aandachtspunten worden aangepakt, die het bij de beroepsproducten heeft geconstateerd.

Functioneren studenten na opleiding

Het panel heeft studenten en werkgevers gesproken die met enthousiasme spraken over de toegevoegde waarde van de opleiding en het functioneren van deeltijdstudenten voor en na de opleiding Bedrijfskunde. Het panel deelt dat enthousiasme, afgaand op de gesprekken die het met studenten heeft gevoerd. Het panel heeft kennisgemaakt met veelbelovende zich verder ontwikkelende professionals, die goed hun weg in de beroepspraktijk weten te vinden.

Eindoordeel over de opleiding

	Deeltijdopleiding B Bedrijfskunde
<i>Standaard 1 Beoogde leerresultaten</i>	Voldoet
<i>Standaard 2 Onderwijsleeromgeving</i>	Voldoet
<i>Standaard 3 Toetsing</i>	Voldoet
<i>Standaard 4 Gerealiseerde leerresultaten</i>	Voldoet

De deeltijdopleiding Bedrijfskunde, voldoet op alle standaarden aan de basiskwaliteit van het beoordelingskader. De oordelen zijn gewogen volgens de beslisregels van de NVAO. Op basis van de positieve kwaliteit over de vier standaarden komt het panel tot een positief eindoordeel over de opleiding als geheel. Het visitatiepanel beoordeelt de kwaliteit van de deeltijdvariant van de bestaande hbo-bacheloropleiding Bedrijfskunde van de Christelijke Hogeschool Ede als **positief**.

Aanbevelingen

Standaard 1

- Zoek meer herkenbaar de aansluiting bij landelijk afgesproken eindkwalificaties;

Standaard 2

- Verrijk het leren van studenten, door hen ook ervaring in andere werkcontexten op te laten doen en internationale ervaring op te doen;

Standaard 3

- Gebruik bij de beoordelingscriteria de taal van de landelijke opleidingsprofielen en geef vanuit dat perspectief feedforward en feedback;

Standaard 4

- Laat opleidingsspecifieke elementen meer zichtbaar in de beroepsproducten en de eindwerken terugkomen en zoek daar de verdieping in.

Schets van de opleiding Communicatie

De bacheloropleiding Communicatie is één van de acht bacheloropleidingen die CHE in de flexibele deeltijdvariant aanbiedt. De opleiding is in deeltijd gestart in 2018, conform het onderwijskundig concept voor CHE-deeltijdonderwijs. De opleiding wordt ook in voltijd aangeboden. Deeltijd Communicatie maakt samen met de bachelordeeltijdopleidingen HRM en Bedrijfskunde onderdeel uit van de 'zakelijke opleidingen'. Inhoudelijk gezien werken deze opleidingen samen in een aantal modules, waarvoor zij gemeenschappelijke leeruitkomsten hebben geformuleerd. De keuze voor deze samenwerking vloeit voort uit inhoudelijke overwegingen (overeenkomst in professionele rollen en vakinhoud) en praktische overwegingen (schaalgrootte en samenwerking tussen de voltijdopleidingen HRM en Bedrijfskunde).

De opleiding Communicatie leidt studenten op tot vakinhoudelijke, sensitieve en zelfsturende professionals, die zich vooral de vaardigheden eigen maken behorend tot storytelling, storylistening en storysharing. De opleiding kiest hiervoor in de overtuiging dat het tijdperk van de puur zendende communicatieprofessional voorbij is. Het accent in de opleiding ligt dan ook op contact kunnen maken en kunnen luisteren naar wat de doelgroep nodig heeft. De 'oriëntatie op de ander' is een speerpunt van de opleiding, passend bij de identiteit van CHE als hogeschool. De opleiding richt zich specifiek op 'professionals met minimaal enkele jaren werkervaring'. In de praktijk ziet de opleiding steeds jongere geïnteresseerde studenten komen, die de overstap van voltijd naar deeltijd willen maken, of de voorkeur geven aan deeltijd- boven voltijdonderwijs.

In 2018 is de deeltijdopleiding gestart met vijf studenten. Ten tijde van de visitatie telde de opleiding 22 studenten. Vijf studenten hebben de module afstuderen afgerond of zijn daar mee bezig.

Basisgegevens opleiding

Naam opleiding in CROHO	B Communicatie
Oriëntatie en niveau	Hbo Bachelor
Graad	Bachelor of Arts (B)
Aantal studiepunten	240
Locatie	Ede
Onderwijstaal	Nederlands
Variant	Deeltijd
Registratienummer in CROHO	34405

Beoordeling NVAO-standaarden deeltijdopleiding Bachelor Communicatie

Standaard 1 Beoogde leerresultaten

De beoogde leerresultaten passen bij het niveau en de oriëntatie van de opleiding en zijn afgestemd op de verwachtingen van het beroepenveld en het vakgebied en op internationale eisen.

- *De visie van de instelling op flexibilisering is vertaald naar een onderwijskundig concept dat is doorgevoerd in de experimenteervariant;*
- *De leeruitkomsten zijn vertaald naar eenheden van leeruitkomsten van maximaal 30 EC, die gezamenlijk en in samenhang de student in staat stellen de eindkwalificaties te realiseren;*
- *De leeruitkomsten zijn (a) leerwegonafhankelijk, (b) representatief voor de eindkwalificaties van de opleiding, (c) herkenbaar voor het werkveld, (d) specifiek en meetbaar, (e) transparant, (f) samenhangend en (g) duurzaam.*

Conclusie

De opleiding **voldeet** aan de basiskwaliteit voor deze standaard. Het panel stelt vast dat de opleiding Communicatie over een eigen visie beschikt op het communicatievak, waarmee ze haar studenten toerust. Aandacht voor professionele identiteit, maatschappelijke betrokkenheid, storytelling en schrijfvaardigheden zijn daar elementen van. Het panel ziet dat de opleiding de landelijke vastgestelde eindkwalificaties toepast in haar beoogde leerresultaten maar ziet dat daar nog een verdere ontwikkeling in mogelijk is. Het niveau van de beoogde leerresultaten ligt op NLQF-6 niveau, waarmee de opleiding voldoet aan de eisen die nationaal en internationaal aan het bachelorniveau gesteld worden.

De opleiding heeft de CHE-onderwijsvisie op flexibilisering herkenbaar geadopteerd. De kwaliteit van de leeruitkomsten voldoet aan de eisen, die daar vanuit het Experiment Leeruitkomsten aan worden gesteld. Het panel vindt daarbij dat de nadruk op generieke leeruitkomsten en de NLQF een directe zichtbare koppeling met de landelijk vastgestelde eindkwalificaties en de beroepsniveauprofilen van de beroepsorganisatie van communicatieprofessionals belemmert. Daarin is nog doorontwikkeling mogelijk. De leeruitkomsten vormen een solide basis voor de flexibele inrichting van het onderwijs.

Onderbouwing

Beroeps- en opleidingsprofiel

Zoals gesteld in de 'Schets van de opleiding' kiest de deeltijdopleiding Communicatie voor een profiel gericht op storytelling, storylistening en storysharing. De opleiding beoogt communicatieprofessionals als 'vakmensen met hart voor het communicatieve ambacht en aandacht voor strategisch reputatiemanagement, crossmediale storytelling en begeleiding en facilitering van teams en communicatieprocessen'. Als onderscheidende elementen noemt de opleiding in de Zelfevaluatie de aandacht voor professionele identiteit, maatschappelijke betrokkenheid, storytelling en schrijfvaardigheden. Het panel herkent deze elementen in de invulling van de modules en de formulering van de leeruitkomsten. Ook in gesprekken met studenten en docenten komt deze profilering naar voren. Het panel vindt deze profilering passend bij de opleiding en het christelijke, spirituele karakter van CHE.

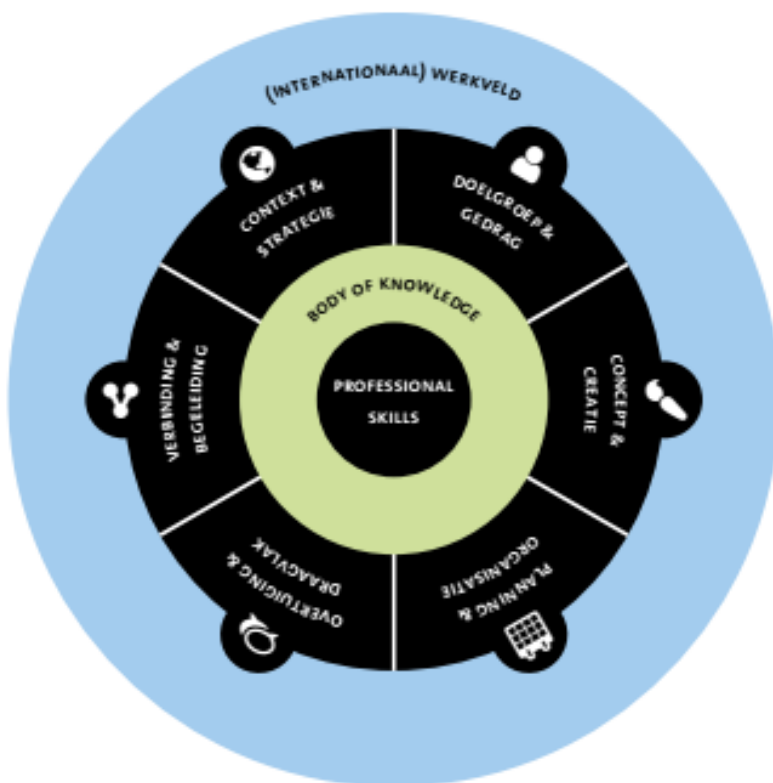
De afgestudeerde communicatieprofessionals van CHE voelen zich thuis in het brede vak van communicatie: CHE-studenten gaan en zijn aan de slag als communicatiemedewerker bij een organisatie, als online marketeer, (junior) conceptmanager of content creator. Ook zijn veel studenten en afgestudeerden aan de slag als zzp'er of met een eigen bedrijf met webdesign, social media of als communicatieadviseur.

Het panel herkent de breedte waarmee de opleidingen studenten opleidt tot T-shaped professional (zie ook het generieke deel), waardoor studenten en afgestudeerden op een breed terrein aan de slag zijn of gaan.

Beoogde leerresultaten

De Communicatieopleiding van CHE heeft haar beoogde leerresultaten gebaseerd op het in 2019 LOCO-kwalificatiemodel en de daarmee verbonden beroepsniveauprofilen van Logeion, de beroepsorganisatie van communicatieprofessionals.

Het landelijk kwalificatiemodel is opgebouwd uit zes kerngebieden waarbinnen communicatieprofessional zijn werk doet. De zes kerngebieden zijn (1) context en strategie, (2) doelgroep en gedrag, (3) concept en creatie, (4) planning en organisatie, (5) overtuiging en draagvlak en (6) verbinding en begeleiding.

In het midden van bovenstaand model is de Body of Knowledge opgenomen, de landelijke Kennisbasis.

De beroepsniveauprofilen van Logeion beschrijven het werk van de communicatieprofessional in een model met zes kerntaken (zoals analyseren, adviseren, begeleiden en organiseren) en zes niveaus (variërend van ondersteuningsniveau tot grootmeesterniveau). Deze beroepsniveauprofilen zijn voor communicatieprofessionals van groeiend belang bij werving en

selectie, functiebeoordelingen en verdere professionalisering. In het Loco is afgesproken dat de Kerngebieden van het Loco worden gehanteerd als het gaat om de inrichting en toetsing van het onderwijs. Om het juiste niveau te plotten worden de BNP's gebruikt, waarbij het LOCO afgesproken heeft dat alle communicatieopleidingen op niveau 3 'afleveren'.

De beoogde leerresultaten van de CHE-Communicatieopleiding zijn af te lezen uit het geheel van leeruitkomsten. Het panel ziet dat de opleiding een vertaalslag heeft gemaakt naar leeruitkomsten in lijn met het onderwijskundig concept van CHE-Deeltijd. Er is onderscheid gemaakt tussen generieke leeruitkomsten en opleidingsspecifieke leeruitkomsten. De opleiding heeft de aansluiting tussen landelijk profiel en leeruitkomsten vastgelegd in een relatietabel, waarin de hierboven beschreven landelijk vastgestelde kerngebieden gerelateerd zijn de leeruitkomsten.

Het panel heeft de beoogde leerresultaten bestudeerd en stelt vast dat het NLQF-6 niveau daarin goed geborgd is vooral in de generieke leeruitkomsten. Dat betekent dat de beoogde leerresultaten voldoen aan het hbo-bachelorniveau. In de opleidingsspecifieke leeruitkomsten ziet het panel dat er aansluiting is gezocht bij het Landelijk Kwalificatiemodel. Het panel herkent bijvoorbeeld de kennisbasis, die de opleiding hanteert en die gebaseerd is op landelijke afspraken. Andere elementen van het Landelijk Kwalificatiemodel zijn minder goed zichtbaar in de leeruitkomsten en dat geldt ook voor de beroepsniveauprofielen zoals hierboven beschreven.

Het panel begrijpt dat het door CHE gekozen onderwijskundig concept voor deeltijdonderwijs gevolgen heeft voor opleidingsspecifieke herkenbaarheid van de beoogde leerresultaten. Meer dan de helft van de leeruitkomsten bestaat immers uit generiek geformuleerde leeruitkomsten. Het panel ziet ook dat de daadwerkelijke invulling van deze leeruitkomsten leidt tot de ontwikkeling van opleidingsspecifieke kennis en vaardigheden (zie verder standaard 2, 3 en 4). Toch zou het panel willen pleiten voor een herkenbare link tussen de beoogde leerresultaten van de opleiding Communicatie, het Landelijk Kwalificatiemodel en de door Logeion ontwikkelde beroepsniveauprofielen. Het panel adviseert dan ook om de leeruitkomsten en leerdoelen (per module vanuit het LOP en de niveaus van het BNP te formuleren, om daarmee de leeruitkomsten vak specifiek en niet zo generiek als het nu is te definiëren. Dat zou de herkenbaarheid van de kwaliteiten van afgestudeerde professionals kunnen vergroten. Ander voordeel daarvan zou zijn dat de opleiding zo ook de input van het landelijk werkveld bij de invulling van de leeruitkomsten zichtbaar inbedt. Bij de opstelling van het Landelijk Kwalificatiemodel zijn immers landelijke vertegenwoordigers van het werkveld betrokken.

Leeruitkomsten

De opleiding Communicatie heeft net als de andere bacheloropleidingen een onderwijsprogramma opgebouwd uit acht modules van ieder 30 EC. De modules worden gevormd door drie leeruitkomsten van ieder 10 EC. In het generieke deel van deze rapportage staat de inhoud van de generieke leeruitkomsten beschreven. In totaal gaat het om 130 EC. Opleidingsspecifiek is de invulling van een leeruitkomst van module 1 en de leeruitkomsten van module 2, 3 en 4. In totaal zijn 110 EC gemoeid met opleidingsspecifieke leeruitkomsten. Drie van deze leeruitkomsten (in totaal 30 EC) zijn opgesteld in samenwerking met HRM en Bedrijfskunde, de andere zakelijke opleidingen.

Het panel heeft de kwaliteit van de leeruitkomsten bestudeerd en vindt deze op niveau. Hierboven constateerde het panel al dat de relatie tussen de leeruitkomsten en het landelijk kwalificatiemodel in de formulering sterker gelegd kan worden. Het panel ziet dat bijvoorbeeld de kwalificaties planning & organisatie en verbinding & begeleiding een meer herkenbare invulling verdienen in de leeruitkomsten. Zelf constateert de opleiding dat de onderdelen marketingcommunicatie, online communicatie en aandacht voor analyse van big data verder doorontwikkeld kunnen worden, ondanks de recente herziening van een opleidingsspecifieke leeruitkomst die deze terreinen dekt. Het panel beveelt de opleiding aan om meer herkenbaar aansluiting te zoeken bij de landelijk afgesproken eindkwalificaties.

Het panel is tevreden over de leerwegaafhankelijke formulering van de leeruitkomsten. Ook de samenhang, transparantie en duurzaamheid zijn in orde. Het panel vindt dat de leeruitkomsten helder zijn uitgewerkt in indicatoren. Wel merkt het panel op dat de grotendeels generieke invulling van de leeruitkomsten deze minder specifiek en meetbaar maakt dan zou kunnen. De bacheloropleidingen, waaronder de opleiding Communicatie, vangen dit op door een meer opleidingsspecifieke invulling van de beoordelingscriteria te hanteren. Het panel ondersteunt dit van harte en ziet daarbij kansen voor de opleiding Communicatie om de opleidingsspecifieke beoordeling verder door te ontwikkelen. De opleiding zou bijvoorbeeld in de beoordelingscriteria meer opleidingsspecifieke criteria gelieerd aan het LOP en de beroepsniveauprofilen van Logeion kunnen hanteren.

Het panel heeft van vertegenwoordigers van het werkveld begrepen dat de leeruitkomsten voldoende het vakgebied afdekken. De werkveldvertegenwoordigers hechten veel belang aan de ontwikkeling van generieke skills als samenwerken, projectmatig werken en vaardigheden op het gebied van leiderschap. De aandacht voor de ontwikkeling van de professionele identiteit wordt zeer op prijs gesteld. Het panel stelt dan ook vast dat de leeruitkomsten goed herkenbaar zijn voor het werkveld.

Afstemming met het beroepenveld

De afstemming met het werkveld vindt plaats via de regionaal georganiseerde werkveldadviesraad van de voltijdsopleiding Communicatie, waar de deeltijdopleiding bij is aangesloten. Daarnaast vloeit uit het concept van dialogisch leren een continue afstemming plaats tussen opleiding en de organisaties waar studenten werken.

Het panel hoort van vertegenwoordigers uit het werkveld dat de opleiding open staat voor feedback en de suggesties om leeruitkomsten aan te passen. Zo heeft de opleiding meer aspecten als ondernemerschap en (online) marketing in de modules ingebed, op aangeven van de werkveldadviesraad. Het panel vindt het te waarderen dat de opleiding zo open staat voor input uit het werkveld. Wel vindt het panel het van belang dat de opleiding de invloed van het regionaal werkveld op haar visie op het beroepsbeeld in balans houdt met wat er zich landelijk en internationaal afspeelt op het gebied van communicatie. Door de visie te blijven ijkten op het landelijk kwalificatiemodel is de landelijke input vanuit het werkveld adequaat geborgd, meent het panel.

Standaard 2 Onderwijsleeromgeving

Het programma, de onderwijsleeromgeving en de kwaliteit van het docententeam maken het voor de instromende studenten mogelijk de beoogde leerresultaten te realiseren.

Experiment leeruitkomsten:

- *Leersituatie en –omgeving zijn passend bij de beoogde leeruitkomsten en bij de behoefte en omstandigheden van (een groep) studenten;*
- *Opleiding kan verantwoorden dat de leeractiviteiten en de begeleiding van studenten adequaat zijn voor het behalen van de leerresultaten en houdt daarmee rekening met verschillen in achtergrond van studenten;*
- *Docenten zijn aantoonbaar competent om studenten te begeleiden bij de keuze voor en vormgeving van de leeractiviteiten*
- *Student voldoet aan de wettelijke instroomeisen;*
- *Vooraf maken opleiding en studenten expliciete inhoudelijke afspraken over de invulling van het individuele opleidingstraject per eenheid van de leeruitkomsten en de begeleiding daarvan door de docent*
- *Bij duale opleiding is een tripartite overeenkomst met de werkorganisatie verplicht, bij deeltijd wenselijk*
- *De opleiding verantwoordt hoe docenten tot een eenduidige interpretatie van leeruitkomsten komen;*
- *De opleiding heeft een gestructureerde praktijk van kwaliteitsborging van opleidingstrajecten van individuele studenten en de versterking ervan door tussentijdse evaluatie en verbetering.*

Conclusie

De opleiding **voldoet** aan de basiskwaliteit voor deze standaard. Het panel vindt dat de opleiding Communicatie er goed in geslaagd is een onderwijsprogramma te ontwikkelen, waarin studenten een eigen gepersonaliseerde leerroute kunnen kiezen, afhankelijk van hun eerder verworven competenties en opgedane leerervaringen, persoonlijke omstandigheden en hun specifieke werksituatie. Studenten worden daarmee goed in staat gesteld om zich te professionaliseren en de beoogde leerresultaten eigen te maken. Het principe van het trialogisch leren, waarbij een prominente plaats voor het leren op de werkplek is ingeruimd, komt goed uit de verf. De samenwerking tussen trajectbegeleiders van de opleiding, de praktijkbegeleiders in het werkveld en de student-zelf leidt tot een passende invulling van de leeruitkomsten. Het panel heeft een enthousiast, betrokken en deskundig docententeam aangetroffen. De vele kalibratiesessies over de interpretatie van de leeruitkomsten en stevig verankerde kwaliteitsstructuur, geven aan dat de opleiding sterk gedreven is om een goede kwaliteit van onderwijs te (blijven) bieden.

Onderbouwing

Opzet en inhoud van het programma De bacheloropleiding Communicatie wordt inhoudelijk ingevuld door de toepassing van de generieke leeruitkomsten in de modules 1, 6,7 en 8 en vakinhoudelijk in de beroepsspecifiek leeruitkomst van module 1 en de modules 2, 3 en 4.

De opleidingsspecifieke modules zien er als volgt uit:

- De opleidingsspecifieke leeruitkomst van module 1 betreft de ontwikkeling van basiskennis: studenten moeten aantonen over inzicht en begrip te beschikken over externe communicatie, interne communicatie, marketingcommunicatie en de relatie tussen deze drie communicatiemodaliteiten met corporate communicatie.
- Module 2 betreft drie leeruitkomsten over de interne en externe omgeving van de organisatie. Twee van deze leeruitkomsten (intern/extern onderzoek en procesverbetering) zijn gezamenlijk met de andere zakelijke opleidingen geformuleerd. De derde leeruitkomst betreft context en strategie.
- Module 3 gaat over strategisch reputatiemanagement. De eerste leeruitkomst gaat over adviseren en analyseren en is gezamenlijk met de andere twee zakelijke opleidingen HRM en Bedrijfskunde geformuleerd. De andere twee leeruitkomsten zijn opleidingsspecifiek en richten zich op doelgroep en gedrag en Public Affairs. De leeruitkomst doelgroep en gedrag is onlangs opnieuw ingevuld en betreft onder meer de ontwikkeling van online vaardigheden.
- Module 4 is geheel opleidingsspecifiek voor Communicatie ingericht en betreft concept, creatie en community building. Leeruitkomsten zijn Creëren en concepting, Faciliteren en begeleiden en de basiskennis dialoog en draagvlak.

Het panel is tevreden over de inhoud van de opleidingsspecifieke modules. In deze modules doen studenten kennis op over hun vak en leren zijn een aantal belangrijke basisvaardigheden zoals het ontwerpen van een marketingcommunicatieplan, het analyseren van big data en het uitvoeren en produceren van een crossmediale campagne.

In lijn met de bevindingen bij standaard 1 over het veelal generieke karakter van de leeruitkomsten, vindt het panel de verdeling tussen vakinhoudelijke modules en generieke modules beter in balans moeten worden gebracht. Het panel heeft daarbij de suggestie om studenten eerst de vakinhoudelijke elementen eigen te laten maken en dan pas aan overstijgende en generieke leeruitkomsten te werken. Op die manier kunnen studenten vanuit de vakdiscipline meerwaarde leveren voor de anderen leeruitkomsten.

Het panel ziet dat er communicatieve inhoud aan bod komt in de specifieke invulling van opdrachten bij de generieke modules, via leertaken en toetsmatrijzen. De professionele ontwikkeling, zoals bijvoorbeeld vastgelegd in de leeruitkomst 'Professionele Identiteit (8.1) wordt opleidingsspecifiek ingevuld door studenten te laten reflecteren op hun professionele identiteit als communicatieprofessional. De position paper die studenten gedurende de gehele opleiding voor dit onderwerp bijhouden, ziet het panel als een waardevol instrument waarin studenten hun ontwikkeling als communicatieprofessional richting geven en vastleggen. Studenten geven aan dat het werken met de position paper hun helpt om na te denken over hun ontwikkeling en de wijze waarop zij daaraan sturing kunnen geven.

Andere generieke leeruitkomsten krijgen eveneens een opleidingsspecifieke invulling door de context, waarin deze moeten worden aangetoond. Dat geldt bijvoorbeeld voor Professioneel onderzoeken ten behoeve van de organisatie (6.3), maar ook voor Innoveren en veranderen (7.2) en Ondernemend en projectmatig werken (7.3). De opleiding doet verder studenten opleidingsspecifieke suggesties voor de beroepsproducten die zij kunnen opstellen om de generieke leeruitkomsten aan te tonen. Bij de beoordeling maakt de opleiding gebruik van

opleidingsspecifieke elementen in de rubrics. Het panel vindt met name dat laatste een waardevolle inzet om de generieke leeruitkomsten opleidingsspecifiek in te vullen en nodigt de opleiding uit om deze invulling te verder te versterken. Positief is het panel over het voornemen van CHE Deeltijd om de generieke modules 6,7 en 8 meer opleidingsspecifiek in te vullen. Het panel is daar voorstander van vanuit de overweging dat het pas goed mogelijk is om vakoverstijgend te werken als de vakkennis goed geborgd is.

Onderzoek

Het panel onderschrijft de visie op onderzoek van de opleidingen, zoals verwoord in de generieke rapportage. Wel ziet het panel dat de leeruitkomsten gericht op onderzoek meer opleidingsspecifiek kunnen worden toegepast. Daarbij mag de vraag 'Welk type onderzoek heeft een communicatieprofessional nodig in zijn vak?' leidend zijn. Het panel ziet daarbij een rol voor het lectoraat weggelegd. De verbinding tussen het lectoraat Journalistiek en Communicatie en de deeltijdopleiding mag in de toekomst sterker worden gelegd, vindt het panel. Op het moment van visiteren werd gezocht naar een nieuwe lector voor het lectoraat die hier meer invulling aan zou kunnen geven.

Internationalisering

Het panel ziet dat de opleiding Communicatie aandacht besteedt aan internationalisering. Internationalisering krijgt vorm in het gebruik van internationale literatuur tijdens inspiratiesessies en in diverse – opleidingsspecifieke – leeruitkomsten. Een voorbeeld is leeruitkomst 3.3. waarin studenten worden uitgedaagd om bij Public affairs maatschappelijke en culturele ontwikkelingen te verwerken in een essay en daarbij interculturele omgevings sensitiviteit binnen de context van het eigen werk in te zetten. Ook is er aandacht voor Business English. Het panel ziet dat de opleiding haar best doet om internationalisering vorm te geven, binnen de beperkingen die een deeltijdopleiding nu eenmaal heeft om studenten internationale ervaringen te laten opdoen. Toch vindt het panel de huidige invulling van internationalisering nogal beperkt, mede door de directe relatie die er met de eigen vaak regionaal of nationaal georiënteerde werkomgeving wordt gelegd. Het panel ziet kansen om tot verdere uitwerking van internationalisering te komen, mogelijk ook via digitale contacten en internationale gastsprekers. Het panel vraagt de opleiding deze mogelijkheden te onderzoeken en in het programma in te bedden.

Intake

Er zijn twee instroommomenten per jaar: september en februari. Studenten oriënteren zich op de opleiding met informatie op de website van CHE en open dagen. Via de website kunnen studenten een zelfscan invullen, waarmee zij een beeld krijgen van hun opleiding en welke leeruitkomsten zij eventueel al beheersen en mogelijk kunnen inzetten voor een instroomassessment zoals is beschreven in het generieke deel van het rapport. Het panel hoort van studenten dat het soms wel wat zoeken was hoe de leeruitkomsten te interpreteren.

Vervolgens sluiten studenten met de opleiding een praktijkleerovereenkomst – de wettelijk verplichte onderwijsleerbijeenkomst - waarin de belangrijkste afspraken over hun opleiding zijn opgenomen. Zodra de student zijn werk- of stageplek inzet om leeruitkomsten te realiseren, tekent ook de werk- of stageplek de overeenkomst.

De opleiding geeft een negatief studieadvies aan een bachelorstudent als deze gedurende de inschrijvingsduur van twee aaneengesloten jaren 3 leeruitkomsten van module 1 niet heeft

behaald. De opleiding heeft tot dusver geen negatief studieadvies af hoeven te geven. Wel is een aantal studenten uit eigen beweging gestopt met de opleiding, voor er een negatief studieadvies is afgegeven.

Gepersonaliseerde leerroutes

Het panel stelt vast dat studenten van de bacheloropleiding Communicatie, dankzij de vormgeving van het programma goed in staat zijn om een gepersonaliseerde leerroute te volgen. Studenten kunnen de opleiding versnellen en vertragen. Zo biedt CHE-Deeltijd niet alleen de mogelijkheid om bij de start van de opleiding vrijstellingen voor eerdere leerervaringen aan te vragen, maar ook vrijstellingen aan te vragen voor leeruitkomsten tijdens het volgen van een module.

Het panel is zeer te spreken over de mogelijkheden die studenten hebben om te switchen in de volgorde van hele modules en delen van modules. Zo kunnen studenten tegelijkertijd werken aan twee leeruitkomsten van twee verschillende modules. In de praktijk blijken studenten hier ook gebruik van te maken, zo blijkt uit de enthousiaste gesprekken die het panel daarover met studenten heeft gevoerd. Het panel heeft een student gesproken die van de voltijd naar de deeltijdopleiding is overgestapt en daarbij een aantal vrijstellingen kon verzilveren. Ook zijn er studenten met praktijkervaring die zij inzetten bij hun opleiding, door bijvoorbeeld de kennis die zij hebben opgedaan te laten valideren. Studenten volgen verschillende routes, mede ook ingegeven door de situatie op hun werk. Het panel hoorde ook dat studenten in de praktijk gebruik maakten van de mogelijkheid om leeruitkomsten uit verschillende modules in één beroepsproduct aan te tonen. Daardoor konden studenten hun opleiding beter laten aansluiten bij de praktijk waarin zij werkten en tegelijkertijd de opleiding versnellen.

Het panel vindt de flexibiliteit van het CHE bachelor-onderwijsprogramma en de mogelijkheden die het studenten biedt om gepersonaliseerde leerroutes te volgen een prachtige uitwerking van het Experiment Leeruitkomsten. Het panel complimenteert de opleiding niet alleen met het ontwerp maar ook met het daadwerkelijke gebruik ervan in de praktijk. Het panel is enthousiast over de meerwaarde die deze flexibele manier van opleiden voor werkende deeltijdstudenten biedt.

Blend van Onderwijsactiviteiten

Studenten van de bacheloropleiding maken gebruik van een blend van onderwijsactiviteiten bestaande uit werkplekleren, contactonderwijs en online leren.

Zoals beschreven in de Schets van de opleiding is *trialogisch leren* een belangrijk element van de bacheloropleidingen. Alle bacheloropleidingen, waaronder de opleiding Communicatie stellen dan ook eisen aan de werk- of stageplek waar studenten aan de slag gaan ten behoeve van het *werkplekleren*. In de praktijkleerovereenkomst wordt afgesproken hoe de werkplek van de student ingezet wordt om de leeruitkomsten aan te tonen.

Het panel ziet dat het werkplekleren een centrale plek in het opleidingstraject inneemt. Voor studenten en hun werkgevers biedt dat veel voordelen: studenten leren goed om de theorie die hun wordt geboden in de praktijk te brengen; werkgevers plukken direct voordelen van de opleiding van hun werknemers in de vorm van adequate en bij de praktijk passende beroepsproducten. Studenten vertellen ook veel kennis op te doen en dieper in de organisatie te

duiken dan zij voor de opleiding deden. Het panel vindt dat een pluspunt. Wel vindt het panel het verrijkend voor studenten om tijdens de opleiding verschillende ervaringen op te doen in verschillende werkomgevingen. Studenten geven aan dat contact met andere studenten met een andere werkcontext hun perspectief op het vakgebied helpt verbreden. Met alle waardering daarvoor vindt het panel de kennismaking met andere werkcontexten op deze wijze beperkt. Het panel beveelt de opleiding aan om te bezien hoe meer verbreding – ook internationaal - in praktijkervaring bij bijvoorbeeld verschillende werkgevers tot stand kan worden gebracht.

Studenten zijn tevreden over het *contactonderwijs* dat zij volgen. Iedere module kent zes lesdagen, die in de Coronaperiode deels online, deels offline zijn ingevuld. Zoals vermeld in de generieke rapportage biedt de opleiding op de contactdagen inspiratiecolleges, leergroepbijeenkomsten, training en intervisie. Ook de bijeenkomsten met de trajectbegeleider worden op de contactdagen georganiseerd.

De studenten vinden vooral het contact tijdens deze dagen met de andere studenten in de Professionele leergroepen waardevol (zie ook de generieke rapportage). Er vindt uitwisseling van werkervaring plaats en er zijn gesprekken over de voortgang in het aantonen van de leeruitkomsten. Bij een aantal modules met generieke leeruitkomsten werken studenten Communicatie in leergroepen samen met studenten van andere opleidingen. Leerzaam vinden zij: studenten van andere opleidingen hebben vaak een ander perspectief en dat ervaren zij als een zinnige ervaring. Een voorbeeld is de module procesverbetering, waarin studenten Communicatie, HRM en Bedrijfskunde met elkaar aan de slag gaan.

Vakinhoudelijke docenten geven verdiepende colleges en vervullen een coachende rol op de contactdagen en ondersteunen studenten zo in hun voortgang. Ook zorgen vakinhoudelijke docenten voor opleidingsspecifieke verdieping van de generieke leeruitkomsten. Studenten zijn daarbij vooral blij met de input van docenten die ook in de praktijk werkzaam zijn. Dat helpt hen om de verbinding tussen theorie en praktijk beter te leggen, geven zij aan. Soms vinden de studenten de periodes tussen contactdagen te lang; studenten lossen dat zelf op door onderling contact te leggen met andere studenten uit de Professionele leergroep, tussen de lesdagen door. Daarvoor zetten ze eerder andere communicatiemiddelen in dan Itslearning.

Tot slot maakt het *online leren* nog deel uit van de blend van onderwijsactiviteiten. Daarin speelt de digitale leeromgeving Itslearning een belangrijke rol. Op Itslearning is informatie te vinden over de opleiding, inclusief suggesties voor te bestuderen vakliteratuur, toetsmatrijzen en ander materiaal dat studenten kan helpen bij hun opdrachten en toetsing. Er zijn interactieve mogelijkheden om als studenten onderling met elkaar en met docenten in contact te komen. Ook kunnen de beroepsproducten via Itslearning worden ingeleverd.

De studenten vinden Itslearning een goede informatiebron voor de opleiding, maar vinden het soms lastig om daar hun weg in te vinden. Studenten hebben de suggestie om een handleiding voor het gebruik van Itslearning voor zowel studenten als docenten op te stellen.

Het panel is het eens met studenten dat Itslearning waardevolle informatie over hun opleiding en de te volgen modules beschikt. Het panel ondersteunt de wens van studenten de leeromgeving beter toegankelijk te maken ook voor mensen die minder digitaal vaardig zijn.

Begeleiding

Het panel heeft kennisgemaakt met een zorgvuldig ingericht systeem van studentbegeleiding. Daarin zijn belangrijke rollen weggelegd voor de trajectbegeleider van de opleiding, de praktijkbegeleider van het werk en de vakinhoudelijke docent. De verschillende rollen van deze begeleiders staan uitgewerkt in de generieke rapportage.

De interactie tussen de trajectbegeleider, de vakinhoudelijke docent enerzijds en de praktijkbegeleider anderzijds is heel belangrijk, zeggen de studenten. Dat begint bij het ontwikkelen van een leerarrangement per module. In eerste instantie vinden daarover gesprekken plaats tussen de vakinhoudelijk docent, de trajectbegeleider en de student zelf, om de betekenis en mogelijkheden van de leeruitkomsten te doorgronden. De inbreng van de vakinhoudelijke docent is daarbij belangrijk vinden de studenten. Vervolgens vindt er afstemming plaats met de praktijkbegeleider. De rol van praktijkbegeleider was nieuw bij de zakelijke opleidingen Bedrijfskunde, Communicatie en HRM, in tegenstelling tot opleidingen als Verpleegkunde en de opleiding tot leraar Basis Onderwijs, waar begeleiding op de werkplek beter ingeburgerd was. Het kostte studenten soms tijd om een goede praktijkbegeleider op de werkplek te vinden. Soms wordt de functie van praktijkbegeleider door meerdere personen ingevuld.

Studenten zijn tevreden over de begeleiding vanuit de opleiding. Zij vinden dat er een goede balans zit tussen het respect voor de eigen verantwoordelijkheid van studenten en de ondersteuning/begeleiding die nodig is om dit type onderwijs met alle flexibele mogelijkheden te laten slagen. Zij voelen zich 'zelfstandig begeleid', zoals een student dat noemde.

Het panel complimenteert de opleiding Communicatie met de zorgvuldige begeleiding van studenten. In de ogen van het panel is een goede begeleiding en check op de gepersonaliseerde leerroutes die studenten doorlopen in de bacheloropleiding essentieel. Communicatie slaagt daar goed in, terwijl de opleiding tegelijkertijd de zelfstandige rol van studenten intact laat.

Docenten

Het panel heeft kennisgemaakt met een deskundig en nauw bij de studenten betrokken docententeam. Aan de deeltijdopleiding Communicatie zijn tien docenten verbonden, onder leiding van een coördinator. Deze docenten zijn tevens verbonden aan de voltijdsopleiding Communicatie. Alle docenten zijn master opgeleid en hebben een relevante praktijkervaring: of omdat ze werken in de praktijk, of omdat ze de rol van stagebegeleider en afstudeerbegeleider vervullen. Vier docenten hebben een basiskwalificatie onderwijs met succes gevolgd; alle docenten die de rol van examinerer vervullen hebben een BKE-certificaat. De docenten volgen een professionaliseringstraject naar een meer coachende rol en de rol van assessor en worden zo goed voorbereid op de andere manier van lesgeven. Studenten zijn blij met hun docenten: ze vinden de betrokkenheid van docenten hoog en waarderen de korte communicatielijnen met docenten. Docenten staan open voor feedback en nemen studenten serieus, zo is hun ervaring.

Standaard 3 Toetsing

De opleiding beschikt over een adequaat systeem van toetsing.

Experiment leeruitkomsten:

- *De gehanteerde methoden en systemen van toetsing zijn geschikt voor leerwegonafhankelijk toetsen en beoordelen;*
- *De opleiding hanteert een heldere procedure voor toetsing, waarop de examinatoren zijn voorbereid;*
- *De examencommissie heeft daarbij een uitgesproken proactieve rol: zij hanteert een adequate methode om te borgen dat de leeruitkomsten voor individuele studenten worden gerealiseerd en dat examinatoren voldoen aan de vereiste kwalificaties om de leeruitkomsten op een eenduidige wijze te toetsen en te beoordelen.*

Conclusie

De opleiding **voldoet** aan de basiskwaliteit voor deze standaard. Het panel vindt dat de opleiding Communicatie over een adequaat systeem van toetsing beschikt. Studenten zijn goed in staat om de leeruitkomsten aan te tonen met behulp van leerwegonafhankelijke toetsen zoals beroepsproducten en (instroom)assessments. Het panel ziet dat studenten steeds meer gebruik kunnen maken van verschillende vormen van beroepsproducten en juicht deze ontwikkeling toe. Het panel vindt de toetsmatrijzen helder en zorgvuldig opgesteld. De beoordelingsformulieren zijn op orde, de onderbouwing van de beoordeling en de feedback kunnen nog aan kwaliteit winnen. Het panel stelt vast dat de opleiding goed oog heeft voor de kwaliteitsborging van toetsing. Examinatoren en beoordelaars kalibreren regelmatig voorafgaand aan de beoordeling van beroepsproducten en assessments. Het panel is verder positief over de rol van de examen- en toetscommissie.

Onderbouwing

Systeem van toetsing

De opleiding Communicatie sluit aan bij het Toetsbeleid Deeltijdopleidingen van CHE. Communicatie toetst de beheersing van de leeruitkomsten aan de hand van een instroomassessment, beroepsproducten en het eindgesprek. Er is een separatie kennistoets in module 1; voor het overige vindt toetsing van kennis integraal in de beroepsproducten plaats. Het panel vindt integrale toetsing van kennis te prefereren boven aparte kennistoetsen en is daarom tevreden met deze opzet van toetsing. Studenten kunnen op zes verschillende momenten in het jaar hun toetsmateriaal inleveren.

Leerwegonafhankelijke toetsen en beoordelen

Studenten kunnen zelf kiezen met welke beroepsproducten zij de leeruitkomsten kunnen aantonen. Daarvoor leggen studenten in overleg met trajectbegeleider en praktijkbegeleider afspraken vast in het leerarrangement ieder half jaar. Op de digitale leeromgeving Itslearning zijn per module toetsmatrijzen opgenomen. De toetsmatrijzen bevatten suggesties voor het type beroepsproducten die studenten kunnen gebruiken. De trajectbegeleider vervult een belangrijke rol bij het bepalen van het beroepsproduct, dat als toetsmateriaal geldt. Hij/zij borgt dat studenten met het door hen gekozen beroepsproduct de gevraagde leeruitkomsten ook daadwerkelijk

kunnen aantonen. Daarover vindt afstemming plaats met de opleidingsspecifieke docent/examinator die de inhoud van de aan te tonen leeruitkomst bewaakt. De praktijkbegeleider beoordeelt de meerwaarde van het beroepsproduct voor de beroepspraktijk. Het panel hoort van studenten dat op deze wijze studenten gestimuleerd worden om opleidingsspecifieke beroepsproducten te ontwikkelen. Het panel herkent dat ook terug in de beroepsproducten die het heeft bestudeerd. Het panel vindt wel dat de vakinhoudelijke aspecten van de beroepsproducten meer diepgang verdienen (zie verder standaard 4)

Beroepsproducten worden beoordeeld door de vakinhoudelijke docent. De beoordeling vindt plaats aan de hand van indicatoren en rubrics, die bij de generieke modules een Communicatie-invulling hebben gekregen (leeruitkomsten 1.1, 1.2 en leeruitkomsten modules 6,7 en 8). Het panel vindt dat de invulling van de indicatoren en van de rubrics bij zowel de opleidingsspecifieke als de generieke indicatoren, nogal algemeen gesteld is. Dat biedt weliswaar ruimte om verschillende beroepsproducten in verschillende situaties te kunnen uitvoeren, maar beperkt ook de relatie met de vakinhoudelijke kanten van de opleiding die de student volgt. Ook valt op dat in de omschrijving van de rubrics geen kwalitatief verschil zit tussen een voldoende en een goed. Bij de beoordeling 'goed' heeft een student meer gedaan, maar niet iets beter gedaan. Het panel ziet dan ook ruimte voor een meer opleidingsspecifieke en kwalitatief onderscheidende invulling van de indicatoren en de rubrics. Het panel beveelt de opleiding aan om bij de beoordelingscriteria de taal van het landelijk opleidingsprofiel te hanteren en vanuit dat perspectief feedforward en feedback te geven.

De opleiding Communicatie beoogt in lijn met de overige deeltijdopleidingen om beroepsproducten holistisch te beoordelen. Bij de beroepsproducten die het panel heeft bestudeerd, vindt het panel de beoordelingen lastig navolgbaar in de wijze waarop de toebedeelde cijfers tot stand komen. Het panel begrijpt van de examencommissie dat het de onderbouwing van de holistische beoordelingen een punt van aandacht is en onderschrijft de wens om deze te versterken. Het panel vindt de feedback en feedforward op de beroepsproducten te weinig specifiek gesteld en ziet ook daar ruimte voor verbetering. Verder zou het panel er voorstander van zijn om tijdens het leertraject waarin een beroepsproduct tot stand komt meer feedforward te geven en daarbij ook te beoordelen hoe studenten deze feedforward hanteren.

Validering van eerdere leerervaringen

Het panel is enthousiast over het systeem van validering van eerdere leerervaringen (zie ook de generieke rapportage). Het systeem doet zoveel mogelijk recht aan wat studenten aan kennis en ervaring meebrengen, hoort het panel van studenten. Het valideringssysteem biedt ruimte om de opleiding te versnellen of de opleiding te verlichten. Het panel heeft diverse studenten gesproken die hiervan gebruik hebben gemaakt.

Borging kwaliteit toetsing en beoordeling

Examinatoren zijn verantwoordelijk voor de ontwikkeling van toetsmatrijzen en het beoordelingsformulier. De beoordelingen vinden plaats door beoordelaars onder verantwoordelijkheid van een examinator. Bij de beoordeling hanteert de opleiding het vierogenprincipe conform het CHE-toetsbeleid. Dat geldt ook voor de instroomassessments. Vanuit het werkveld geven praktijkbegeleiders advies over de beoordeling voor wat betreft de toepasbaarheid in de praktijk. Er vindt regelmatig intervisie en kallibratieplaats tussen de

verschillende beoordelaars. Examinatoren zijn BKE-geschoold. Het panel hoort van de opleiding er meer aandacht is voor de scholing van beoordelaars, waardoor het onderscheid in professionalisering tussen examinatoren en beoordelaars zal afnemen. Het panel vindt dat een goede ontwikkeling. Het panel is verder zeer te spreken over de rol en de betrokkenheid van de examen- en toetscommissie bij de borging van de toetskwaliteit. Samenvattend vindt het panel dat de toetskwaliteit van de opleiding Communicatie goed geborgd is.

Standaard 4 Gerealiseerde leerresultaten

De opleiding toont aan dat de beoogde leerresultaten zijn gerealiseerd.

Experiment leeruitkomsten:

- *De toetsen en eindwerken dragen aantoonbaar aan het behalen van de leeruitkomsten.*

Conclusie

De opleiding **voldoet** aan de basiskwaliteit voor deze standaard. Het panel heeft vier eindwerken bestudeerd van studenten, die dankzij de opzet van de opleiding Communicatie de opleiding binnen drie jaar hebben weten af te ronden. Het panel stelt vast dat de studenten met deze eindwerken het bachelorniveau voldoende aantonen. Wel ziet het panel mogelijkheden om de eindwerken meer van vakinhoudelijke diepgang te voorzien en nog beter bij de opleidings specifieke praktijk te laten aansluiten dan zij nu al doen.

Het panel heeft diverse studenten en werkveldvertegenwoordigers gesproken over de kwaliteit van studenten en afgestudeerden die een opleiding volg(d)en bij CHE. Het panel is overtuigd dat deze opleiding studenten goed in staat stelt om zich verder als professionele communicatieprofessionals te ontwikkelen.

Onderbouwing

Aantonen van het eindniveau

Studenten tonen het eindniveau aan in module 8. Onderdeel daarvan is de position paper (leeruitkomst 8.1), waarover studenten een gesprek voeren en reflecteren over de ontwikkeling van hun professionele identiteit. Andere onderdelen zijn de leeruitkomst gericht op professioneel werken (8.2) en de leeruitkomst gericht op innovatieonderzoek (8.3). Deze beide leeruitkomsten kunnen in één beroepsproduct worden aangetoond. Inmiddels zijn de zakelijke bacheloropleidingen begonnen met het opnieuw ontwerpen van het afstudeertraject. Daarbij willen de opleidingen de relatie met de landelijk afgesproken inhoudelijke eindniveaus van de verschillende opleidingen verstevigen. Het panel vindt dat een goede zaak.

Het panel heeft drie volledige einddossiers bestudeerd, waarin alle leeruitkomsten van module 8 zijn aangetoond. Daarnaast heeft het panel een beroepsproduct uit module 4 bestudeerd plus een beroepsproduct waarin de leeruitkomsten 8.2 en 8.3 zijn aangetoond gelezen.

Kwaliteit studentwerken

Het panel is op basis van de uitkomsten overtuigd van het NLQF-6 niveau dat studenten met hun beroepsproducten van module 8 aantonen. Daarmee voldoet de kwaliteit van de eindwerken aan het bachelorniveau. Inhoudelijk gezien ziet het panel ruimte voor doorontwikkeling. Die doorontwikkeling heeft vooral te maken met de opleidings specifieke diepgang en de bruikbaarheid van de beroepsproducten in de communicatiepraktijk. Hoewel het onderzoek over het algemeen voldoet, vindt het panel dat onderzoek meer toegespitst mag worden op wat er vanuit het oogpunt van een communicatieprofessional nodig en relevant is. Het theoretisch kader is nogal basaal en verdient meer actualisatie en diepgang vakinhoudelijk gezien. De aanbevelingen zijn algemeen en weinig toegespitst. Het panel ziet dat er overlap is met de wijze

waarop de eindwerken van de twee andere zakelijke opleidingen zijn ingevuld en vraagt zich of met name in de eindfase de opleidingsspecifieke elementen niet meer voor het voetlicht kunnen komen. Het panel beveelt de opleiding dan ook aan om deze elementen meer zichtbaar in de beroepsproducten/eindwerken te laten terugkomen en daar verdieping in te zoeken.

In feite zou bij het vaststellen van het eindniveau alle kerngebieden van het LOP in beeld moeten komen. Bij het ontwerpen van de nieuwe afstudeerfase kan de opleiding zijn gedachten laten gaan over het samenstellen van een portfolio met meerdere beroepsproducten die het eindniveau aantonen op de verschillende kerngebieden. De zakelijke opleidingen, waaronder de opleiding Communicatie realiseert zich dat er meer ruimte kan zijn voor opleidingsspecifieke kennis en rollen en is bezig om te onderzoeken op welke wijze dat in de generieke modules, waaronder ook de afstudeermodule kan worden ingebed. Ook zijn de bacheloropleidingen bezig om het afstudeertraject opnieuw vorm te geven. Het panel verwacht dat in de vernieuwing van het traject een deel van de aandachtspunten worden aangepakt, die het panel bij de eindwerken heeft geconstateerd.

Functioneren studenten na opleiding

Het panel heeft enthousiaste studenten en werkgevers gesproken over de toegevoegde waarde van de opleiding op het functioneren van deeltijdstudenten voor en na de opleiding Communicatie. Het panel deelt dat enthousiasme, afgaand op de gesprekken die het met studenten heeft gevoerd. Het panel heeft kennisgemaakt met veelbelovende zich ontwikkelende professionals, die goed hun weg in de beroepspraktijk weten te vinden.

Eindoordeel over de opleiding

	Deeltijdopleiding B Communicatie
<i>Standaard 1 Beoogde leerresultaten</i>	Voldoet
<i>Standaard 2 Onderwijsleeromgeving</i>	Voldoet
<i>Standaard 3 Toetsing</i>	Voldoet
<i>Standaard 4 Gerealiseerde leerresultaten</i>	Voldoet

De deeltijdopleiding Communicatie, voldoet op alle standaarden aan de basiskwaliteit van het beoordelingskader. De oordelen zijn gewogen volgens de beslisregels van de NVAO. Op basis van de positieve kwaliteit over de vier standaarden komt het panel tot een positief eindoordeel over de opleiding als geheel. Het visitatiepanel beoordeelt de kwaliteit van de deeltijdvariant van de bestaande hbo-bacheloropleiding Communicatie van de Christelijke Hogeschool Ede als **positief**.

Aanbevelingen

Standaard 1

- Zoek meer herkenbaar de aansluiting bij landelijk afgesproken eindkwalificaties;

Standaard 2

- Spits het onderwijs in onderzoeksvaardigheden toe op wat in het vakgebied nodig is;
- Verrijk het leren van studenten, door hen ook ervaring in andere werkcontexten op te laten doen en internationale ervaring op te doen;

Standaard 3

- Gebruik bij de beoordelingscriteria de taal van de landelijke opleidingsprofielen en geef vanuit dat perspectief feedforward en feedback;

Standaard 4

- Laat opleidingsspecifieke elementen meer zichtbaar in de beroepsproducten en de eindwerken terugkomen en zoek daar de verdieping in.

Schets van de opleiding Human Resource Management

De deeltijd bacheloropleiding Human Resource Management (verder HRM) is één van de acht bacheloropleidingen die CHE in de flexibele deeltijdvariant aanbiedt. De opleiding is in deeltijd gestart in 2018, conform het onderwijskundig concept voor CHE-deeltijdonderwijs. De opleiding wordt ook in voltijd aangeboden. Deeltijd Bedrijfskunde maakt samen met de bachelordeeltijdopleidingen Bedrijfskunde en Communicatie deel uit van de 'zakelijke opleidingen'. Inhoudelijk gezien werken deze opleidingen samen in een aantal modules, waarvoor zij gemeenschappelijke leeruitkomsten hebben geformuleerd. De keuze voor deze samenwerking vloeit voort uit inhoudelijke overwegingen (overeenkomst in professionele rollen en vakinhoud) en praktische overwegingen (schaalgrootte en samenwerking tussen de voltijdopleidingen Communicatie en Bedrijfskunde).

De opleiding HRM leidt studenten op als allround HRM'er die alle disciplines van het vak beheersen, veranderkundig kunnen denken en op basis daarvan een passende aanpak kiezen. Studenten van de deeltijdopleiding HRM van CHE leren om medewerkers, management en directie te voorzien van advies over praktische en beleidsmatige HR-vraagstukken. De opleiding wil HRM-professionals ontwikkelen die besef hebben van maatschappelijke verantwoordelijkheid en zich in hun beroep kunnen inzetten vanuit hun levensovertuiging. Zoals de opleiding in de Zelfevaluatie schrijft, is het verbinden van beroep en persoon in de professionele ontwikkeling dan ook een kenmerk van de opleiding. Deze visie past bij de christelijke identiteit van CHE. De opleiding richt zich specifiek op 'professionals met minimaal enkele jaren werkervaring'. In de praktijk ziet de opleiding steeds jongere geïnteresseerde studenten komen, die de overstap van voltijd naar deeltijd willen maken of de voorkeur geven aan deeltijd boven voltijd.

In 2018 is de deeltijdopleiding gestart. Ten tijde van de visitatie telde de opleiding 43 studenten en was nog geen student HRM afgestudeerd.

Basisgegevens opleiding

Naam opleiding in CROHO	B. Human Resource Management
Oriëntatie en niveau	Bachelor
Graad	Bachelor of Arts
Aantal studiepunten	240
Locatie	Ede
Onderwijstaal	Nederlands
Variant	Deeltijd
Registratienummer in CROHO	34609

Beoordeling NVAO-standaarden deeltijdopleiding Bachelor Human Resource Management

Standaard 1 Beoogde leerresultaten

De beoogde leerresultaten passen bij het niveau en de oriëntatie van de opleiding en zijn afgestemd op de verwachtingen van het beroepenveld en het vakgebied en op internationale eisen.

- *De visie van de instelling op flexibilisering is vertaald naar een onderwijskundig concept dat is doorgevoerd in de experimenteervariant;*
- *De leeruitkomsten zijn vertaald naar eenheden van leeruitkomsten van maximaal 30 EC, die gezamenlijk en in samenhang de student in staat stellen de eindkwalificaties te realiseren;*
- *De leeruitkomsten zijn (a) leerwegonafhankelijk, (b) representatief voor de eindkwalificaties van de opleiding, (c) herkenbaar voor het werkveld, (d) specifiek en meetbaar, (e) transparant, (f) samenhangend en (g) duurzaam.*

Conclusie

De opleiding **voldoet** aan de basiskwaliteit voor deze standaard. Het panel stelt vast dat de opleiding HRM over een eigen visie beschikt op het vak, waarmee ze haar studenten toerust. De opleiding leidt generalistische en geïnspireerde HR-professionals op. Daarbij staat de interactie en relatie met mensen voorop. Het panel ziet dat de opleiding in haar beoogde leerresultaten aansluit bij de landelijk afgesproken eindkwalificaties, maar ziet dat daar nog een verdere ontwikkeling in mogelijk is. Het niveau van de beoogde leerresultaten ligt op NLQF-6 niveau, waarmee de opleiding voldoet aan de eisen die nationaal en internationaal aan het bachelorniveau gesteld worden.

De opleiding heeft de CHE-onderwijsvisie op flexibilisering herkenbaar geadopteerd. De kwaliteit van de leeruitkomsten acht het panel op orde. De leeruitkomsten voldoen aan de eisen die daar vanuit het Experiment Leeruitkomsten aan worden gesteld. Wel ziet het panel dat een directe zichtbare koppeling met de landelijk vastgestelde eindkwalificaties in de generieke leeruitkomsten verdere uitwerking behoeft. Het panel ziet dat de leeruitkomsten een solide basis voor de flexibele inrichting van het onderwijs vormen.

Onderbouwing

Beroeps- en opleidingsprofiel

De opleiding HRM beoogt studenten op te leiden tot professionals die vanuit een eigen visie op het vak en met verstand van zaken en overtuiging binnen de context van complexe organisaties kunnen deelnemen aan de arbeidsmarkt. Concreet werkt de opleiding vanuit de volgende uitgangspunten: (1) zoek het goede voor werkende mensen, (2) houd de belangen van de organisatie goed in het oog, (3) neem een eigenstandige positie in en (4) werk vanuit waarden en heb oog voor de bredere maatschappelijke omgeving waarin de organisatie staat. De opleiding vindt het belangrijk dat studenten hun eigen plaats in het vakgebied ontdekken, in staat zijn om (HR-) beleid te analyseren, te ontwikkelen, uit te voeren en te evalueren in een organisatorische en maatschappelijke context (Zelfevaluatie).

Het panel herkent deze elementen in de formulering van de leeruitkomsten en in de invulling van de modules. Ook in gesprekken met studenten en docenten komt deze brede op mensen gerichte profilering naar buiten. Het panel vindt deze profilering passend bij de opleiding en het christelijke, spirituele karakter van CHE. De nadruk op de ontwikkeling van Professionele Identiteit is daar een goed voorbeeld van. Ander voorbeeld, waarin het bredere maatschappelijke perspectief op de voorgrond komt, is leeruitkomst 3.2 waarin studenten onder meer analyseren hoe hun organisatie zich positioneert op het thema diversiteit en inclusie en wat de maatschappelijke toegevoegde waarde van de organisatie is vanuit het perspectief MVO.

Het panel herkent de breedte waarmee de opleidingen studenten opleidt tot T-shaped professional (zie ook het generieke deel), waardoor studenten en afgestudeerden op een breed terrein aan de slag zijn of gaan. Afgestudeerden kunnen aan de slag op verschillende functies binnen organisaties zoals HR-businesspartner, intern recruiter, loopbaanbegeleider, werkcoach en vakbondsbestuurder.

Beoogde leerresultaten

De opleiding HRM van CHE heeft haar beoogde leerresultaten gebaseerd op het Landelijk Opleidingsprofiel HRM 2020+.

De beoogde leerresultaten zijn in dit profiel geformuleerd als kerncompetenties van de HR-professional. Het gaat om de volgende competenties:

1. Werken vanuit een professionele beroepshouding en vanuit persoonlijk leiderschap
2. HRM-beleid ontwikkelen, uitvoeren en evalueren in een organisatorische en maatschappelijke context;
3. Initiëren, faciliteren, en implementeren van veranderingsprocessen in organisaties en andere samenwerkingsverbanden;
4. Ontwikkelen van individuen, teams en organisaties;
5. Realiseren van de gewenste match tussen vraag en aanbod van arbeid op micro-, meso- en macroniveau;
6. Doelgericht HR-data verzamelen en analyseren.

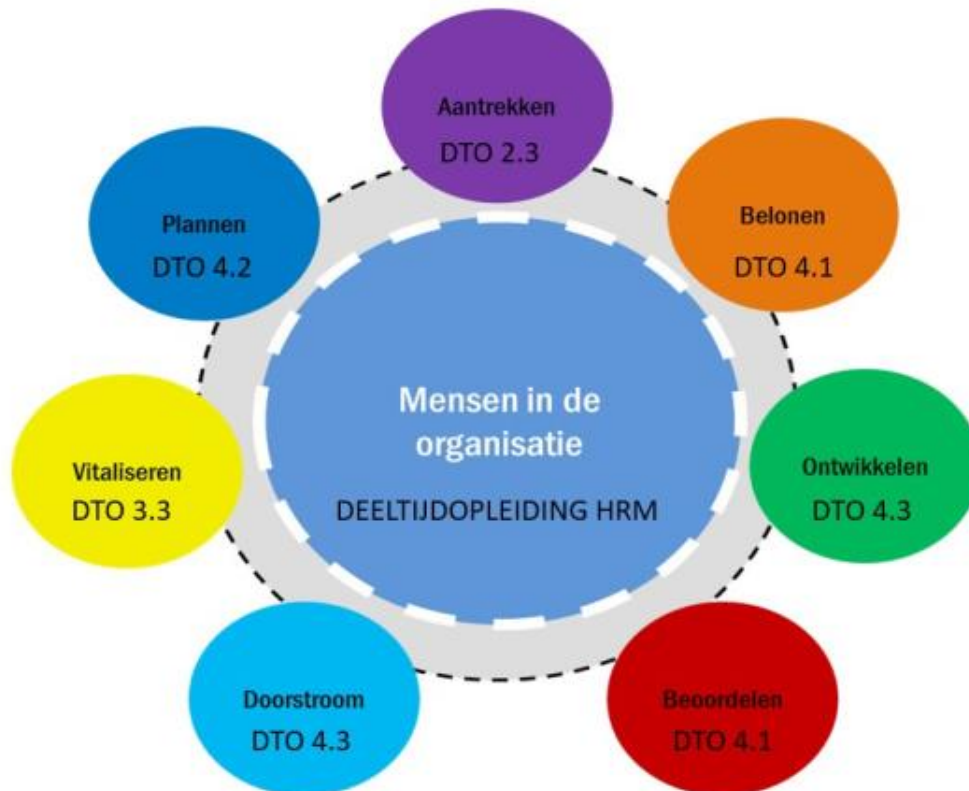
Deze competenties zijn gekoppeld aan de Dublindescriptoren, de hbo-standaard en het European Qualifications Framework.

De beoogde leerresultaten van de CHE-deeltijdopleiding HRM zijn te destilleren uit het geheel van leeruitkomsten. Het panel ziet dat de opleiding een vertaalslag heeft gemaakt naar leeruitkomsten in lijn met het onderwijskundig concept van CHE-Deeltijd. Er is onderscheid gemaakt tussen generieke leeruitkomsten en opleidingsspecifieke leeruitkomsten.

HRM werkt met een BoKS, die is afgeleid van de landelijke BoKS. De opleiding heeft deze BoKS ingedeeld naar zeven HR-beïnvloedingsgebieden, c.q. perspectieven van waaruit de HRM'er kan handelen. De verschillende beïnvloedingsmogelijkheden zijn (1) aantrekken, (2) belonen, (3) vitaliseren (4) beoordelen (5) ontwikkelen, (6) doorstromen en (7) plannen.

De opleiding hanteert deze beïnvloedingsmogelijkheden als kapstok voor het HR-instrumentarium. Bij het beïnvloedingsgebied 'aantrekken' maakt een (aankomend) HR-professional bijvoorbeeld gebruik van een wervingsinstrument.

Bovenstaande beïnvloedingsgebieden zijn een expliciet onderdeel van de leeruitkomsten en komen in de opleidings specifieke leeruitkomsten aan bod (zie schema hieronder).

Het panel heeft het geheel van de leeruitkomsten bestudeerd en stelt vast dat het NLQF-6 niveau daarin goed geborgd is, onder meer in de generieke leeruitkomsten. Dat betekent dat de beoogde leerresultaten voldoen aan het hbo-bachelorniveau.

Daarnaast ziet het panel dat zowel de opleidings specifieke als de generieke leeruitkomsten aansluiten bij het Landelijk Opleidingsprofiel HRM 2020+. De opleiding heeft deze aansluiting vastgelegd in een relatietabel, waarin de hierboven beschreven landelijk vastgestelde competenties gerelateerd zijn de leeruitkomsten. Ook ziet het panel dat de kennisbasis van het landelijk profiel passend geborgd is in de leeruitkomsten.

Het panel begrijpt dat het door CHE gekozen onderwijskundig concept voor deeltijdonderwijs gevolgen heeft voor opleidings specifieke herkenbaarheid van de beoogde leerresultaten. Meer dan de helft van de leeruitkomsten bestaat immers uit generiek geformuleerde leeruitkomsten. De generieke leeruitkomsten worden in de praktijk meer opleidings specifiek ingevuld, stelt het panel vast (zie verder standaard 2, 3 en 4). In de concrete afspraken tussen student, opleiding en werkgever wordt de leeruitkomst meer op het HR-vakgebied toegespitst.

Toch geeft het panel de opleiding ter overweging mee om een meer expliciete relatie tussen het landelijk opleidingsprofiel en de formulering van de generieke leeruitkomsten te leggen, om zo de opleidings specifieke elementen van het HR-vak meer te expliciteren.

Leeruitkomsten

De opleiding HRM heeft net als de andere bacheloropleidingen een onderwijsprogramma opgebouwd uit acht modules van ieder 30 EC. De modules worden gevormd door drie leeruitkomsten van ieder 10 EC. In het generieke deel van deze rapportage staat de inhoud van de generieke leeruitkomsten beschreven. In totaal gaat het om 130 EC. Opleidingsspecifiek is de invulling van een leeruitkomst van module 1 en de leeruitkomsten van module 2, 3 en 4. In totaal zijn 110 EC gemoeid met opleidingsspecifieke leeruitkomsten. Drie van deze leeruitkomsten (in totaal 30 EC) zijn opgesteld in samenwerking met Bedrijfskunde en Communicatie, de andere zakelijke opleidingen.

Het panel heeft de kwaliteit van de leeruitkomsten bestudeerd en vindt deze voldoen aan de eisen van het Experiment Leeruitkomsten. Het panel is tevreden over de leerwegaafhankelijke formulering van de leeruitkomsten. Ook de samenhang, transparantie en duurzaamheid van de leeruitkomsten zijn in orde. Het panel stelt vast dat de leeruitkomsten het bachelorniveau van de opleiding goed afdekken. De leeruitkomsten helder zijn uitgewerkt in indicatoren, vindt het panel. Wel merkt het panel op dat de grotendeels generieke invulling van de leeruitkomsten deze minder specifiek en meetbaar maakt dan zou kunnen. De bacheloropleidingen, waaronder de opleiding HRM, vangen dit op door een meer opleidingsspecifieke invulling van de beoordelingscriteria te hanteren. Het panel ondersteunt dit van harte en ziet daarbij kansen voor de opleiding HRM om de opleidingsspecifieke beoordeling verder door te ontwikkelen.

Het panel heeft van vertegenwoordigers van het werkveld begrepen dat de leeruitkomsten voldoende het vakgebied afdekken. De werkveldvertegenwoordigers hechten veel belang aan de ontwikkeling van generieke skills als samenwerken, projectmatig werken en vaardigheden op het gebied van leiderschap. De aandacht voor de ontwikkeling van de professionele identiteit wordt zeer op prijs gesteld. Het panel stelt dan ook vast dat de leeruitkomsten goed herkenbaar zijn voor het werkveld.

Afstemming met het beroepenveld

De afstemming met het werkveld vindt plaats via een eigen werkveldadviesraad en de werkveldadviesraad van de voltijdsopleiding. Daarnaast onderhoudt de opleiding veel contacten met het werkveld, vanwege het gebruik van trialogisch leren, waarbij een continue afstemming plaatsvindt tussen opleiding en de organisaties waar studenten werken. Het panel hoort van vertegenwoordigers uit het werkveld dat de opleiding open staat voor feedback en de suggesties om leeruitkomsten aan te passen. Het panel vindt het te waarderen dat de opleiding zo open staat voor input uit het werkveld. Wel vindt het panel het van belang dat de opleiding de invloed van het regionaal werkveld op haar visie op het beroepsbeeld in balans houdt met wat er zich landelijk en internationaal afspeelt op het gebied van HRM. In de afstemming binnen de WAR DTO HRM en de daaropvolgende validatie van de leeruitkomsten is het Landelijk Opleidingsprofiel nadrukkelijk aan de orde gekomen. Het panel juicht dat toe. Door de visie van de opleiding ook in de toekomst te blijven ijen op het landelijk opleidingsprofiel is de landelijke input en internationale oriëntatie vanuit het werkveld adequaat geborgd, meent het panel.

Standaard 2 Onderwijsleeromgeving

Het programma, de onderwijsleeromgeving en de kwaliteit van het docententeam maken het voor de instromende studenten mogelijk de beoogde leerresultaten te realiseren.

Experiment leeruitkomsten:

- *Leersituatie en –omgeving zijn passend bij de beoogde leeruitkomsten en bij de behoefte en omstandigheden van (een groep) studenten;*
- *Opleiding kan verantwoorden dat de leeractiviteiten en de begeleiding van studenten adequaat zijn voor het behalen van de leerresultaten en houdt daarmee rekening met verschillen in achtergrond van studenten;*
- *Docenten zijn aantoonbaar competent om studenten te begeleiden bij de keuze voor en vormgeving van de leeractiviteiten*
- *Student voldoet aan de wettelijke instroomeisen;*
- *Vooraf maken opleiding en studenten expliciete inhoudelijke afspraken over de invulling van het individuele opleidingstraject per eenheid van de leeruitkomsten en de begeleiding daarvan door de docent*
- *Bij duale opleiding is een tripartite overeenkomst met de werkorganisatie verplicht, bij deeltijd wenselijk*
- *De opleiding verantwoordt hoe docenten tot een eenduidige interpretatie van leeruitkomsten komen;*
- *De opleiding heeft een gestructureerde praktijk van kwaliteitsborging van opleidingstrajecten van individuele studenten en de versterking ervan door tussentijdse evaluatie en verbetering.*

Conclusie

De opleiding **voldoet** aan de basiskwaliteit voor deze standaard. Het panel vindt dat de opleiding HRM er goed in geslaagd is een onderwijsprogramma te ontwikkelen, waarin studenten een eigen gepersonaliseerde leerroute kunnen kiezen, afhankelijk van hun eerder verworven competenties en opgedane leerervaringen, persoonlijke omstandigheden en hun specifieke werksituatie. Studenten worden daarmee goed in staat gesteld om zich te professionaliseren en de beoogde leerresultaten eigen te maken. Het principe van het dialogisch leren, waarbij een prominente plaats voor het leren op de werkplek is ingeruimd, komt goed uit de verf. De samenwerking tussen trajectbegeleiders van de opleiding, de werkplekbegeleiders van de student en de student zelf leidt tot een passende invulling van de leeruitkomsten. De onderzoeksvaardigheden komen adequaat aan bod. Het panel heeft een enthousiast, betrokken en deskundig docententeam aangetroffen. De vele kalibratiesessies over de interpretatie van de leeruitkomsten en stevig verankerde kwaliteitsstructuur, geven aan dat de opleiding sterk gedreven is om een goede kwaliteit van onderwijs te (blijven) bieden.

Onderbouwing

Opzet en Inhoud van het programma

De bacheloropleiding HRM wordt inhoudelijk ingevuld door de toepassing van de generieke leeruitkomsten in de modules 1, 6, 7 en 8 en vakinhoudelijk in de opleidingsspecifieke leeruitkomst van module 1 en de modules 2, 3 en 4.

De opleidingsspecifieke modules zien er als volgt uit:

- De opleidingsspecifieke leeruitkomst van module 1 betreft de ontwikkeling van basiskennis: studenten moeten aantonen over inzicht en begrip te beschikken van HRM-theorieën, rollen van de HRM-professional en relevante wet- en regelgeving. Studenten stellen daarvoor een visiedocument op.
- Module 2 betreft drie leeruitkomsten over de interne en externe omgeving van de organisatie. Twee van deze leeruitkomsten (intern/extern onderzoek en procesverbetering) zijn gezamenlijk met de andere zakelijke opleidingen geformuleerd en in een HR-context geplaatst. Studenten wordt bijvoorbeeld gevraagd om de HR-processen in organisaties in kaart te brengen. De derde leeruitkomst betreft professionele skills, zoals presenteren, het voeren van conflicthanterings-, onderhandelings-, selectie- en coachgesprekken
- Module 3 gaat over adviseren en analyseren. Studenten werken met een zelfstandig verworven adviesopdracht aan hun analytische en adviesvaardigheden als HRM-adviseur. De eerste leeruitkomst gaat over methodisch analyseren en is gezamenlijk met de andere twee zakelijke opleidingen Bedrijfskunde en Communicatie geformuleerd. De andere twee leeruitkomsten zijn opleidingsspecifiek en richten zich op het ontwikkelen van een Social Value Proposition en op vitaliseren.
- In module 4 gaan studenten aan de slag met een aantal HR-beïnvloedingsgebieden. De leeruitkomsten richten zich op waardering (beloningssystematiek), integratie (vertalen van HR-strategie van de organisatie te vertalen naar de werkvloer en vice versa) en loopbanen (analyseren van loopbaanbeleid en het beïnvloeden van de inzetbaarheid van mensen met gerichte interventies).

Het panel is tevreden over de inhoud van de opleidingsspecifieke modules. Het vindt de inhoud van de modules passend bij het vak van HR-professional en de profilering van CHE.

In lijn met de bevindingen bij standaard 1 over het veelal generieke karakter van de leeruitkomsten, vindt het panel de verdeling tussen vakinhoudelijke modules en generieke modules niet volledig in balans.

Het panel ziet overigens wel dat HR-inhoud aan bod komt in de specifieke invulling van opdrachten bij de generieke modules, via leertaken, toetsmatrijzen en beoordelingscriteria. De generieke leeruitkomst 6.1 (Professioneel samenwerken) bijvoorbeeld wordt ingevuld vanuit HRM-perspectief. Studenten worden beoordeeld op de wijze waarop zij als HRM'er samenwerkingsrelaties binnen de organisatie beïnvloeden en bijdragen aan het effectief samenwerken van teams. Ook de invulling van de leeruitkomst 8.1 Professionele identiteit kent opleidingsspecifieke elementen. De position paper die studenten gedurende de gehele opleiding voor dit onderwerp bijhouden, ziet het panel als een waardevol instrument waarin studenten hun ontwikkeling als HR-professional richting geven en vastleggen. Studenten geven aan dat het

werken met de position paper hun helpt om na te denken over hun ontwikkeling en de wijze waarop zij daaraan sturing kunnen geven.

Andere generieke leeruitkomsten krijgen eveneens een opleidingsspecifieke invulling door de context, waarin deze moeten worden aangetoond. Dat geldt bijvoorbeeld voor Professioneel onderzoeken ten behoeve van de organisatie (6.3), maar ook voor Innoveren en veranderen (7.2) en Ondernemend en projectmatig werken (7.3). De opleiding doet studenten opleidingsspecifieke suggesties voor de beroepsproducten die zij kunnen opstellen om de generieke leeruitkomsten aan te tonen. Bij de beoordeling maakt de opleiding gebruik van opleidingsspecifieke elementen in de rubrics. Het panel vindt met name dat laatste een waardevolle inzet om de generieke leeruitkomsten opleidingsspecifiek in te vullen en nodigt de opleiding uit om deze invulling te versterken, door indicatoren nog verder te specificeren. Het panel pleit ervoor om de relatie met HRM in de generieke modules verder te versterken, vanuit de overweging dat het pas goed mogelijk is om vakoverstijgend te werken als de vakkennis goed geborgd is. Inmiddels zijn de bacheloropleidingen, waaronder de HRM-opleiding, zich daarop aan het beraden.

Onderzoek

Het panel onderschrijft de visie op onderzoek van de opleidingen, zoals verwoord in de generieke rapportage. Studenten komen zowel in de generieke als in de opleidingsspecifieke modules in aanraking met onderzoek. Studenten leren om methodisch organisatiestructuren, processen en strategieën te analyseren. Het panel ziet dat studenten van voldoende onderzoeksvaardigheden worden voorzien.

Het panel stelt vast dat er minder contacten zijn tussen het lectoraat Mens en Organisatie en de opleiding HRM, dan bij de deeltijdopleiding Bedrijfskunde het geval is. Het panel ziet mogelijkheden om deze relatie te versterken. De opleiding HRM heeft het voornemen om vanaf het studiejaar 2021-2022 projecten gezamenlijk met het lectoraat uit te voeren. Het panel juicht deze ontwikkeling toe.

Internationalisering

Het panel ziet dat de opleiding HRM in verschillende leeruitkomsten aandacht besteedt aan internationalisering. Internationalisering krijgt onder meer vorm in het gebruik van internationale literatuur. Verder vraagt de opleiding in module 1 en 8 om kennis van het beroepsdomein in (inter)nationale context te verbinden met de ontwikkeling van de eigen professionele identiteit. Ook in vier andere leeruitkomsten komt internationalisering aan de orde. Een voorbeeld is leeruitkomst 6.2 waarin studenten moeten aantonen gebruik te maken van bestaande netwerken op internationaal niveau. Een student vertelde het panel dat te hebben ingevuld door twee professionals uit een ander land te hebben bevroegd. Het panel vindt het goed dat studenten worden uitgedaagd om daadwerkelijk contacten te leggen buiten de landsgrenzen.

Het panel ziet dat de opleiding haar best doet om internationalisering vorm te geven, binnen de beperkingen die een deeltijdopleiding nu eenmaal heeft om studenten internationale ervaringen te laten opdoen. Toch vindt het panel de huidige invulling van internationalisering beperkt mede door de directe relatie die er wordt gelegd tussen internationalisering en de eigen vaak regionaal of nationaal georiënteerde werkomgeving. Het panel ziet kansen om tot verdere verrijking van internationalisering te komen, mogelijk door nog meer de mogelijkheden via digitale contacten te benutten of door internationale gastsprekers digitaal input te laten leveren. Het panel geeft ook de suggestie mee om gebruik te maken van bronnen uit internationale netwerken in European

HRD Circle, IODA en SIETAR. Het panel vraagt de opleiding deze mogelijkheden te onderzoeken en waar mogelijk en zinvol in het programma in te bedden.

Intake

De opleiding HRM heeft een instroommoment per jaar: september. Studenten oriënteren zich op de opleiding met informatie op de website van CHE en open dagen. Via de website kunnen studenten een zelfscan invullen, waarmee zij een beeld krijgen van hun opleiding en welke leeruitkomsten zij eventueel al beheersen en mogelijk kunnen inzetten voor een instroomassessment zoals is beschreven in het generieke deel van het rapport. Het panel hoort van studenten dat het soms wel wat zoeken was hoe de leeruitkomsten te interpreteren. Vervolgens sluiten studenten met de opleiding een praktijkleerovereenkomst – de wettelijk verplichte onderwijsleerbijeenkomst - waarin de belangrijkste afspraken over zijn opleiding zijn opgenomen. Zodra de student zijn werk- of stageplek inzet om leeruitkomsten te realiseren, tekent ook de werk- of stageplek de overeenkomst.

De opleiding geeft een negatief studieadvies aan een bachelorstudent als deze gedurende de inschrijvingsduur van twee aaneengesloten jaren 3 leeruitkomsten van module 1 niet heeft behaald. Dit is nog niet voorgevallen. Enerzijds zijn we een jonge opleiding waar de meeste studenten zich nog binnen de periode van de eerste twee leerjaren bevinden, anderzijds is bij een aantal studenten rekening gehouden met problemen die zij ondervonden in de uitvoering van beroepsproducten bij hun organisatie in verband met Corona. In een latere fase is deze achterstand alsnog ingehaald.

Gepersonaliseerde leerroutes

Het panel stelt vast dat studenten van de bacheloropleiding HRM goed in staat zijn om een gepersonaliseerde leerroute te volgen. Maatwerk krijgt invulling door het verlenen van vrijstellingen voor en tijdens de opleiding, dialogisch leren en de invulling van leeruitkomsten met beroepsproducten toegespitst op de eigen beroepspraktijk.

Studenten kunnen de opleiding versnellen en vertragen. Zo biedt CHE-Deeltijd niet alleen de mogelijkheid om bij de start van de opleiding vrijstellingen voor eerdere leerervaringen aan te vragen, maar ook vrijstellingen aan te vragen voor leeruitkomsten tijdens het volgen van een module. Het panel is zeer te spreken over de mogelijkheden die studenten hebben om te switchen in de volgorde van hele modules en delen van modules. Ook kunnen studenten tegelijkertijd werken aan twee leeruitkomsten van twee verschillende modules.

In de praktijk blijken studenten HRM hier steeds meer gebruik van te maken, zo leest het panel in de Zelfevaluatie en hoort het panel van studenten. Een grote groep studenten heeft bij de start van de opleiding vrijstelling gekregen voor meerdere leeruitkomsten. Studenten die elders een propedeuse hebben voltooid of geswitcht zijn van een voltijds- naar een deeltijdopleiding hebben zo hun opleiding kunnen verkorten met 1,5 jaar. Een student met een universitaire propedeuse heeft bijvoorbeeld vrijstelling gekregen voor module 5 en modules 1 en 3 tegelijkertijd gevolgd.

Het panel vindt de flexibiliteit van het CHE bachelor-onderwijsprogramma en de mogelijkheden die het studenten biedt om gepersonaliseerde leerroutes te volgen een prachtige uitwerking van het Experiment Leeruitkomsten. Het panel complimenteert de opleiding niet alleen met het

ontwerp maar ook met het gebruik ervan in de praktijk. Het panel is enthousiast over de meerwaarde die deze flexibele manier van opleiden voor werkende deeltijdstudenten biedt.

Blend van Onderwijsactiviteiten

Studenten van de bacheloropleiding maken gebruik van een blend van onderwijsactiviteiten bestaande uit werkplekleren, contactonderwijs en online leren. Zoals beschreven in de Schets van de opleiding is *trialogisch leren* een belangrijk element van de bacheloropleidingen. Alle bacheloropleidingen, waaronder de opleiding HRM stellen dan ook eisen aan de werk- of stageplek waar studenten aan de slag gaan ten behoeve van het *werkplekleren*. In de praktijkleervereenkomst wordt afgesproken hoe de werkplek van de student ingezet wordt om de leeruitkomsten aan te tonen.

Het panel ziet dat het werkplekleren een centrale plek in het opleidingstraject inneemt. Voor studenten en hun werkgevers biedt dat veel voordelen: studenten leren goed om de theorie die hun wordt geboden in de praktijk te brengen; werkgevers plukken direct voordelen van de opleiding van hun werknemers in de vorm van adequate en bij de praktijk passende beroepsproducten. Studenten vertellen veel kennis op te doen en dieper in de organisatie te duiken dan zij voor de opleiding deden. Het panel vindt dat een pluspunt. Wel vindt het panel het verrijkend voor studenten om tijdens de opleiding verschillende ervaringen op te doen in verschillende werkomgevingen. Studenten geven aan dat contact met andere studenten met een andere werkcontext hun perspectief op het vakgebied helpt verbreden. Met alle waardering daarvoor vindt het panel de kennismaking met andere werkcontexten op deze wijze beperkt. Het panel beveelt de opleiding aan om te bezien hoe meer verbreding in werkcontexten mogelijk ook internationaal bij bijvoorbeeld verschillende werkgevers tot stand kan worden gebracht.

Studenten zijn tevreden over het *contactonderwijs* dat zij volgen. Iedere module kent zes lesdagen, die in de Coronaperiode deels online, deels offline zijn ingevuld. Zoals vermeld in de generieke rapportage biedt de opleiding op de contactdagen inspiratiecolleges, leergroepbijeenkomsten, training en intervisie. Ook de bijeenkomsten met de trajectbegeleider worden op de contactdagen georganiseerd.

De studenten vinden vooral het contact tijdens deze dagen met de andere studenten in de Professionele leergroepen waardevol (zie ook de generieke rapportage). Er vindt uitwisseling van werkervaring plaats en er zijn gesprekken over de voortgang in het aantonen van de leeruitkomsten. Professionele leergroepen bestaan uit zes tot acht studenten en blijven een semester lang bij elkaar. Bij een aantal modules met generieke leeruitkomsten werken studenten HRM in leergroepen ook samen met studenten van andere opleidingen. Leerzaam vinden zij dat studenten van andere opleidingen vaak een ander perspectief hebben en dat ervaren zij als een zinnige uitwisseling. Een voorbeeld is de module procesverbetering, waarin studenten Communicatie, HRM en Bedrijfskunde met elkaar aan de slag gaan. Het panel heeft ook van studenten HRM gehoord dat zij contacten met studenten Verpleegkunde in module 6 waardevol vonden. Het gaf hun verbreding van perspectief en een andere manier waarop zij data waardeerden.

Vakinhoudelijke docenten geven verdiepende colleges en vervullen een coachende rol op de contactdagen en ondersteunen studenten zo in hun voortgang. Ook zorgen vakinhoudelijke docenten voor opleidings specifieke verdieping van de generieke leeruitkomsten. Studenten zijn

daarbij vooral blij met de input van docenten die ook in de praktijk werkzaam zijn. Dat helpt hen om de verbinding tussen theorie en praktijk beter te leggen, geven zij aan.

Soms vinden de studenten de periodes tussen contactdagen te lang; studenten lossen dat zelf op door onderling contact te leggen met andere studenten uit de Professionele leergroep, tussen de lesdagen door. Daarvoor zetten ze eerder andere communicatiemiddelen in dan Itslearning.

Tot slot maakt het *online leren* nog deel uit van de blend van onderwijsactiviteiten. Daarin speelt de digitale leeromgeving Itslearning een belangrijke rol. Op Itslearning is informatie te vinden over de opleiding, inclusief suggesties voor te bestuderen vakliteratuur, toetsmatrijzen en ander materiaal dat studenten kan helpen bij hun opdrachten en toetsing. Er zijn interactieve mogelijkheden om als studenten onderling met elkaar en met docenten in contact te komen. Ook kunnen de beroepsproducten via Itslearning worden ingeleverd.

De studenten vinden Itslearning een goede informatiebron voor de opleiding, maar vinden het soms lastig om daar hun weg in te vinden. Studenten hebben de suggestie om een handleiding voor het gebruik van Itslearning voor zowel studenten als docenten op te stellen.

Het panel is het eens met studenten dat Itslearning waardevolle informatie over hun opleiding en de te volgen modules beschikt. Het panel ondersteunt de wens van studenten de leeromgeving beter toegankelijk te maken ook voor mensen die minder digitaal vaardig zijn.

Begeleiding

Het panel heeft kennisgemaakt met een zorgvuldig ingericht systeem van studentbegeleiding. Daarin zijn belangrijke rollen weggelegd voor de trajectbegeleider van de opleiding, de praktijkbegeleider van het werk en de vakinhoudelijke docent. De verschillende rollen van deze begeleiders staan uitgewerkt in de generieke rapportage.

De interactie tussen de trajectbegeleider, de vakinhoudelijke docent enerzijds en de praktijkbegeleider anderzijds is heel belangrijk, zeggen de studenten. Dat begint bij het ontwikkelen van een leerarrangement per module. In eerste instantie vinden daarover gesprekken plaats tussen de vakinhoudelijk docent, de trajectbegeleider en de student zelf, om de betekenis en mogelijkheden van de leeruitkomsten te doorgronden. De inbreng van de vakinhoudelijke docent is daarbij belangrijk vinden de studenten. Vervolgens vindt er afstemming plaats met de praktijkbegeleider. De rol van praktijkbegeleider was nieuw bij de zakelijke opleidingen Bedrijfskunde, Communicatie en HRM, in tegenstelling tot opleidingen als Verpleegkunde en de opleiding tot leraar Basis Onderwijs, waar begeleiding op de werkplek beter ingeburgerd was. Praktijkbegeleiders vervullen drie rollen: die van beslisser, sparringpartner en mentor. Het kostte studenten soms tijd om een goede praktijkbegeleider op de werkplek te vinden die deze drie rollen goed kon invullen. Soms wordt de functie van praktijkbegeleider door meerdere personen ingevuld.

Studenten zijn tevreden over de begeleiding vanuit de opleiding. Zij vinden dat er een goede balans zit tussen het respect voor de eigen verantwoordelijkheid van studenten en de ondersteuning/begeleiding die nodig is om dit type onderwijs met alle flexibele mogelijkheden te laten slagen. Zij voelen zich 'zelfstandig begeleid', zoals een student dat noemde.

Het panel complimenteert de opleiding HRM met de zorgvuldige begeleiding van studenten. In de ogen van het panel is een goede begeleiding en check op de gepersonaliseerde leerroutes die studenten doorlopen in de bacheloropleiding essentieel. HRM slaagt daar goed in, terwijl de opleiding tegelijkertijd de zelfstandige rol van studenten intact laat.

Docenten

Het panel heeft kennisgemaakt met een deskundig en nauw bij studenten betrokken docententeam. Aan de deeltijdopleiding HRM zijn dertien docenten verbonden, onder leiding van een coördinator. Deze docenten zijn in de regel ook verbonden aan de voltijdopleiding HRM. Vijf van de dertien docenten zijn master-opgeleid, hetgeen gelet op het personeelsbeleid van CHE aan de lage kant is. De opleiding stimuleert docenten om alsnog een mastergraad te behalen. Inmiddels zijn twee docenten gestart met een masteropleiding. Nieuwe docenten moeten over een mastergraad beschikken of een masteropleiding volgen.

Nagenoeg alle docenten hebben een relevante praktijkervaring als HR-manager, trainer, coach, beleidsadviseur of verzuimmanager. Alle docenten die de rol van examiner vervullen hebben een BKE-certificaat. De docenten volgen een professionaliseringstraject naar een meer coachende rol en de rol van assessor en worden zo goed voorbereid op de andere manier van lesgeven. Studenten zijn blij met hun docenten: ze vinden de betrokkenheid van docenten hoog en waarderen de korte communicatielijnen met docenten. Docenten staan open voor feedback en nemen studenten serieus, zo is hun ervaring.

Standaard 3 Toetsing

De opleiding beschikt over een adequaat systeem van toetsing.

Experiment leeruitkomsten:

- *De gehanteerde methoden en systemen van toetsing zijn geschikt voor leerwegonafhankelijk toetsen en beoordelen;*
- *De opleiding hanteert een heldere procedure voor toetsing, waarop de examinatoren zijn voorbereid;*
- *De examencommissie heeft daarbij een uitgesproken proactieve rol: zij hanteert een adequate methode om te borgen dat de leeruitkomsten voor individuele studenten worden gerealiseerd en dat examinatoren voldoen aan de vereiste kwalificaties om de leeruitkomsten op een eenduidige wijze te toetsen en te beoordelen.*

Conclusie

De opleiding **voldoet** aan de basiskwaliteit voor deze standaard. Het panel vindt dat de opleiding HRM over een adequaat systeem van toetsing beschikt. Studenten zijn goed in staat om de leeruitkomsten aan te tonen met behulp van leerwegonafhankelijke toetsen zoals beroepsproducten en (instroom)assessments. Het panel ziet dat studenten steeds meer gebruik kunnen maken van verschillende vormen van beroepsproducten en juicht deze ontwikkeling toe. Het panel vindt de toetsmatrijzen helder en zorgvuldig opgesteld. De beoordelingsformulieren zijn op orde, de onderbouwing van de beoordeling en de feedback kunnen nog aan kwaliteit winnen. Het panel stelt vast dat de opleiding goed oog heeft voor de kwaliteitsborging van toetsing. Examinatoren en beoordelaars kalibreren regelmatig voorafgaand aan de beoordeling van beroepsproducten en assessments. Het panel is verder positief over de gedegen rol die examen- en toetscommissie vervullen.

Onderbouwing

Systeem van toetsing

De opleiding HRM sluit aan bij het Toetsbeleid Deeltijdopleidingen van CHE. HRM toetst de beheersing van de leeruitkomsten aan de hand van een instroomassessment, beroepsproducten en het eindgesprek. De opleiding maakt geen gebruik van separate kennistoetsen. Toetsing van kennis vindt integraal in de beroepsproducten plaats. Het panel is daarom tevreden met deze opzet van toetsing. Studenten kunnen op zes verschillende momenten in het jaar hun toetsmateriaal inleveren.

Leerwegonafhankelijke toetsen en beoordelen

Studenten kunnen zelf kiezen met welke beroepsproducten zij de leeruitkomsten kunnen aantonen. Daarvoor leggen studenten in overleg met trajectbegeleider en praktijkbegeleider afspraken vast in het leerarrangement ieder half jaar. Op de digitale leeromgeving Itslearning zijn per module toetsmatrijzen opgenomen. De toetsmatrijzen bevatten suggesties voor het type beroepsproducten die studenten kunnen gebruiken. De trajectbegeleider vervult een belangrijke rol bij het bepalen van het beroepsproduct, dat als toetsmateriaal geldt. Hij/zij borgt dat studenten met het door hen gekozen beroepsproduct de gevraagde leeruitkomsten ook daadwerkelijk kunnen aantonen. Daarover vindt afstemming plaats met de vakspecifieke docent/examinator die

de inhoud van de aan te tonen leeruitkomst bewaakt. De praktijkbegeleider beoordeelt de meerwaarde van het beroepsproduct voor de beroepspraktijk. Het panel hoort van studenten dat op deze wijze studenten gestimuleerd worden om opleidingsspecifieke beroepsproducten te ontwikkelen. Het panel herkent dat ook in de beroepsproducten die het heeft bestudeerd.

Beroepsproducten worden beoordeeld door de vakinhoudelijke docent. De beoordeling vindt plaats aan de hand van indicatoren en rubrics, die bij de generieke modules een HRM-invulling hebben gekregen (leeruitkomsten 1.1, 1.2 en leeruitkomsten modules 6,7 en 8). Het panel vindt de invulling van de indicatoren en de rubrics bij zowel de opleidingsspecifieke als de generieke indicatoren, nogal algemeen geformuleerd. Dat biedt weliswaar ruimte om verschillende beroepsproducten in verschillende situaties te kunnen uitvoeren, maar beperkt ook de relatie met de vakinhoudelijke kanten van de opleiding die de student volgt. Ook valt op dat in de omschrijving van de rubrics geen kwalitatief verschil zit tussen een voldoende en een goed. Bij de beoordeling 'goed' heeft een student meer gedaan, maar niet iets beter gedaan. Het panel ziet dan ook ruimte voor een meer opleidingsspecifieke en kwalitatief onderscheidende invulling van de indicatoren en de rubrics. Het panel beveelt de opleiding aan om bij de beoordelingscriteria de taal van het landelijk opleidingsprofiel te hanteren en vanuit dat perspectief feedforward en feedback te geven.

De opleiding HRM beoogt in lijn met de overige deeltijdopleidingen om beroepsproducten holistisch te beoordelen. Bij de beroepsproducten die het panel heeft bestudeerd, vindt het panel de beoordelingen lastig navolgbaar in de wijze waarop de toebedeelde cijfers tot stand komen. Het panel begrijpt van de examencommissie dat de onderbouwing van de holistische beoordelingen een punt van aandacht is en onderschrijft de wens om deze te versterken. Het panel vindt de feedback op de beroepsproducten vrij algemeen gesteld en ziet ook daar ruimte voor verbetering. Verder zou het panel er voorstander van zijn om tijdens het leertraject waarin een beroepsproduct tot stand komt meer feedforward te geven en daarbij ook te beoordelen hoe studenten deze feedforward hanteren.

Validering van eerdere leerervaringen

Het panel is enthousiast over het systeem van validering van eerdere leerervaringen (zie ook de generieke rapportage), zowel bij de start van de opleiding als tijdens de opleiding. Het systeem doet zoveel mogelijk recht aan wat studenten aan kennis en ervaring meebrengen, hoort het panel van studenten. Het valideringssysteem biedt ruimte om de opleiding te versnellen of de opleiding te verlichten. Het panel heeft diverse studenten gesproken die hiervan gebruik hebben gemaakt.

Borging kwaliteit toetsing en beoordeling

Examinatoren zijn verantwoordelijk voor de ontwikkeling van toetsmatrijzen en het beoordelingsformulier. De beoordelingen vinden plaats door beoordelaars onder verantwoordelijkheid van een examinator. Bij de beoordeling hanteert de opleiding het vierogenprincipe conform het CHE-toetsbeleid. Dat geldt ook voor de instroomassessments. Vanuit het werkveld geven praktijkbegeleiders advies over de beoordeling voor wat betreft de toepasbaarheid in de praktijk. Er vindt regelmatig intervisie en kallibratie plaats tussen de verschillende beoordelaars. Examinatoren zijn BKE-geschoold. Het panel hoort van de opleiding er meer aandacht is voor de scholing van beoordelaars, waardoor het onderscheid in

professionalisering tussen examinatoren en beoordelaars zal afnemen. Het panel vindt dat een goede ontwikkeling.

Het panel is verder zeer te spreken over de rol en de betrokkenheid van de examen- en toetscommissie in de borging van de toetskwaliteit. Samenvattend vindt het panel dat de toetskwaliteit van de opleiding HRM goed geborgd is.

Standaard 4 Gerealiseerde leerresultaten

De opleiding toont aan dat de beoogde leerresultaten zijn gerealiseerd.

Experiment leeruitkomsten:

- *De toetsen en eindwerken dragen aantoonbaar aan het behalen van de leeruitkomsten.*

Conclusie

De opleiding **voldoet** aan de basiskwaliteit voor deze standaard. Op het moment van visiteren waren er nog geen eindwerken van de opleiding HRM beschikbaar. Daarom heeft het panel van vier studenten diverse beroepsproducten bestudeerd, om zich een beeld te vormen van het te bereiken eindniveau. Het panel stelt vast dat het niveau van de bestudeerde HRM-producten voldoende is. Het panel spreekt op basis van de bestudeerde documentatie het vertrouwen uit dat de opleiding goed in staat is om studenten op het hbo-bachelorniveau te laten afstuderen. Het panel heeft diverse studenten en werkveldvertegenwoordigers gesproken over de kwaliteit van studenten en afgestudeerden die een opleiding volgen bij CHE. Het panel is overtuigd dat deze opleiding studenten goed in staat stelt om zich verder als professionele HRM'ers te ontwikkelen.

Onderbouwing

Aantonen van het eindniveau

Studenten tonen het eindniveau aan in module 8. Onderdeel daarvan is de position paper (leeruitkomst 8.1), waarover studenten een gesprek voeren en reflecteren op de ontwikkeling van hun professionele identiteit. Andere onderdelen zijn de leeruitkomst gericht op professioneel werken (8.2) en de leeruitkomst gericht op innovatieonderzoek (8.3). Deze beide leeruitkomsten kunnen in één beroepsproduct worden aangetoond. Inmiddels zijn de zakelijke bacheloropleidingen begonnen met het opnieuw ontwerpen van het afstudeertraject. Daarbij willen de opleidingen de relatie met de landelijk afgesproken inhoudelijke eindniveaus van de verschillende opleidingen verstevigen. Het panel vindt dat een goede zaak.

Het panel heeft (beroeps)producten uit modules 1, 2, 3, 6 en 7 bestudeerd. Het ging daarbij om onder meer om een onderzoeksrapportage, een visiestuk en adviesrapporten.

Kwaliteit studentwerken

De kwaliteit van de beroepsproducten geven het panel het vertrouwen dat de studenten leerresultaten op NLQF-6 niveau zullen realiseren en daarmee zullen voldoen aan het hbo-bachelorniveau. Het panel leest in de beroepsproducten dat studenten goed zicht hebben op de eigen organisatie, hun eigen ontwikkeling en vakkennis op de te toetsen HR-gebieden.

Inhoudelijk gezien ziet het panel ruimte voor doorontwikkeling. Die doorontwikkeling heeft vooral te maken met de opleidingsspecifieke inhoud en diepgang van de beroepsproducten. Zo vindt het panel het begrip adviseren wat matig tot uitdrukking komt in de beroepsproducten. Advisering blijft beperkt tot het noemen van inhoudelijke verbeterpunten, maar krijgt geen invulling door het betrekken van stakeholders, het afwegen van belangen en prioriteiten en het omgaan met weerstand bijvoorbeeld. Dat komt volgens het panel omdat de leeruitkomsten gericht op adviseren te weinig specifiek en sturend is ingevuld. Het panel beveelt dan ook aan om

opleidingsspecifieke elementen meer zichtbaar in de beroepsproducten/eindwerken te laten terugkomen en daar meer verdieping in te zoeken.

De zakelijke opleidingen, waaronder de opleiding HRM, realiseren zich ook dat er meer ruimte kan zijn voor opleidingsspecifieke kennis en rollen en is bezig om te onderzoeken op welke wijze dat in de generieke modules, waaronder ook de afstudeermodule, kan worden ingebed. Het panel verwacht dat daarmee ook een deel van de aandachtspunten worden aangepakt, die het bij de beroepsproducten heeft geconstateerd.

Functioneren studenten na opleiding

Het panel heeft enthousiaste studenten en werkgevers gesproken over de toegevoegde waarde van de opleiding op het functioneren van deeltijdstudenten voor en na de opleiding HRM. Het panel deelt dat enthousiasme, afgaand op de gesprekken die het met studenten heeft gevoerd. Het panel heeft kennisgemaakt met veelbelovende zich ontwikkelende professionals, die goed hun weg in de beroepspraktijk weten te vinden.

Eindoordeel over de opleiding

	Deeltijdopleiding B HRM
<i>Standaard 1 Beoogde leerresultaten</i>	Voldoet
<i>Standaard 2 Onderwijsleeromgeving</i>	Voldoet
<i>Standaard 3 Toetsing</i>	Voldoet
<i>Standaard 4 Gerealiseerde leerresultaten</i>	Voldoet

De deeltijdopleiding HRM, voldoet op alle standaarden aan de basiskwaliteit van het beoordelingskader. De oordelen zijn gewogen volgens de beslisregels van de NVAO. Op basis van de positieve kwaliteit over de vier standaarden komt het panel tot een positief eindoordeel over de opleiding als geheel. Het visitatiepanel beoordeelt de kwaliteit van de deeltijdvariant van de bestaande hbo-bacheloropleiding HRM van de Christelijke Hogeschool Ede als **positief**.

Aanbevelingen

Standaard 2

- Verrijk het leren van studenten, door hen ook ervaring in andere werkcontexten op te laten doen, ook internationaal;

Standaard 3

- Gebruik bij de beoordelingscriteria de taal van de landelijke opleidingsprofielen en geef vanuit dat perspectief feedforward en feedback;

Standaard 4

- Laat opleidingsspecifieke elementen meer zichtbaar in de beroepsproducten en de eindwerken terugkomen en zoek daar de verdieping in.

Deel III

Bijlagen

1. Bezoekprogramma

Woensdag 26 mei 2021		
Tijd	Onderdeel	Deelnemers
13.30 - 14.15	Aankomst panel op CHE en installeren in lokaal	
14.15 - 14.20	Welkomstwoord	directeur CHE-deeltijdonderwijs
14.20 - 14.55	Vooroverleg panel	
15.00 - 15.25	Presentatie onderwijsconcept CHE-deeltijdonderwijs	Directeur CHE-deeltijdonderwijs Programmamanager CHE-deeltijdonderwijs Projectleider accreditatie deeltijd BK, COM, HRM, Ad-OND Onderwijskundig adviseur CHE-deeltijdonderwijs
15.30 - 15.50	Presentatie digitale leeromgeving	Docent/ examiner deeltijdonderwijs
16.10 - 17.10	Documentenonderzoek door panel van opleidingen BK, COM, HRM (leden NQA-panel domeinen BK, COM en HRM)	Opleidingscoördinator deeltijd Bedrijfskunde Docent Bedrijfskunde (BK) Opleidingscoördinator deeltijd Communicatie (COM) Docent COM Opleidingscoördinator deeltijd Human Resource Management (HRM) Docent HRM
	Documentenonderzoek Ad-ICT, Ad-OND (leden NQA-panel domeinen ICT en OND)	Opleidingscoördinator Ad-ICT Docent Ad-ICT Opleidingscoördinator Ad-Ondernemen (OND) Docent Ad-OND
	Documentenonderzoek Ad-PEP, Ad-PW (leden NQA-panel domeinen PW en PEP)	Docent Ad-Pedagogisch Educatief Professional (PEP) Docent Ad-PEP Opleidingscoördinator Ad-Pastoraal Werk (PW)
17.30 - 18.15	Werkveldvertegenwoordigers Ad-opleidingen (leden NQA-panel domeinen ICT, OND, PW en PEP)	Relatiemanager CHE Ad-PW Werkveld vertegenwoordiger Ad-ICT Werkveldvertegenwoordiger Ad-OND Werkveldvertegenwoordiger Ad-PEP Werkveldvertegenwoordiger Ad-PW
	Werkveldvertegenwoordigers bacheloropleidingen (leden NQA-panel domeinen BK, COM en HRM)	Voorzitter CHE werkveldadviesraad deeltijd HRM Werkveldvertegenwoordiger BK (Rijkswaterstaat) Werkveldvertegenwoordiger COM (Treffend & Co) Werkveldvertegenwoordiger HRM (Fiscount Loonservice BV)
18.15 - 19.30	Maaltijd panel	
19.30 - 20.30	Studenten Ad-ICT, Ad-OND, Ad-PEP, Ad-PW	Deeltijdstudent Ad-ICT Deeltijdstudent Ad-OND
	(leden NQA-panel domeinen ICT, OND, PW en PEP)	Deeltijdstudent Ad-PEP Deeltijdstudent Ad-PW
	Studenten BK, COM, HRM (leden NQA-panel domeinen BK, COM en HRM)	Deeltijdstudent BK Deeltijdstudent COM Deeltijdstudent HRM

Donderdag 27 mei 2021		
Tijd	Onderdeel	Deelnemers
08.45 - 09.15	Bestuur en directie	Voorzitter College van Bestuur Lid College van Bestuur Directeur CHE-deeltijdonderwijs Directeur BK, COM, HRM, Ad-OND Directeur Ad-PW, directeur onderwijs
09.30 - 10.30	Tactische aansturing DTO: flexibilisering / onderwijsvernieuwingsproces	Directeur CHE-deeltijdonderwijs Manager bedrijfsvoering CHE-deeltijdonderwijs Programmamanager CHE-deeltijdonderwijs Onderwijskundig adviseur CHE-deeltijdonderwijs
10.50 - 11.50	Examencommissie en CurriculumTeam CHE- deeltijdonderwijs	Waarnemend voorzitter Examencommissie Lid Examencommissie Lid CurriculumTeam voor BK, COM, HRM, Ad-OND, Ad-ICT Lid CurriculumTeam voor Ad-PEP Lid CurriculumTeam voor Ad-PW Lid CurriculumTeam voor Ad-PEP
11.50 - 12.40	Lunch	
12.40 - 13.10	Docenten en studenten Bachelors BK, COM, HRM (leden NQA-panel domeinen BK, COM en HRM)	Opleidingscoördinator deeltijd BK + student BK Opleidingscoördinator deeltijd COM + alumnus COM Opleidingscoördinator deeltijd HRM + student HRM
13.10 - 13.40	Docenten Bachelors BK, COM, HRM (leden NQA-panel domeinen BK, COM en HRM)	Opleidingscoördinator deeltijd BK + docent BK Opleidingscoördinator deeltijd COM + docent COM Opleidingscoördinator deeltijd HRM + docent HRM
13.40 - 14.00	Pauze	
14.00 - 14.30	Docenten en studenten Ad-ICT, Ad- OND (leden NQA-panel domeinen ICT en OND)	Opleidingscoördinator Ad-ICT + student Ad-ICT Opleidingscoördinator Ad-OND + alumnus Ad-OND (digitaal via MS Teams)
14.30 - 15.00	Docenten en studenten Ad-ICT, Ad- OND (leden NQA-panel domeinen ICT en OND)	Opleidingscoördinator Ad-ICT Docent Ad-ICT Opleidingscoördinator Ad-OND Docent Ad-OND
14.00 - 14.30	Docenten en studenten Ad-PEP en Ad-PW (leden NQA-panel domeinen PW en PEP)	Docent Ad-PEP Student Ad-PEP Lid CurriculumTeam voor Ad-PW Student Ad-PW
14.30 - 15.00	Docenten en studenten Ad-PEP en Ad-PW (leden NQA-panel domeinen PW en PEP)	Docent (3x) Ad-PEP Lid CurriculumTeam voor Ad-PW Docent Ad-PW
15.00 - 15.20	Pauze	
15.20 - 17.00	Intern overleg NQA-panel	
17.00 - 17.30	Terugkoppeling bevindingen NQA- panel	Directie en management en betrokkenen
17.30 - 18.30	Ontwikkelgesprek Ad-ICT, Ad-OND (leden NQA-panel domeinen ICT en OND)	Diverse betrokkenen
	Ontwikkelgesprek Ad-PEP, Ad-PW (leden NQA-panel domeinen PW en PEP)	Diverse betrokkenen
	Ontwikkelgesprek BK, COM, HRM (leden NQA-panel domeinen BK, COM en HRM)	Diverse betrokkenen

2. Bestudeerde documenten

Overzicht bestudeerde studentwerken

Ad ICT Service Management	studentwerken modules
afgestudeerd	3 - 4
student	1 - 2 - 3
student	1 - 3 - 4
student	1 - 2
Ad Ondernemen	studentwerken modules
afgestudeerd	3 - 4
afgestudeerd	3 - 4
afgestudeerd	3 - 4
afgestudeerd	3 - 4
Ad Pastoraal Werk	studentwerken modules
afgestudeerd	3 - 4
student	1 - 2 - 3 - 4.1
student	3 - 4.1
student	1 - 2 - 4.1
Ad Pedagogisch Educatief Professional	studentwerken modules
afgestudeerd	3 - 4
afgestudeerd	3 - 4
afgestudeerd	3 - 4
afgestudeerd	3 - 4
Ba Bedrijfskunde	studentwerken modules
afgestudeerd	8
student	6 - 7
student	4 - 6
student	3 - 6
Ba Communicatie	studentwerken modules
afgestudeerd	8
afgestudeerd	8
afgestudeerd	8
student	4 - 8.2 - 8.3
Ba Human Resource Management	studentwerken modules
student	1 - 2 - 3
student	3 - 6
student	1 - 2 - 3
student	3 - 7